

AZC: Ja of nee?

Masterscriptie Bestuurskunde

Jannes Ploegmakers

Seinpost

Radboud Universiteit

AZC: Ja of nee?

*Een onderzoek naar de maatschappelijke acceptatie van
asielzoekerscentra in de gemeentes Gouda, Bernheze en Oss.*

Stagebegeleider:	Drs. L. Pijlman
Eerste begeleider:	Dr. P.J. Zwaan
Tweede lezer:	Prof. Dr. M.S. de Vries
Auteur:	Jannes Ploegmakers S4232372

Opleiding Bestuurskunde
Faculteit der Managementwetenschappen
Radboud Universiteit Nijmegen

Januari 2017

VOORWOORD

"Kennis is nog geen wijsheid."

- A. Schopenhauer -

Het citaat hierboven vind ik toepasselijk op de situatie waarin ik me bevind na het afronden van mijn studie met deze scriptie. Ruim vier jaar geleden begon ik met mijn studie Bestuurskunde aan de Radboud Universiteit in Nijmegen. In deze vier jaar heb ik veel kennis opgedaan over het openbaar bestuur in Nederland. Dit betekent niet, zoals Schopenhauer in het citaat zegt, dat dit gelijk staat aan wijsheid. Met deze thesis sluit ik mijn studententijd af en begint mijn werkzame leven. De komende jaren hoop ik me nog verder te ontwikkelen en wellicht dit stukje wijsheid te verkrijgen.

Deze thesis was niet tot stand gekomen zonder de hulp van een aantal personen. In dit voorwoord wil ik een aantal van hen in het bijzonder bedanken. Als eerste wil ik Lars Pijlman bedanken voor de afsluitende stage en het kijkje in de keuken van de advieswereld. En natuurlijk verdient mijn scriptiebegeleider vanuit de universiteit eveneens een bijzonder dankwoord. Dr. Pieter Zwaan heeft mij tijdens het schrijven van deze scriptie meerdere malen voorzien van onmisbare feedback en tips. Tot slot wil ik iedereen bedanken die een inhoudelijke inbreng hebben gehad in deze scriptie.

Jannes Ploegmakers

Haren, 3 januari 2017

SAMENVATTING

In dit onderzoek staat de maatschappelijke acceptatie van asielzoekerscentra centraal. Hierbij is er in beeld gebracht welke factoren van invloed zijn op de maatschappelijke acceptatie van asielzoekerscentra. Aan de hand van de bestudering van drie gemeentes, te weten: Gouda, Bernheze en Oss wordt er inzicht gegeven in de factoren die van invloed zijn op de maatschappelijke acceptatie van asielzoekerscentra. Op basis van deze factoren wordt er getracht aanbevelingen te doen om de maatschappelijke acceptatie van asielzoekerscentra te vergroten. De centrale vraag van dit onderzoek luidt: *Op welke wijze kan de gemeente een asielzoekerscentrum het beste inpassen in de wijk zonder weerstand bij de inwoners op te roepen?*

In oktober en november 2016 is bij inwoners van de gemeentes Gouda, Bernheze en Oss data verzameld met behulp van een vragenlijst. In deze vragenlijst zijn met behulp van stellingen met een Likertschaal de volgende factoren bevraagd: maatschappelijke acceptatie van asielzoekerscentrum, angst voor daling in woningwaarde, angst voor afname in kwaliteit van leven, mening over de esthetiek van het asielzoekerscentrum, racisme, vertrouwen in de overheid en de mening over de omvang van het asielzoekerscentrum.

Uit de resultaten van dit onderzoek is gebleken dat er drie factoren van invloed zijn op de maatschappelijke acceptatie. Op basis van de regressieanalyse kan worden geconcludeerd dat angst voor afname in kwaliteit van leven (regressiecoëfficiënt 0,623), mening over de esthetiek van het asielzoekerscentrum (regressiecoëfficiënt 0,188) en racisme (regressiecoëfficiënt 0,225) effect hebben op de maatschappelijke acceptatie van asielzoekerscentra. De omvang van een asielzoekerscentrum heeft een klein modererend effect op de invloed dat esthetiek en racisme hebben op de maatschappelijke acceptatie van asielzoekerscentra. En de afstand tussen de woning van de inwoner en het asielzoekerscentrum heeft een klein modererend effect op de invloed dat kwaliteit van leven en racisme hebben op maatschappelijke acceptatie van asielzoekerscentra.

De resultaten van dit onderzoek leiden tot een generieke aanbeveling voor gemeentes bij de vestiging van asielzoekerscentra. Gemeentes in Nederland moeten rekening houden met de angst van de inwoners voor een afname in kwaliteit van leven, de mening van inwoners over de esthetiek van het asielzoekerscentrum en vooroordelen van inwoners over asielzoekers.

AFKORTINGEN

COA	Centraal Orgaan opvang asielzoekers
NIMBY	Not in my backyard, Niet in mijn achtertuin
AZC	Regulier asielzoekerscentrum
COL	Centrale ontvangstlocatie
POL	Procesopvanglocatie
IBO	Intensief begeleidende opvang
VBL	Vrijheidsbeperkende locatie
Amv	Alleenstaande minderjarige vreemdelingen
IND	Immigratie- en Naturalisatiedienst

INHOUD

VOORWOORD	5
SAMENVATTING.....	6
AFKORTINGEN	7
1. INLEIDING	10
1.1 Aanleiding en probleemschets	10
1.2 Probleemstelling	11
1.3 Voorbeschouwing onderzoek en methoden	11
1.4 Maatschappelijke relevantie.....	12
1.5 Wetenschappelijke relevantie	12
1.6 Leeswijzer	13
2. THEORIE.....	14
2.1 Maatschappelijke acceptatie	14
2.1.1 Maatschappelijke acceptatie.....	14
2.1.2 NIMBY als verklaring voor weerstand.....	14
2.1.3 Discussie NIMBY.....	15
2.2 Factoren van maatschappelijke acceptatie	16
2.2.1 Woningwaarde omgeving ongewenste voorziening.....	16
2.2.2 Kwaliteit van leven.....	17
2.2.3 Esthetiek	18
2.2.4 Racisme.....	18
2.2.5 Vertrouwen in overheid en besluitvormingsproces.....	19
2.3 Woonafstand en omvang van voorziening	20
2.4 Conceptueel model.....	21
3. METHODEN	22
3.1 Onderzoeksstrategie.....	22
3.2 Selectie van cases	23
3.3 Operationalisatie	24
3.3.1 Maatschappelijke acceptatie.....	24
3.3.2 Onafhankelijke variabelen	25
3.4 Onderzoeksmethoden en -technieken	27
3.4.1 Inhoudsanalyse	28
3.4.2 Vragenlijst.....	28
3.5 Representativiteit van vragenlijst	29
3.5.1 Woonplaats	29
3.5.2 Geslacht	30
3.5.3 Leeftijd	30
3.6 Controle van data vragenlijst.....	32
3.6.1 Interne consistentie stelling met likertschaal.....	32
3.6.2 Vooronderstellingen multipele regressie	32
3.7 Validiteit en betrouwbaarheid van het onderzoek.....	33
3.8 Samenvatting.....	33

4. CASEBESCHRIJVING	35
4.1 Opvang van asielzoekers in Nederland.....	35
4.1.1 Soorten opvangcentra	35
4.1.2 Materiële opvangvoorzieningen	37
4.2 Omvang asielzoekerscentra in Nederland	38
4.3 Casebeschrijvingen Gouda, Bernheze en Oss	40
4.3.1 Gouda	40
4.3.2 Bernheze	42
4.3.3 Oss	44
4.4 Samenvatting	45
5. RESULTATEN.....	46
5.1 Maatschappelijke acceptatie van omwonenden	46
5.2 Factoren maatschappelijke acceptatie	49
5.2.1 Correlatieanalyse	49
5.2.2 Multipelle regressieanalyse	50
5.2.3 Vergelijkende multipelle regressieanalyse per gemeente	52
5.2.4 Woonafstand en omvang	56
5.3 Samenvatting	62
6. CONCLUSIE.....	63
6.1 Beantwoording deelvragen	65
6.2 Beantwoording hoofdvraag.....	67
6.3 Reflectie.....	71
6.3.1 Methodische reflectie	69
6.3.2 Theoretische reflectie.....	70
LITERATUUR	71
BIJLAGE I - Vragenlijst.....	80
BIJLAGE II - Procesverslag representativiteitsanalyse.....	87
BIJLAGE III - Procesverslag consistentie likertschalen	93
BIJLAGE IV - Procesverslag statistische toetsing	101

1. INLEIDING

"Waar we wel tegen zijn is een zo groot centrum dat hier tien jaar blijft gevestigd."

- Inwoner Heesch in Brabants Dagblad (Van Erp, 2016) -

"Bij kleinschalige opvang krijgen de vluchtelingen een gezicht en gaat de gemeenschap er omheen staan."

- Burgemeesters Hamming (Heusden) en Buijs (Boxtel) in Volkskrant (2016) -

1.1 Aanleiding en probleemschets

Nederland heeft te maken met een verhoogde asielinstroom. In 2015 kwamen er ruim 58 duizend asielverzoeken binnen in Nederland (Centraal Bureau voor de Statistiek, 2016-a). De verwachting is dat er in 2016 zelfs 93.600 asielmigranten naar Nederland komen (Ministerie van Veiligheid en Justitie, 2015, p. 2). Dit betekent dus een verwachte stijging van ruim 18 procent ten opzichte van 2015. Dit is sinds de jaren 90 niet meer zo hoog geweest (Centraal Bureau voor de Statistiek, 2015-a). Deze migranten worden in Nederland opgevangen in één van de asielzoekerscentra (COA, z.j.-a). De opvangcapaciteit van de asielzoekerscentra is niet voldoende om al deze asielzoekers op te vangen. Daarom zijn er in het Bestuursakkoord Verhoogde Asielinstroom afspraken gemaakt tussen de regering en de Nederlandse gemeentes over een uitbreiding van de opvangcapaciteit (Rijksoverheid, 2015).

Op verschillende plekken in Nederland ontstond er onrust onder inwoners nadat bekend werd dat er plannen waren voor een asielzoekerscentrum in hun woonplaats. In Heesch ontstond veel onrust nadat er plannen voor een asielzoekerscentrum met een omvang van 500 asielzoekers openbaar werden gemaakt. Dit leidde tot een dood varken in een boom, de bescherming van het gemeentehuis door de ME en een kogelbrief voor burgemeester Moorman (Verwegen & Van der Lee, 2016, pp. 2-3). Uiteindelijk heeft dit ervoor gezorgd dat er geen asielzoekerscentrum in Heesch komt (Verwegen & Van den Hurk, 2016, p. 2).

Er is discussie ontstaan over de omvang van asielzoekerscentra. In een open brief in de Volkskrant pleiten Jan Hamming (burgemeester van Heusden) en Mark Buijs (burgemeester van Boxtel) (2016) voor kleinschalige opvang van asielzoekers. Ze vinden dat kleinschalige opvang het makkelijker maakt voor asielzoekers om te integreren. Daarnaast stellen zij dat er een relatie is tussen de grootte van een asielzoekerscentrum en de weerstand van inwoners vanwege de veronderstelde impact op hun leefomgeving. Betekent dit dat een klein asielzoekerscentrum minder onrust en verzet veroorzaakt dan een groot asielzoekerscentrum?

Dit onderzoek is gericht op de maatschappelijke acceptatie van asielzoekerscentra. Hierbij is er gekeken welke factoren een rol spelen bij de maatschappelijke acceptatie van een asielzoekerscentrum. Daarnaast worden er aanbevelingen gedaan met betrekking tot welke maatregelen gemeentes kunnen nemen om de maatschappelijke acceptatie van een asielzoekerscentrum te vergroten.

1.2 Probleemstelling

Dit onderzoek is gericht op de factoren die van invloed zijn op de maatschappelijke acceptatie van asielzoekerscentra. De doelstelling van het onderzoek is als volgt: *inzicht verkrijgen in de manier waarop asielzoekers worden opgevangen in Nederland en de factoren, zoals omvang en locatie, die van invloed zijn op de maatschappelijke acceptatie van asielzoekerscentra, teneinde vast te stellen hoe een asielzoekerscentrum het beste ingepast kan worden in de wijk.* Om deze doelstelling te bereiken is er de volgende vraag opgesteld:

Op welke wijze kan de gemeente een asielzoekerscentrum het beste inpassen in de wijk zonder weerstand bij de inwoners op te roepen?

Om deze hoofdvraag te beantwoorden zijn de volgende deelvragen opgesteld:

1. Welke factoren zijn, volgens de literatuur, van invloed op de maatschappelijke acceptatie van asielzoekerscentra?
2. Hoe worden asielzoekers in Nederland opgevangen, en welke overwegingen spelen een rol bij het bepalen van de omvang?
3. Hoe is het proces rond de vestiging van een asielzoekerscentrum in de gemeentes Gouda, Heesch en Oss verlopen?
4. Wat is de maatschappelijke acceptatie van omwonenden van asielzoekerscentra?
5. Welke factoren verklaren deze maatschappelijke acceptatie, en in hoeverre speelt de omvang en locatie van een asielzoekerscentrum een rol bij de maatschappelijke acceptatie van inwoners?
6. Welke aanbevelingen kunnen gedaan worden op basis van de inzichten uit dit onderzoek?

1.3 Voorbeschouwing onderzoek en methoden

De doelstelling van dit onderzoek is ontwerp. Het doel is om op basis van de onderzoeksresultaten aanbevelingen te doen om de maatschappelijke acceptatie van

asielzoekerscentra te vergroten. Er wordt onderzocht op welke wijze het beste een asielzoekerscentrum in de wijk ingepast kan worden zonder weerstand bij de inwoners op te roepen. De doelstelling ontwerp kan alleen worden vervuld wanneer het knelpunt, de maatschappelijke acceptatie van asielzoekerscentra, eerst wordt beschreven en verklaard (Van Thiel, 2010, p. 23). Dit wordt gedaan met behulp van de onderzoeksstrategie enquête. Deze strategie is geschikt om opvattingen en houdingen van mensen te meten (Van Thiel, 2010, p. 86). De enquête is dus geschikt om de opvattingen en houdingen van burgers ten opzichte van asielzoekerscentra te meten. In dit onderzoek zijn er drie gemeentes geselecteerd. Verder is er in dit onderzoek gebruik gemaakt van de onderzoeksmethoden inhoudsanalyse en vragenlijst.

1.4 Maatschappelijke relevantie

In de aanleiding werd al duidelijk dat Nederland te maken heeft met een verhoogde asielinstroom en dat de opvang van asielzoekers voor veel maatschappelijke onrust zorgt. De Nederlandse overheid zit in een spagaat: enerzijds moet het zorgen voor een goede opvang van asielzoekers, anderzijds moet het rekening houden met de onrust die er leeft onder de Nederlandse bevolking. Hoe moet de overheid omgaan met de onrust die er leeft onder de Nederlandse bevolking? Dit onderzoek heeft betrekking op dit vraagstuk. Een onderdeel van de doelstelling van dit onderzoek is inzicht verkrijgen in de factoren die van invloed zijn op de maatschappelijke acceptatie van asielzoekerscentra. Op basis van de bevindingen uit het onderzoek zal er gekeken worden op welke manier een asielzoekerscentrum het best ingepast kan worden in de wijk en zullen er handelingsperspectieven worden geboden aan lokale bestuurders over hoe zij de opvang van asielzoekers beter kunnen vormgeven.

1.5 Wetenschappelijke relevantie

De wetenschappelijke relevantie van dit onderzoek blijkt uit een opmerking van Jan Hamming (burgemeester van Heusden) en Mark Buijs (burgemeester van Boxtel) (2016) dat kleinschalige opvang de oplossing is voor de weerstand onder inwoners doordat asielzoekers een gezicht krijgen. Deze uitspraak wordt, behalve door praktijkervaring van deze bestuurders, niet met empirisch onderzoek onderbouwd. Er is tevens weinig empirische kennis over de factoren die van invloed zijn op de maatschappelijke acceptatie van asielzoekerscentra. Dit onderzoek zal een bijdrage leveren aan deze empirische kennis door deze factoren in kaart te brengen en te kijken of de omvang van een asielzoekerscentrum en andere factoren een rol spelen.

1.6 Leeswijzer

Deze thesis is opgebouwd uit de hoofdstukken: theorie, methoden, casebeschrijving, resultaten en conclusie. In het theoretisch kader wordt er een relevantie inventarisatie gemaakt van de factoren die volgens wetenschappelijke literatuur van invloed zijn op de maatschappelijke acceptatie van een asielzoekerscentrum. Dit hoofdstuk wordt afgesloten met een conceptueel model. Vervolgens worden in het methodologisch kader de onderzoeksmethoden verantwoord. Tevens worden in dit hoofdstuk de gebruikte variabelen geoperationaliseerd. In hoofdstuk vier worden de gekozen gemeentes Gouda, Bernheze en Oss uitgebreid beschreven. Daarna worden in hoofdstuk vijf de resultaten van het onderzoek weergegeven en geanalyseerd. Tot slot worden de onderzoeksvragen in de conclusie beantwoord. Tevens worden in dit hoofdstuk aanbevelingen gedaan en gereflecteerd op het onderzoek.

2. THEORIE

Dit hoofdstuk geeft een overzicht van wat er in de wetenschappelijke literatuur bekend is over maatschappelijke acceptatie, en de factoren die van invloed zijn op maatschappelijke acceptatie. In paragraaf 2.1 komt de term maatschappelijke acceptatie aan bod. In paragraaf 2.2 worden factoren besproken die van invloed zijn op maatschappelijke acceptatie. Vervolgens is er in paragraaf 2.3 aandacht voor de omvang en woonafstand. Tot slot wordt er in paragraaf 2.4 het conceptueel model weergegeven en wordt het hoofdstuk afgesloten.

2.1 Maatschappelijke acceptatie

De afgelopen jaren heeft maatschappelijke acceptatie bij de plaatsing van bepaalde voorzieningen vanuit verschillende wetenschappelijke disciplines veel aandacht gekregen. In deze paragraaf wordt een kort overzicht gegeven van deze wetenschappelijke literatuur.

2.1.1 *Maatschappelijke acceptatie*

Friedl & Reichl (2016, p. 186) onderscheiden drie dimensies van maatschappelijke acceptatie in de context van duurzame energie en energie-infrastructuur: sociaal-politieke acceptatie, acceptatie door de gemeenschap en acceptatie door de markt. Het is waarschijnlijk dat acceptatie door de gemeenschap en sociaal-politieke acceptatie eveneens een rol spelen bij de maatschappelijke acceptatie van asielzoekerscentra. Sociaal-politieke acceptatie gaat over de acceptatie van technologieën, beleid en constitutionele veranderingen op macroniveau (Friedl & Reichl, 2016, p. 186). Acceptatie door de gemeenschap gaat daarentegen over de acceptatie van inwoners, lokale overheden en lokale politici van een specifiek lokaal project (Friedl & Reichl, 2016, p. 186). Later in dit hoofdstuk worden de factoren die maatschappelijke acceptatie beïnvloeden nader toegelicht.

2.1.2 *NIMBY als verklaring voor weerstand*

Weerstand van burgers tegen een ongewenste voorziening wordt vaak verklaard met behulp van het fenomeen 'not in my backyard' (NIMBY). Daarom wordt in deze paragraaf het fenomeen NIMBY toegelicht. Schively (2007, p. 255) omschrijft NIMBY als weerstand van burgers tegen ongewenste voorzieningen. Voorbeelden van ongewenste voorzieningen zijn: opslagplaatsen van kernafval, spoorwegen voor transport van gevaarlijke goederen, gevangenissen, afkickklinieken en psychiatrische inrichtingen (Schively, 2007, p. 255; Hermansson, 2007, p. 23). Dit zijn allemaal voorzieningen met mogelijk negatieve gevolgen

en gevaren voor de directe omgeving. Voor asielzoekerscentra geldt dit eveneens. Daarom worden asielzoekerscentra in dit onderzoek als ongewenste voorzieningen gezien. Hermansson (2007, p. 23) stelt dat NIMBY voorkomt wanneer een stad of dorp is gekozen als vestigingsplaats voor een ongewenste voorziening en de inwoners de negatieve gevolgen denken te ondervinden. Wolsink (1994, p. 854-855) omschrijft NIMBY als een sociaal dilemma dat gebaseerd is op de volgende assumpties:

- De besluitvorming over de vestiging van voorziening verloopt moeizaam.
- Er spelen grotere belangen bij het project dan de belangen van de lokale bewoners.
- Iedereen is het eens over de bruikbaarheid van de voorziening; maar
- Niemand wil de voorziening in zijn eigen achtertuin.
- Iedereen heeft liever de voorziening in de achtertuin van iemand anders.
- De meningen en houdingen die het fenomeen NIMBY veroorzaken worden als statisch beschouwd.

Burgers verenigen zich, als reactie hierop, in NIMBY-clubs en maken het ondernemers en overheden erg lastig (Hurenkamp & Tonkens, 2011, p. 117). De term NIMBY heeft vanuit voorstanders van een ongewenste voorziening vaak een negatieve bijklank gekregen, omdat het vertraging en andere moeilijkheden veroorzaakt (Schively, 2007, p. 255). De voorstanders stellen dat de weerstand van burgers is gebaseerd op eigenbelang en dus egoïstisch is (Wolsink, 1994, p. 853).

2.1.3 *Discussie NIMBY*

In de wetenschap is er discussie of NIMBY de verklaring is voor de weerstand van burgers en het ontbreken van maatschappelijke acceptatie. Zo plaatst Wolsink (1994, pp. 855-860) een aantal kanttekeningen bij de assumpties uit de vorige deelparagraaf.

Allereerst hoeft een moeizame besluitvorming niet altijd nadelig te zijn. Achteraf blijkt vaak dat de onderhandelingen tussen burgers en de lokale overheid hebben geleid tot verbeteringen in de projecten (Wolsink, 1994, p. 855). De tweede assumptie veronderstelt dat de belangen van de gehele maatschappij belangrijker zijn dan de belangen van de lokale bewoners. Wolsink (1994, p. 855) is het hier niet helemaal mee eens, omdat het volgens hem te maken heeft met prioriteit en macht. Bij de derde assumptie plaatst hij eveneens een kanttekening. Wolsink (1994, p. 856) stelt dat er niet altijd overeenstemming is over de bruikbaarheid van de voorziening. Dit laat hij zien met behulp van het voorbeeld van de versterking van de dijken rondom de Rijn in Nederland. Deze plannen werden destijds uitgesteld wegens onvoldoende maatschappelijk draagvlak. Vervolgens wordt de weerstand van burgers vaak als egoïstisch en gericht op eigenbelang gezien. Tevens zijn er andere

motieven voor de weerstand. Wolsink (1994, p. 856) noemt de volgende motieven voor weerstand van burgers: afname van woningwaarde, gevolgen voor milieu en de gevolgen voor de veiligheid. Vervolgens is de assumptie dat burgers de ongewenste voorziening liever in de achtertuin van iemand anders hebben niet altijd waar. Uit onderzoek is gebleken dat er weinig burgers zijn die voldoen aan deze assumptie (Wolsink 1994, p. 859). Ten slotte is er discussie of de meningen die NIMBY veroorzaken wel statisch zijn. Een onderzoek naar de houding van burgers ten opzichte van windenergie laat zien dat de steun het minst is wanneer er concrete plannen zijn aangekondigd. Dit laat zien dat meningen ten opzichte van een voorziening veranderen wanneer mensen er mee geconfronteerd worden (Wolsink, 1994, p. 860).

Friedl en Reichl zijn eveneens kritisch op NIMBY. De grootste kritiek is dat NIMBY een oversimplificatie is van de werkelijke motieven van protesterende burgers. Er is geen aandacht voor de variatie in houding en gedrag van protesterende burgers (Walter & Gutscher, geciteerd in Friedl & Reichl, 2016, p. 186). Verder is het onduidelijk wat precies als 'backyard' wordt gezien, omdat er geen eenduidige definitie gebruikt wordt in de wetenschap (Van der Horst, geciteerd in Friedl & Reichl, 2016, p. 186). Ten slotte is het niet zo dat, zoals bij NIMBY, protesterende burgers slecht geïnformeerd zijn. Ze hebben vaak gedegen kennis van de thema's die er spelen bij de plaatsing van een ongewenste voorziening (Friedl & Reichl, 2016, p. 186).

Op basis van de kritiek van Friedl en Reichl (2016) en Wolsink (1994) kan er geconcludeerd worden dat NIMBY niet voldoende is om de maatschappelijke acceptatie van asielzoekerscentra en de weerstand van burgers ertegen te verklaren. Er zijn eveneens andere factoren van invloed op de maatschappelijke acceptatie van burgers. In de volgende paragraaf komen deze factoren aan bod.

2.2 Factoren van maatschappelijke acceptatie

Er zijn verschillende factoren van invloed op de maatschappelijke acceptatie. In deze paragraaf worden de factoren beschreven die het meest genoemd worden in de wetenschappelijke literatuur. Achtereenvolgens komen woningwaarde, kwaliteit van leven, esthetiek, woonafstand, vertrouwen in overheid en besluitvorming en racisme aan bod.

2.2.1 Woningwaarde omgeving ongewenste voorziening

Een daling in de woningwaarde is een veelgehoord argument van tegenstanders van ongewenste voorzieningen (Schively, 2007, p. 258). Ze veronderstellen dat de waarde van omliggende woningen zullen dalen als gevolg van de negatieve connotatie van de

voorziening en de terughoudendheid van mensen om te verhuizen naar een woning in de nabijheid van een ongewenste voorziening (Shichor, 1992, p. 75). Cook (1997, p. 288) beschrijft eveneens de angst van burgers voor een daling van de woningwaarde door de komst van woninggroepen voor mensen met een handicap. Daarentegen blijkt uit een onderzoek van Hunter en Leyden (1995, p. 605) dat, tegen de verwachting in, maar een klein aantal burgers bang is voor een daling van de waarde van zijn woning.

Er zijn overigens onderzoeken gedaan naar het effect van een ongewenste voorziening op de waarde van omliggende woningen. Zo blijkt dat de plaatsing van een ongewenste voorziening als een gevangenis geen negatieve invloed heeft op de waarde van omliggende woningen (Sechrest, 1992, p. 92-93; Shichor, 1992, p. 75). Echter kan negatieve media-aandacht, vanwege protesten door de bevolking, potentiële kopers wel afschrikken (Shichor, 1992, p. 76). Het is dus onduidelijk in hoeverre burgers bang zijn voor een daling van de woningwaarde. De wetenschappelijke literatuur geeft hier geen eenduidig antwoord op. Het is daarom lastig om op basis van bovenstaande een voorspelling te doen of de weerstand van burgers tegen asielzoekerscentra wordt veroorzaakt door angst voor een daling van de waarde van de eigen woning.

2.2.2 *Kwaliteit van leven*

Protesterende burgers zijn vaak bang voor een afname in kwaliteit van leven als gevolg van de ongewenste voorziening. Kwaliteit van leven is een vaag begrip, het is daarom lastig te meten. De volgende factoren die van invloed zijn op de kwaliteit van leven zijn wel te meten: gezondheid, veiligheid, voldoende inkomen, het hebben van werk, het niet afhankelijk zijn van een uitkering en de huishoudensituatie (Centraal Bureau voor de Statistiek, 2015-b, p. 10). Kwaliteit van leven bestaat, naast de objectieve gegevens, ook uit hoe iemand zijn leven ervaart (Centraal Bureau voor de Statistiek, 2015-b, p. 10). De plaatsing van een asielzoekerscentrum zou van invloed kunnen zijn op de factoren gezondheid en veiligheid.

Uit onderzoek van Johnson en Scicchitano (2012, p. 420) naar de houding van burgers ten opzichte van afvalvoorzieningen blijkt dat de reactie van burgers afhankelijk is van de informatie die ze hebben. Op basis hiervan hebben burgers zorgen over de persoonlijke gezondheid en veiligheid. In een casestudy van Eser en Luloff (2003, p. 793) naar de weerstand van burgers bij de plannen voor de opening van een kalksteengroeve in Pennsylvania komt eveneens de angst van burgers voor afname in kwaliteit van leven terug. Inwoners, vooral nieuwkomers, hadden zich daar georganiseerd om de opening van de kalksteengroeve te voorkomen vanwege deze angst voor een afname in de kwaliteit van leven. Uit deze casestudy blijkt overigens dat er verschillen zijn in de reacties ten opzichte

van de kalksteengroeve tussen nieuwkomers en de inwoners die er langer woonden. Nieuwkomers boden meer weerstand dan inwoners die er langer woonden (Eser & Luloff, 2003, p. 803).

2.2.3 *Esthetiek*

Esthetische argumenten worden veel gebruikt in de discussie over plaatsing van ongewenste voorzieningen. Dit komt duidelijk naar voren in een voorbeeld van Good (2006, p. 76) waarin twee verschillende mensen naar een windmolenpark kijken. Beide vinden ze windenergie een bron van schone en duurzame energie. De ene persoon vindt de aanblik van windmolens erg mooi, terwijl de andere het juist verafschuwt. De tweede persoon noemt hij een 'NIMBY wind appreciator'. Daarmee bedoelt hij een voorstander van windenergie die geen windmolen in zijn achtertuin wilt, omdat deze persoon het uiterlijk van windmolens verafschuwt. Dit voorbeeld is eveneens toepasbaar op andere ongewenste voorzieningen zoals asielzoekerscentra. Volgens Warren en Birnie (2009, p. 120) zijn esthetische argumenten perceptueel, niet-kwantificeerbaar en gevormd door wereldbeelden van individuen. Met andere woorden esthetische argumenten zijn subjectief. In sommige gevallen wordt esthetiek als argument gebruikt terwijl het daar niet alleen mee te maken heeft. Zo kan bijvoorbeeld de verandering in het landschap van invloed zijn op de inkomsten uit toerisme. Dan is het een economisch argument in plaats van een esthetisch argument (Good, 2006, p. 77). Esthetiek wordt door burgers vaak als argument gebruikt. Echter blijkt uit onderzoek van Hunter en Leyden (1995, p. 605) dat weinig respondenten zich zorg maken over de esthetiek van een voorziening voor gevaarlijk afval. De respondenten vinden de esthetiek niet zo belangrijk.

2.2.4 *Racisme*

Een andere factor die de weerstand van burgers tegen een voorziening als een asielzoekerscentrum mogelijk kan verklaren is racisme. NIMBY is een symbool geworden voor buurten die bepaalde groepen mensen uitsluiten vanwege ras, etniciteit, inkomen of handicap (Koebel, Robert & Karen, geciteerd in Rosie Tighe, 2010, p. 4). Er is in de wetenschappelijke literatuur aandacht voor de rol van etniciteit en racisme bij weerstand van burgers tegen ongewenste voorzieningen. Uit een casestudy in San Pedro, een buurt in Los Angeles, blijkt dat bij NIMBY-protesten van blanke inwoners tegen voorzieningen voor burgers met specifieke behoeften racisme een rol speelt. Deze blanke inwoners vergelijken de cliënten van deze voorzieningen met niet-blanke inwoners uit een laag inkomensklasse (Wilton, 2002, p. 317).

Een ander onderzoek, een casestudy naar de protesten tegen de plannen van een asielzoekerscentrum in Nottinghamshire (Verenigd Koninkrijk), laat zien dat protesterende inwoners zelden expliciet refereerden naar de huidskleur of ras van asielzoekers. Deze casestudy laat wel zien dat asielzoekers door de protesterende inwoners gezien worden als een waardeloze groep mensen die een bedreiging zijn voor een aangename, veilige en blanke omgeving (Hubbard, 2005, p. 63). Op basis van deze wetenschappelijke literatuur kan er verwacht worden dat racisme een rol speelt bij de protesten tegen asielzoekerscentra in Nederland.

2.2.5 *Vertrouwen in overheid en besluitvormingsproces*

In de wetenschappelijke literatuur wordt beschreven dat vertrouwen een rol speelt bij de houding van burgers ten opzichte van een ongewenste voorziening. Midden en Huijts (2009, p. 750) deden onderzoek naar de invloed van vertrouwen bij plannen voor een CO₂-opslag, een ongewenste voorziening, in de buurt van Alkmaar en Bergen. Uit dit onderzoek blijkt dat vertrouwen in de verantwoordelijke actoren, overheid en industrie een positieve invloed heeft op de houding van burgers ten opzichte van de plannen voor een opslag van CO₂. Onderzoek van Ibitayo en Pijawka (1999, p. 386) laat zien dat bij mislukte plannen voor het plaatsen van voorzieningen voor gevaarlijk afval de respondenten weinig vertrouwen hadden in de verantwoordelijke actoren. Deze twee onderzoeken laten zien dat vertrouwen een rol speelt bij het slagen of mislukken van de plaatsing van een ongewenste voorziening.

Tevens is de besluitvormingsprocedure van invloed op de maatschappelijke acceptatie. Er is een relatie tussen de rechtvaardigheid van de besluitvormingsprocedure en de acceptatie van de besluitvorming. Burgers die vinden dat ze rechtvaardig worden behandeld zullen eerder geneigd zijn beslissingen te accepteren en de institutie die beslissing genomen heeft te vertrouwen (Lind & Tyler, geciteerd in Gross, 2007, p. 2730). Uit onderzoek van Gross (2007, p. 2736) blijkt dat geïnterviewde burgers aangeven dat ze de criteria van een rechtvaardige procedure belangrijk vinden. Volgens Maguire en Lind (2003, p. 134) voldoet een rechtvaardige procedure aan de volgende criteria:

- Er zijn mogelijkheden voor de burger om te participeren in het besluitvormingsproces.
- Er zijn mogelijkheden voor de burger om zijn mening te geven en daar wordt naar geluisterd.
- Burgers worden met respect behandeld.
- Burgers worden adequaat geïnformeerd.
- De besluitvormer is onpartijdig.

- De beslissingen die genomen worden zijn een antwoord op de behoeften van burgers.

Naast deze criteria voor een rechtvaardige procedure is er mogelijk een andere aanpak om vertrouwen te creëren bij burgers. Het Rathenau Instituut pleit voor een aanpak waarbij partijen vroeg worden betrokken bij het opstellen van de maatschappelijke agenda. Doordat zorgen van burgers en andere partijen en mogelijke oplossingen voor deze zorgen in een vroeg stadium een plek krijgen op de maatschappelijke agenda ontstaat er voldoende maatschappelijke steun voor een beslissing (Blankesteyn, Munichs & Van Drooge, 2014, p. 38).

2.3 Woonafstand en omvang van voorziening

De afstand tussen de woning en de locatie van een voorziening is mogelijk van invloed op de maatschappelijke acceptatie van de plannen voor een asielzoekerscentrum. Zo laat een onderzoek van Kontogianni, Tourkolias, Skourtos & Damigos (2014, p. 176) in Griekenland zien dat lokale gemeenschappen in gebieden met een succesvolle exploitatie van windmolens de aanleg van nieuwe windmolenparken accepteren onder voorwaarde dat ze niet in de buurt van hun woonplaats worden gebouwd. Verder blijkt uit onderzoek van Jones en Eiser (2010, p. 3116) dat de weerstand van burgers tegen windmolenparken afneemt naarmate de afstand tot het windmolenpark toeneemt.

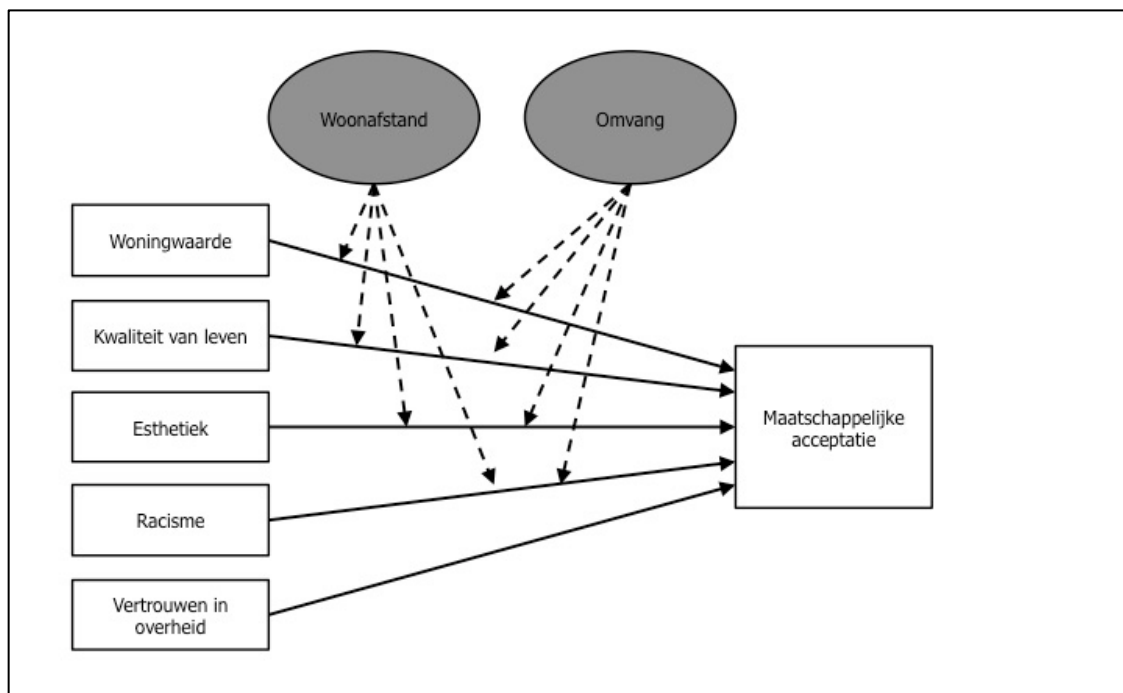
De weerstand van burgers wordt niet uitsluitend bepaald door de nabijheid van een ongewenste voorziening. Het lijkt er op dat de weerstand wordt bepaald door de mate van zichtbaarheid van de ongewenste voorziening (Jones & Eiser, 2010, p. 3116). De omvang van de ongewenste voorziening is dus eveneens van invloed op de maatschappelijke acceptatie. De zichtbaarheid van een ongewenste voorziening neemt namelijk toe naarmate de omvang toeneemt. Dit wordt ondersteund door een artikel van Devine-Wright (2008, p. 3) waarin hij stelt dat resultaten van verschillende onderzoeken laten zien dat kleinere windmolenparken eerder geaccepteerd worden door burgers dan grotere windmolenparken. Hij stelt dat de effecten voor de lokale economie, omgeving en publieke opinie worden beïnvloed door de grootte van de ongewenste voorziening.

Op basis van bovenstaande wetenschappelijke literatuur is de verwachting dat woonafstand en omvang van invloed zijn op de maatschappelijke acceptatie. In dit onderzoek wordt aangenomen dat woonafstand en omvang een modererend effect hebben. Dit betekent dat de verwachting is dat deze variabelen het effect veranderen van de factoren woningwaarde, kwaliteit van leven, esthetiek en racisme op de maatschappelijke acceptatie. De verwachting is dat naarmate een inwoner dichterbij de geplande locatie van een

asielzoekerscentrum woont des te meer deze inwoner bang zal zijn voor een afname in waarde van zijn woning; des te meer deze inwoner bang zal zijn voor een afname van zijn kwaliteit van leven; des te meer deze inwoner geconfronteerd wordt met de esthetiek van het asielzoekerscentrum en des te meer racisme een rol speelt. En tevens is de verwachting dat naarmate de omvang van een asielzoekerscentrum toeneemt des te meer de inwoner bang zal zijn voor een afname van zijn kwaliteit van leven; des te meer de inwoner wordt geconfronteerd met de esthetiek van het asielzoekerscentrum en des te meer racisme een rol speelt.

2.4 Conceptueel model

De in dit hoofdstuk genoemde factoren zijn in een conceptueel model verwerkt. In het onderstaande figuur wordt het conceptueel model weergegeven. Woningwaarde, kwaliteit van leven, esthetiek, racisme en vertrouwen in overheid worden gezien als onafhankelijke variabelen; woonafstand en omvang als modererende variabelen en maatschappelijke acceptatie als afhankelijke variabele.

Figuur 1 Het conceptueel model

3. METHODEN

De factoren die in het theoretisch kader zijn beschreven vormen de basis van dit onderzoek. Daarmee heeft dit onderzoek een deductief karakter. Bij deductie wordt een verklaring voor het onderzoeksprobleem gezocht in de bestaande theorie. Deze theorie geeft een mogelijke verklaring voor het onderzoeksprobleem (Van Thiel, 2010, p. 34). In dit hoofdstuk worden de keuzes verantwoord die er gemaakt zijn aangaande de methoden. De strategie, selectie van cases, methoden en technieken van dit onderzoek worden in dit hoofdstuk toegelicht. Verder worden de variabelen geoperationaliseerd en komt de validiteit en betrouwbaarheid van het onderzoek aan bod. Tot slot wordt door middel van een samenvatting teruggeblikt op dit hoofdstuk.

3.1 Onderzoeksstrategie

Om te achterhalen welke factoren een rol spelen bij de maatschappelijke acceptatie van asielzoekerscentra worden in dit onderzoek kwantitatieve onderzoeksmethoden gebruikt. Met de kwantitatieve onderzoeksmethoden worden numerieke gegevens verzameld waarmee statistische berekeningen worden uitgevoerd (Van Thiel, 2010, p. 136). Hiervoor is in dit onderzoek de vragenlijst gebruikt. Voor achtergrondinformatie van de onderzochte gemeentes is er gebruik gemaakt van de inhoudsanalyse.

De doelstelling van dit onderzoek is ontwerp. Daarmee heeft dit onderzoek een prescriptief karakter, want er worden aanbevelingen gedaan ter verbetering van de huidige situatie omtrent maatschappelijke acceptatie van asielzoekerscentra. De doelstelling ontwerp kan alleen worden vervuld wanneer de maatschappelijke acceptatie van asielzoekerscentra eerst wordt beschreven en verklaard (Van Thiel, 2010, p. 23). Aan de hand van deze informatie kunnen er aanbevelingen worden gedaan om de maatschappelijke acceptatie van asielzoekerscentra te vergroten.

Als onderzoeksstrategie is er gekozen voor de enquête. Bij een enquête worden er op grote schaal gegevens over onderzoekseenheden verzameld (Van Thiel, 2010, p. 86). Er is voor de enquête gekozen, omdat een enquête past bij deductief onderzoek. Tevens is deze strategie geschikt om opvattingen en houdingen van mensen te meten (Van Thiel, 2010, p. 86). In dit onderzoek worden er op grote schaal gegevens verzameld over de opvattingen en houdingen van inwoners van drie gemeentes. Er is voor drie gemeentes gekozen, om te zorgen voor voldoende diepgang en een vergelijking te kunnen maken tussen de verschillende gemeentes. Door meerdere gemeentes te onderzoeken wordt de generaliseerbaarheid van het onderzoek groter, omdat daarmee de onderzoeksresultaten

mogelijk ook voor andere gemeentes kunnen gelden. Tevens worden de verschillen tussen de drie gemeentes in kaart gebracht.

3.2 Selectie van cases

De gemeentes Gouda, Bernheze en Oss zijn als gemeentes geselecteerd, omdat deze gemeentes op een aantal punten qua plannen voor een asielzoekerscentrum overeenkomen en van elkaar verschillen. Deze verschillen tussen de gemeentes komen ten goede van de generaliseerbaarheid van dit onderzoek, omdat de kans dan groter is dat de onderzoeksresultaten voor andere gemeentes gelden. In hoofdstuk 4 worden de gemeentes uitgebreid beschreven.

In Gouda verloopt het proces tot vestiging van een grootschalige opvang voor asielzoekers succesvol. Een ruime meerderheid van de gemeenteraad van Gouda heeft geen bezwaar tegen een asielzoekerscentrum voor 500 asielzoekers (Sneijder, 2016, p. 1). Dit heeft geleid tot een ondertekening van een bestuursovereenkomst tussen de gemeente Gouda en het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) voor de realisatie van een asielzoekerscentrum met een capaciteit van 500 asielzoekers in de voormalig Prins Willem Alexander kazerne (COA, 2016-a). De gemeente Gouda is geselecteerd omdat het proces in Gouda succesvol is verlopen.

Daarentegen is de vestiging van een asielzoekerscentrum met een capaciteit van 500 asielzoekers in de gemeente Bernheze mislukt. In de inleiding van dit onderzoek is de onrust beschreven die er ontstond nadat de plannen voor een asielzoekerscentrum in Heesch bekend werden. Een meerderheid van de gemeenteraad van Bernheze stemde tegen de plannen voor een asielzoekerscentrum in Heesch. Fractieleden van CDA en lokale partij Lokaal gaven aan dat de kritiek vanuit de bevolking reden is geweest om tegen de plannen te stemmen (Verwegen, 2016). De gemeente Bernheze is als case geselecteerd vanwege het mislukken van de plannen door de kritiek vanuit de bevolking.

In Oss worden vluchtelingen opgevangen in een leegstaand kantoorpand. De gemeente Oss heeft het COA toestemming gegeven om 300 vluchtelingen op te vangen in het voormalig belastingkantoor (Suppers & Driessen, 2015). Op 23 februari zijn de eerste vluchtelingen in het voormalig belastingkantoor ingetrokken (Driessen, 2016). De gemeente Oss is als case geselecteerd vanwege de iets kleinere omvang dan Gouda en Bernheze. Verder is het interessant omdat de opvang al een aantal maanden in gebruik is.

Tabel 1 *Selectie van cases*

Gemeente	Omvang	Resultaat
<i>Gouda</i>	500	Bestuursovereenkomst tussen COA en gemeente Gouda ondertekend.
<i>Bernheze</i>	500	Gemeenteraad stemt tegen de plannen vanwege de onrust onder de bevolking.
<i>Oss</i>	300	Gemeente Oss voldoet aan verzoek COA. In februari 2016 zijn 300 vluchtelingen ingetrokken in het voormalig belastingkantoor.

3.3 Operationalisatie

In deze paragraaf worden de theoretische begrippen uit dit onderzoek meetbaar gemaakt. Deze paragraaf bestaat uit drie deelparagrafen. In de eerste deelparagraaf wordt er een definitie gegeven van maatschappelijke acceptatie, en wordt dit begrip geoperationaliseerd. Hierdoor wordt het duidelijk op welke wijze het kernbegrip maatschappelijke acceptatie in dit onderzoek wordt geïnterpreteerd. Vervolgens wordt in de daaropvolgende deelparagraaf beschreven hoe de bestudeerde variabelen gemeten zijn. Tevens worden in deze deelparagraaf de meetniveaus van deze variabelen gegeven.

3.3.1 *Maatschappelijke acceptatie*

In dit onderzoek staat de maatschappelijke acceptatie van asielzoekerscentra centraal. Voor de definitie van maatschappelijke acceptatie is gebruik gemaakt van de dimensie acceptatie door de gemeenschap van Friedl en Reichl (2016, p. 186). Dit betekent dat maatschappelijke acceptatie in dit onderzoek wordt gezien als de mate waarin inwoners een specifiek lokaal project (vestiging asielzoekerscentrum) aanvaarden.

Tabel 2 *Omschrijving maatschappelijke acceptatie*

Afhankelijke variabele	Omschrijving
<i>Maatschappelijke acceptatie</i>	De mate waarin inwoners de (plannen voor) vestiging van een asielzoekerscentrum aanvaarden.

In tabel 3 worden wordt maatschappelijke acceptatie nog verder geoperationaliseerd door indicatoren te geven.

Tabel 3 *Indicatoren maatschappelijke acceptatie*

Afhankelijke variabele	Indicatoren
<i>Maatschappelijke acceptatie</i>	Is er sprake van de volgende beweringen: • De inwoner aanvaardt de (plannen voor) vestiging van een asielzoekerscentrum in de eigen gemeente. • De inwoner aanvaardt de (plannen voor) vestiging van een asielzoekerscentrum in de eigen gemeente niet.

3.3.2 *Onafhankelijke variabelen*

Op basis van de wetenschappelijke literatuur zijn er in het conceptueel model factoren gegeven die van invloed zijn op de maatschappelijke acceptatie. Dit zijn de onafhankelijke variabelen in dit onderzoek. In tabel 4 worden deze onafhankelijke variabelen gedefinieerd.

Tabel 4 *Omschrijving onafhankelijke variabelen*

Onafhankelijke variabelen	Omschrijving
<i>Woonafstand</i>	De perceptie van inwoner over de afstand tussen de woning van de inwoner en de (mogelijke) locatie van het asielzoekerscentrum.
<i>Omvang</i>	De perceptie van inwoner over capaciteit (aantal asielzoekers) van het (mogelijke) asielzoekerscentrum.
<i>Woningwaarde</i>	De angst van een inwoner voor een mogelijke daling in waarde van de eigen woning als gevolg van de vestiging van een asielzoekerscentrum.
<i>Kwaliteit van leven</i>	De angst van een inwoner voor een afname in kwaliteit van leven.
<i>Esthetiek</i>	De mening van een inwoner over het uiterlijk van het asielzoekerscentrum en de plaats in het landschap.
<i>Racisme</i>	De perceptie die een inwoner heeft van asielzoeker. De wijze waarop inwoner tegen asielzoeker aankijkt.
<i>Vertrouwen</i>	De houding van een inwoner ten opzichte van overheid. En de perceptie van een inwoner over de rechtvaardigheid van de besluitvormingsprocedure.

In dit onderzoek zijn er een aantal persoonskenmerken toegevoegd als variabelen. Deze variabelen hebben als doel te onderzoeken of er naast de geoperationaliseerde factoren ook andere variabelen van invloed zijn op de maatschappelijke acceptatie van asielzoekerscentra. Daarom zijn in dit onderzoek de persoonskenmerken geslacht, leeftijd en opleidingsniveau meegenomen.

In tabel 5 worden de onafhankelijke variabelen nog verder geoperationaliseerd door dimensies en indicatoren te geven.

Tabel 5 *Indicatoren onafhankelijke variabelen*

Onafhankelijke variabelen	Dimensies	Indicatoren
<i>Woonafstand</i>		Is er sprake van de volgende beweringen: - De inwoner vindt de afstand tussen de locatie van het asielzoekerscentrum en de eigen woning te klein. - De inwoner woont binnen een straal van 1 kilometer van de locatie van het asielzoekerscentrum. - De inwoner woont binnen een straal van 5 kilometer van de locatie van het asielzoekerscentrum.
<i>Omvang</i>		Is er sprake van de volgende beweringen: - De inwoner vindt de omvang van het asielzoekerscentrum te groot. - De inwoner denkt dat de omvang van het asielzoekerscentrum zorgt voor overlast. - De inwoner is een voorstander van kleinschalige opvang (<300 asielzoekers) van asielzoekers.
<i>Woningwaarde</i>		Is er sprake van de volgende beweringen: - De inwoner is bang voor een daling in waarde van zijn eigen woning als gevolg van de vestiging van het asielzoekerscentrum. - De inwoner is bang dat zijn woning onverkoopbaar wordt als gevolg van de vestiging van het asielzoekerscentrum.
<i>Kwaliteit van leven</i>	Gezondheid Veiligheid	Is er sprake van de volgende beweringen: - De inwoner is bang dat de vestiging van een asielzoekerscentrum ten koste gaat van de veiligheid. - De inwoner voelt zich onveilig als gevolg van de vestiging van een asielzoekerscentrum. - De inwoner is bang gezondheidsrisico's te lopen vanwege de komst van asielzoekers.

<i>Esthetiek</i>	Audio	Is er sprake van de volgende beweringen:
	Visueel	
	Plek in het landschap	
		• De inwoner vindt dat de vestiging van een asielzoekerscentrum het landschap verpest. • De inwoner is bang voor geluidsoverlast vanwege de vestiging van het asielzoekerscentrum. • De inwoner vindt het uiterlijk van het pand waarin asielzoekerscentrum gevestigd is niet mooi.
<i>Racisme</i>		Is er sprake van de volgende beweringen:
		• De inwoner heeft negatieve vooroordelen ten opzichte van asielzoekers. • De inwoner ziet asielzoekers als een bedreiging voor een veilige en aangename leefomgeving.
<i>Vertrouwen</i>	Vertrouwen in overheid	Is er sprake van de volgende beweringen:
	Besluitvormingsproces	
		• De inwoner heeft weinig vertrouwen in overheid. • De inwoner vindt het verloop van het besluitvormingsproces onrechtvaardig.

Het laatste onderdeel van de operationalisatie zijn de meetniveaus van de variabelen. In tabel 6 worden de meetniveaus van de variabelen in dit onderzoek gegeven.

Tabel 6 Meetniveaus onafhankelijke variabelen

Variabelen	Meetniveau
<i>Maatschappelijke acceptatie</i>	Ordinaal
<i>Woonafstand</i>	Ordinaal
<i>Omvang</i>	Ordinaal
<i>Woningwaarde</i>	Ordinaal
<i>Kwaliteit van leven</i>	Ordinaal
<i>Esthetiek</i>	Ordinaal
<i>Racisme</i>	Ordinaal
<i>Vertrouwen</i>	Ordinaal

3.4 Onderzoeksmethoden en -technieken

Er is in dit onderzoek gebruik gemaakt van een triangulatie van methoden. Dit betekent dat er meerdere methoden zijn gebruikt bij het verzamelen en verwerken van informatie (Van

Thiel, 2010, p. 61). Er is in dit onderzoek gekozen voor de methoden: inhoudsanalyse en vragenlijst. In deze paragraaf worden deze methoden en de keuzes toegelicht.

3.4.1 *Inhoudsanalyse*

Met behulp van de methode inhoudsanalyse is in kaart gebracht hoe asielzoekers in Nederland worden opgevangen en welke overwegingen een rol spelen bij het bepalen van de omvang. Volgens Vennix (2011, p. 262) wordt de methode inhoudsanalyse gebruikt bij de analyse van bestaand materiaal. Met bestaand materiaal worden teksten en audiovisuele bronnen bedoeld. De opvang van asielzoekers in Nederland is inzichtelijk gemaakt op basis van beleidsdocumenten, nieuwsartikelen en informatie afkomstig van websites. De gebruikte documenten zijn verkregen middels het doorzoeken van internet (openbare stukken). Hierbij zijn zoektermen als 'opvang van asielzoekers', 'asielzoekerscentrum' en 'asielprocedure' gebruikt. De gevonden documenten zijn niet onderworpen aan een gestructureerde analyse omdat de documenten qua structuur en inhoud van elkaar verschillen. Er is daarom geen gebruik gemaakt van codering.

3.4.2 *Vragenlijst*

Het kwantitatieve deel van het onderzoek bestaat uit een vragenlijst. De vragen zijn erop gericht te achterhalen welke factoren van invloed zijn op de maatschappelijke acceptatie van asielzoekerscentra in de gemeentes Gouda, Bernheze en Oss. Er is voor de vragenlijst gekozen, omdat het met een vragenlijst mogelijk is om een grote hoeveelheid informatie over veel respondenten tegelijkertijd te verzamelen (Van Thiel, 2010, p. 86).

Er is in dit onderzoek gebruik gemaakt van een schriftelijke vragenlijst met gesloten vragen. De vragenlijst is ontworpen met behulp van de operationalisatie van de variabelen uit de vorige paragraaf. De items van de vragenlijst zijn geformuleerd met behulp van de indicatoren uit de operationalisatie van de variabelen. De vragenlijst begon met vragen over de demografische gegevens van de respondenten zoals geslacht, leeftijd en opleidingsniveau. Vervolgens werd er gevraagd naar de onafhankelijke en afhankelijke variabelen. Op deze manier is de volgorde van de vragen logisch en begrijpelijk. De vragen van de vragenlijst bestaan grotendeels uit stellingen met een Likertschaal. Hierbij moet de respondent per stelling aangeven in welke mate hij het eens of oneens is met de stelling (Van Thiel, 2010, p. 92). Per stelling zijn er vijf antwoordmogelijkheden gegeven.

Respondenten voor de vragenlijsten zijn op twee wijzen geworven. Enerzijds is dit via social media en e-mail respondenten gebeurt. Hierbij is er gebruik gemaakt van de online survey-software Qualtrics. Met behulp van de optie 'Force Response' is er geprobeerd om te

voorkomen dat respondenten de vragenlijst niet volledig invullen. Verder is vooraf aan de vragenlijst vermeld dat het invullen niet langer dan tien minuten in beslag nam. Zo is geprobeerd de respons te vergroten. Tevens zijn er vragenlijsten afgenomen bij passanten in de centrumgebieden van de gemeentes Gouda, Bernheze en Oss.

Het is belangrijk om te bepalen op welke manier de respondenten van de vragenlijst geselecteerd worden. De onderzoekspopulatie van de vragenlijst bestaat uit alle inwoners van de plaatsen Gouda, Heesch en Oss. Uit de populatie zijn respondenten geselecteerd door middel van een gestratificeerde aselechte steekproef. Hierbij worden de respondenten aselekt geselecteerd uit de deelpopulaties (Van Thiel, 2010, p. 55). De gemeentes Gouda, Bernheze en Oss zijn de deelpopulaties. Op deze manier is vermeden dat alle onderzoekseenheden uit dezelfde woonplaats komen. Per gemeente is er een minimum gehanteerd van 70 respondenten.

3.5 Representativiteit van vragenlijst

In deze paragraaf wordt getoetst in hoeverre de steekproefkenmerken representatief zijn voor de hele populatie. De populatie bestaat uit alle inwoners van de gemeentes Gouda, Bernheze en Oss. De representativiteit is van invloed op de uitspraken die worden gedaan in de statistische analyse. In de representativiteitsanalyse worden de gegevens uit de vragenlijst vergeleken met bestaande gegevens van het CBS en de gemeentes Gouda en Oss. De variabelen die worden getoetst op representativiteit zijn: woonplaats, geslacht en leeftijd. Er is geen representativiteitsanalyse uitgevoerd voor de variabele leeftijd in de gemeente Bernheze. Er zijn niet de juiste gegevens beschikbaar voor de gemeente Bernheze. De leeftijdscategorieën van de beschikbare gegevens komen niet overeen met de leeftijdscategorieën uit de vragenlijst. In deze paragraaf worden de uitkomsten per variabele kort besproken. Er zijn geen missende waarden voor deze variabelen. Dit betekent dat de representativiteit van deze variabelen is getoetst over de hele steekproef. In totaal bestaat de steekproef uit 248 respondenten. Een uitgebreid procesverslag van de representativiteitsanalyse is te vinden in bijlage I.

3.5.1 Woonplaats

De totale steekproef bestaat uit 87 inwoners van de gemeente Gouda, 71 inwoners van de gemeente Bernheze en 90 inwoners van de gemeente Oss (tabel 7). De totale populatie bestaat voor 37,3% uit inwoners van de gemeente Gouda, voor 15,6% uit inwoners van de gemeente Bernheze en voor 47,1% uit inwoners van de gemeente Oss. Er is een Chi-kwadraat goodness-of-fit toets uitgevoerd. Bij deze toets worden de waargenomen

frequentie en de theoretische frequentie met elkaar vergeleken (De Vocht, 2012, p. 226). Hieruit blijkt dat de steekproefgegevens en de populatiegegevens significant van elkaar verschillen. De variabele woonplaats is dus niet representatief voor de populatie. Dit is te verklaren door de wijze van steekproeftrekking. Hierdoor zijn de inwoners van Bernheze oververtegenwoordigd in de steekproef. De variabele woonplaats moet gewogen worden, alvorens er statistische toetsing plaatsvindt.

Tabel 7 *Woonplaats respondenten vergeleken met populatie*

Variabele	Kenmerken	Steekproef	Populatie
Woonplaats	Gouda	87 (35,1%)	37,3%
	Bernheze	71 (28,6%)	15,6%
	Oss	90 (36,3%)	47,1%

Noot. Aangepast van "Demografische kerncijfers per gemeente 2015", door Centraal Bureau voor de Statistiek., 2016, pp 15-17, Den Haag: Centraal bureau voor de statistiek.

3.5.2 Geslacht

De tweede variabele die getoetst wordt op representativiteit is de variabele geslacht. De totale steekproef bestaat uit 67 mannen en 181 vrouwen (tabel 8). Van de totale populatie is 49,7% man en 50,3% vrouw. In tabel 8 is te zien dat er aanzienlijke verschillen zijn tussen de percentages van de steekproef en de populatie. Toch is er wederom een Chi-kwadraat goodness-of-fit toets uitgevoerd. Hieruit blijkt dat de steekproefgegevens significant verschillen van de populatiegegevens. Met een significantie van 0,00 is de variabele geslacht niet representatief voor de populatie. De mannen zijn ondervertegenwoordigd in de steekproef. De variabele geslacht wordt ook eerst gewogen.

Tabel 8 *Geslacht respondenten vergeleken met populatie*

Variabele	Kenmerken	Steekproef	Populatie
Geslacht	Man	67 (27,0%)	49,7%
	Vrouw	181 (73,0%)	50,3%

Noot. Aangepast van "Demografische kerncijfers per gemeente 2015", door Centraal Bureau voor de Statistiek., 2016, pp 15-17, Den Haag: Centraal bureau voor de statistiek.

3.5.3 Leeftijd

De derde variabele die getoetst wordt op representativiteit is de variabele leeftijd. Dit is alleen voor de cases Gouda en Oss gedaan, vanwege het ontbreken van de juiste gegevens voor de gemeente Bernheze. De variabele leeftijd is teruggebracht naar drie klassen. De klassen zijn jong (0-24), middelbaar (25-55) en oud (55+).

De steekproef van respondenten uit Gouda bestaat uit 26 inwoners uit de leeftijdsklasse jong, uit 44 inwoners uit de leeftijdsklasse middelbaar en uit 17 inwoners uit de leeftijdsklasse oud (tabel 9). Het totaal aantal inwoners uit de gemeente Gouda bestaat voor 29,5% uit inwoners uit de leeftijdsklasse jong, voor 39,6% uit inwoners uit de leeftijdsklasse middelbaar en voor 30,9% uit inwoners uit de leeftijdsklasse oud. Uit de Chi-kwadraat goodness-of-fit toets blijkt dat de variabele leeftijd niet representatief is voor alle inwoners van de gemeente Gouda. De significantie is 0,043. Dit betekent dat de steekproefgegevens en de populatiegegevens significant van elkaar verschillen.

Tabel 9 Leeftijd respondenten Gouda vergeleken met totaal aantal inwoners Gouda

Variabele	Kenmerken	Steekproef	Populatie
Leeftijd	0-24	26 (29,9%)	29,5%
	25-55	44 (50,6%)	39,6%
	55+	17 (19,5%)	30,9%

Noot. Aangepast van "Gouda in cijfers", door Gemeente Gouda., (z.j.). Geraadpleegd van <https://gouda.incijfers.nl/>

De steekproef van respondenten uit Oss bestaat uit 22 inwoners uit de leeftijdsklasse jong, uit 39 inwoners uit de leeftijdsklasse middelbaar en uit 29 inwoners uit de leeftijdsklasse oud (tabel 10). Het totaal aantal inwoners uit de gemeente Oss bestaat voor 27,9% uit inwoners uit de leeftijdsklasse jong, voor 39,7% uit inwoners uit de leeftijdsklasse middelbaar en voor 32,4% uit inwoners uit de leeftijdsklasse oud. Uit de Chi-kwadraat goodness-of-fit toets blijkt dat de variabele leeftijd representatief is voor alle inwoners van de gemeente Oss. De frequentieverdelingen verschillen, met een significantie van 0,71, niet significant van elkaar.

Tabel 10 Leeftijd respondenten Oss vergeleken met totaal aantal inwoners Oss

Variabele	Kenmerken	Steekproef	Populatie
Leeftijd	0-24	22 (24,4%)	27,9%
	25-55	39 (43,4%)	39,7%
	55+	29 (32,3%)	32,4%

Noot. Aangepast van "Gemeente Oss in cijfers", door Gemeente Oss., (z.j.). Geraadpleegd van <https://oss.incijfers.nl/jive/jivereportcontents.ashx?report=home>

Uit de representativiteitsanalyse blijkt dat de steekproef op de variabelen woonplaats en geslacht niet representatief is. Er zijn bepaalde groepen significant onder- of oververtegenwoordigd. Om toch uitspraken te kunnen doen over de hele populatie in de beschrijvende statistiek is de data op de variabelen woonplaats en geslacht gewogen.

3.6 Controle van data vragenlijst

In deze paragraaf wordt beschreven in hoeverre de data van de vragenlijst voldoet aan de vooronderstellingen van de statistische toetsen die in dit onderzoek gebruikt zijn. Een uitgebreid procesverslag hiervan is te vinden in bijlagen II en III.

3.6.1 Interne consistentie stelling met likertschaal

De vragenlijst bestaat uit meerdere stellingen met een likertschaal. Elke variabele wordt met één of meerdere stellingen gemeten. Per variabele worden de scores van de stellingen samengevoegd. Alvorens dit gebeurt, moet er worden gecontroleerd of de stellingen samen intern consistent zijn. Dit wordt gedaan met behulp van de Cronbach's Alpha. Uit deze controle blijkt dat de variabelen woningwaarde, kwaliteit van leven, esthetiek en racisme intern consistent zijn. De stellingen van deze variabelen meten nagenoeg hetzelfde concept en zijn dus samengevoegd. De variabele vertrouwen bleek niet intern consistent. Daarom is besloten om deze stellingen niet samen te voegen, maar afzonderlijk in de analyse mee te nemen. De variabelen maatschappelijke acceptatie, woonafstand en omvang zijn gemeten met één stelling en zijn dus niet gecontroleerd.

3.6.2 Vooronderstellingen multiële regressie

Om te beoordelen of er sprake is van lineariteit tussen de verschillende variabelen zijn er spreidingsdiagrammen gemaakt waar de onafhankelijke variabelen zijn uitgezet tegen de variabele maatschappelijke acceptatie. Deze spreidingsdiagrammen zijn terug te vinden in bijlage III. Uit alle spreidingsdiagrammen blijkt dat er sprake is van lineariteit. En hieruit blijkt ook dat het regressiemodel lineair is.

Een andere vooronderstelling voor de multiële regressie is dat er geen sprake is van multicollineariteit. Dat wil zeggen dat er geen onafhankelijke variabelen zijn die ongeveer hetzelfde meten (De Vocht, 2012, p. 193). Uit de correlatieanalyse blijkt dat er geen bivariate correlatiecoëfficiënten gelijk aan of groter dan 0,9 voorkomen tussen de onafhankelijke variabelen. Hieruit kan geconcludeerd worden dat er geen sprake is van multicollineariteit.

Zijn de residuen normaal verdeeld? Met behulp van een histogram en een normal probability plot is dit onderzocht. Deze zijn beide terug te vinden in bijlage III. Hierin is te zien dat de histogram de normale curve volgt, en dat in de normal probability plot alle punten op en rondom de diagonaal liggen. Hieruit blijkt dat de residuen als normaal verdeeld kunnen worden beschouwd.

Om te bepalen of er sprake is van homoscedasiteit zijn de gestandaardiseerde residuen afgezet tegen de gestandaardiseerde voorspelde Y-waarden in een spreidingsdiagram. Dit spreidingsdiagram is terug te vinden in bijlage III. Hierin is te zien dat alle punten evenwichtig rond de horizontale nullijn liggen. Dit betekent dat de variantie constant is en dus homoscedastisch.

3.7 Validiteit en betrouwbaarheid van het onderzoek

De nauwkeurigheid en consistentie waarmee variabelen worden gemeten bepalen de betrouwbaarheid van een onderzoek. Wanneer dit in orde is kan er met meer zekerheid aanbevelingen worden gedaan die onder dezelfde omstandigheden effectief zullen zijn (Van Thiel, 2010, p. 57). Eveneens is de validiteit van een onderzoek erg belangrijk. Hierbij kun je twee hoofdvormen onderscheiden: interne en externe validiteit. Bij interne validiteit gaat het of er in het onderzoek gemeten wordt wat de onderzoeker wil meten. En externe validiteit heeft betrekking op de generaliseerbaarheid van het onderzoek (Van Thiel, 2010, p. 58). In deze paragraaf worden de maatregelen beschreven die genomen zijn om de validiteit en betrouwbaarheid van dit onderzoek te vergroten.

Bij dit onderzoek is er gebruik gemaakt van triangulatie. Dat wil zeggen dat er verschillende onderzoeksmethoden zijn gebruikt in dit onderzoek (Van Thiel, 2010, p. 59). Dit onderzoek bestaat namelijk uit een inhoudsanalyse en een vragenlijst. Hierdoor wordt er een grote hoeveelheid informatie verzameld. Dit komt ten goede van de validiteit en betrouwbaarheid van het onderzoek. Verder is tijdens het onderzoek veel overlegd met de scriptiebegeleider, medestudenten, collega's en begeleider vanuit Seinpost Adviesbureau. Op deze manier is geprobeerd het aantal fouten in het onderzoek te beperken. Deze extra controle komt ten goede van de interne validiteit.

Om de interne validiteit van de vragenlijst te vergroten is er bij het formuleren van de items gebruik gemaakt van de operationalisatie. Bij het operationaliseren is er zoveel mogelijk gewerkt vanuit het theoretisch kader. De kernbegrippen zijn afgebakend en meetbaar gemaakt in de operationalisatie. Dit komt ten goede van de interne validiteit van de vragenlijst. Verder is geprobeerd antwoordtendenties zoals sociale wenselijkheid te voorkomen door het gebruik van een anonieme vragenlijst en een duidelijke begeleidende instructie (Van Thiel, 2010, p. 95-96).

3.8 Samenvatting

In dit hoofdstuk is ingegaan op de methoden die bij dit onderzoek gebruikt zijn. Allereerst is de keuze voor de enquête toegelicht. Vervolgens is beschreven waarom de gemeentes

Gouda, Bernheze en Oss zijn gekozen als cases. Hierop volgend zijn de variabelen meetbaar gemaakt in de operationalisatie. Daarna zijn de methoden besproken die gebruikt worden bij de dataverzameling en data-analyse. Achtereenvolgens zijn de inhoudsanalyse en vragenlijst aan bod gekomen. In paragraaf 3.5 is de representativiteit van de steekproef aan bod gekomen. Hieruit blijkt dat de steekproef grotendeels niet representatief is voor de populatie. Daarom is besloten om de steekproef te wegen op de variabelen woonplaats en geslacht. Vervolgens is de controle van de data van de vragenlijst beschreven. Er is gecontroleerd of de stellingen per variabele intern consistent zijn en in hoeverre de data voldoet aan de vooronderstellingen van een multiële regressie. Ten slotte zijn in de laatste paragraaf de maatregelen besproken die genomen zijn ter bevordering van de validiteit en betrouwbaarheid van het onderzoek. Hiervoor zijn algemene maatregelen zoals triangulatie genomen, maar ook specifieke maatregelen.

4. CASEBESCHRIJVING

In dit hoofdstuk worden de cases van dit onderzoek beschreven. Beide cases hebben betrekking op de vestiging van een asielzoekerscentrum. Allereerst wordt in paragraaf 4.1 beschreven hoe asielzoekers in Nederland worden opgevangen. In paragraaf 4.2 wordt uiteengezet welke overwegingen een rol spelen bij het bepalen van de omvang van asielzoekerscentra. Vervolgens worden in paragraaf 4.3 de verschillende cases Gouda, Bernheze en Oss beschreven. Ten slotte wordt het hoofdstuk in paragraaf 4.4 afgesloten met een samenvatting.

4.1 Opgang van asielzoekers in Nederland

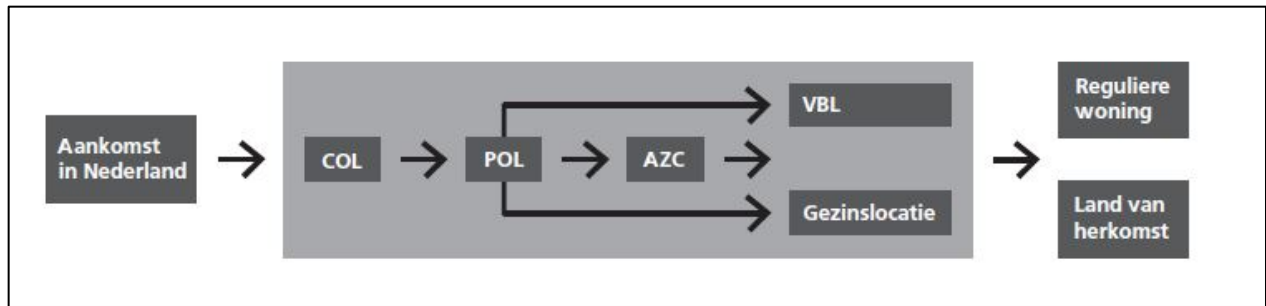
Wanneer een vluchteling een asielaanvraag indient bij de Nederlandse overheid is het een asielzoeker zolang er nog geen definitief besluit is genomen (Immigratie- en Naturalisatiedienst, z.j.). In art. 1 van het Vluchtelingenverdrag wordt een vluchteling omschreven als een persoon uit een land afkomstig waar zij gegronde vrees hebben vervolgd te worden vanwege ras, godsdienst, nationaliteit, politieke overtuiging of het behoren tot een sociale groep.¹ In deze paragraaf wordt beschreven hoe asielzoekers in Nederland worden opgevangen.

4.1.1 Soorten opvangcentra

De opvang van asielzoekers in Nederland is in handen van het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA). Het COA is een zelfstandig bestuursorgaan (ZBO) en valt onder de verantwoordelijkheid van de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie en moet daarom verantwoording afleggen aan dit ministerie (COA, z.j.-b). Een ZBO is een bestuursorgaan van de centrale overheid die is ingesteld om een bepaalde publieke taak uit te voeren, en is niet direct ondergeschikt aan de minister (Van Thiel, Soetekouw, Dresmé & Van Goch, 2015, p. 63).

In Nederland zijn er verschillende soorten opvangcentra waar asielzoekers worden opgevangen. Het type opvang en het regime zijn afhankelijk van de procedure die de asielzoeker doorloopt (Van der Molen & Wörmann, 2013, p. 9). In onderstaand model (figuur 2) wordt de procedure van de opvang van asielzoekers in Nederland schematisch weergegeven.

¹ Verdrag betreffende de status van vluchtelingen

Figuur 2 Overzicht van verschillende opvanglocaties (Werkgroep Kind in AZC, geciteerd in Van der Molen & Wörmann, 2013, p. 9).

Er wordt onderscheid gemaakt tussen de volgende typen opvangcentra (COA, z.j.-c; Van der Molen & Wörmann, 2013, p. 9):

- Centrale ontvangstlocatie (COL);
- Procesopvanglocatie (POL);
- Regulier asielzoekerscentrum (AZC);
- Kleine woonvoorziening;
- Intensief begeleidende opvang (IBO);
- Gezinslocatie;
- Vrijheidsbeperkende locatie (VBL).

Na de asielaanvraag wordt een asielzoeker opgevangen in één van de drie centrale ontvangstlocaties. Er zijn centrale ontvangstlocaties in Ter Apel, Budel-Cranendonck en Veenhuizen (COA, z.j.-c). Vervolgens worden de asielzoekers overgeplaatst naar een procesopvanglocatie. Hier worden asielzoekers opgevangen die in de eerste fase van de Algemene Asielprocedure² zitten. Deze locaties zitten in de buurt van een kantoor van de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) (COA, z.j.-c). Wanneer de asielaanvraag wordt ingewilligd of nog verder wordt onderzocht in een Verlengde Asielprocedure³ dan wordt een asielzoeker in een regulier asielzoekerscentrum ondergebracht. Dit betekent dat zowel verblijfsgerechtigden die in afwachting zijn van een woning als asielzoekers die in de verlengde procedure zitten verblijven in een regulier asielzoekerscentrum (COA, z.j.-c). Bepaalde groepen asielzoekers worden niet in een regulier asielzoekerscentrum opgevangen. Zo worden in kleine woonvoorzieningen alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv) opgevangen. Eveneens zijn er voor amv speciale procesopvanglocaties. (COA, z.j.-c). En

² Een procedure van maximaal acht dagen waarbinnen 60% van alle asielaanvragen wordt afgehandeld door de IND (Immigratie- en Naturalisatiedienst, z.j.).

³ In een aantal gevallen wordt de asielaanvraag om bepaalde redenen (gezondheid, leeftijd en complexiteit) verlengd en in de Verlengde Asielprocedure behandeld (Stichting Gave, z.j.).

asielzoekers die gedrag vertonen dat binnen reguliere asielzoekerscentra voor problemen zorgt worden opgevangen in de intensief begeleidende opvang. Hier krijgen probleem veroorzakende asielzoekers begeleiding waarbij ze bepaalde vaardigheden en gedrag aangeleerd krijgen om de zelfredzaamheid te vergroten (Van der Molen & Wörmann, 2013, p. 9). In gezinslocaties verblijven zowel uitgeprocedeerde gezinnen met minderjarige kinderen als gezinnen met minderjarige kinderen die rechtmatig in Nederland verblijven (Van der Molen & Wörmann, 2013, p. 9). Door een uitspraak van de Hoge Raad mogen kinderen niet op straat worden gezet. Hierdoor mogen uitgeprocedeerde gezinnen in Nederland blijven totdat het jongste kind van het gezin 18 jaar is (COA, z.j.-c). Ten slotte is er nog de vrijheidsbeperkende locatie. Hier verblijven uitgeprocedeerde asielzoekers die geen recht hebben op opvang op een regulier asielzoekerscentrum (COA, z.j.-c).

Tevens kan er onderscheid worden gemaakt tussen reguliere opvanglocaties en noodopvang. In 2015 oversteeg de instroom van asielzoekers in Nederland de prognoses van dat jaar. Het COA beschikte over onvoldoende capaciteit om al deze asielzoekers op te vangen. Hierdoor was het COA genooddaakt om tijdelijke opvanglocaties in het land te openen (Inspectie Veiligheid en Justitie, 2015, p. 6). In totaal zijn er 45 tijdelijke opvanglocaties in Nederland geopend (NOS, 2016). Op 28 juli 2016 wordt bekend dat het COA 15 tijdelijke opvanglocaties gaat sluiten, omdat er minder asielzoekers naar Nederland komen (NOS, 2016).

4.1.2 Materiële opvangvoorzieningen

In Nederland zijn er mogelijkheden voor asielzoekers om te gaan werken. Ze hebben alleen geen vrije toegang tot de arbeidsmarkt. Een asielzoeker mag in Nederland 24 weken per jaar betaald werk verrichten, mits ze in het bezit zijn van een tewerkstellingsvergunning (Rijksoverheid, z.j.-a). Men krijgt een dergelijke vergunning wanneer de asielaanvraag minstens zes maanden in behandeling is (Van der Molen & Wörmann, 2013, p. 12). Dit betekent dus dat asielzoekers het eerste halfjaar geen betaald werk kunnen verrichten. Verder moeten ze in het bezit zijn van een verklaring van het COA waarin staat dat uitzetting niet aan de orde is (Van der Molen & Wörmann, 2013, p. 12). Een laatste voorwaarde is dat werkende asielzoekers het COA een bijdrage verschuldigd zijn. Ze mogen de eerste 25 procent (maximaal €185,-) van hun inkomsten houden (Vluchtelingenwerk Nederland, z.j.).

Net als elk ander kind in Nederland zijn kinderen van asielzoekers leerplichtig op basis van de Leerplichtwet (Van der Molen & Wörmann, 2013, p. 12). Het is de taak van de gemeente om te zorgen voor onderwijs aan leerplichtige kinderen. Het COA adviseert de gemeente bij deze taak (Rijksoverheid, z.j.-b). Het onderwijs voor kinderen van asielzoekers

kan op twee manieren worden georganiseerd. Sommige asielzoekerscentra hebben een basisschool op het terrein. Terwijl kinderen op een gezinslocatie onderwijs kunnen volgen op scholen in de buurt van de locatie (Van der Molen & Wörmann, 2013, p. 12). Alvorens kinderen van asielzoekers tussen de 12 en 18 jaar instromen op het reguliere onderwijs moeten ze voldoende Nederlands geleerd hebben in de internationale schakelklas (COA, z.j.-d).

Asielzoekers in de reguliere opvang krijgen een financiële vergoeding. De hoogte van deze vergoeding is afhankelijk van de gezinssamenstelling. Zo krijgt een alleenstaande volwassen asielzoeker in Nederland €44,60 per week (NOS, 2015). Onder bepaalde omstandigheden heeft een asielzoeker geen recht op een financiële vergoeding. Wanneer asielzoekers in de noodopvang zitten krijgen ze geen financiële vergoeding, omdat ze in de noodopvang drie maaltijden per dag krijgen (NOS, 2015). Eveneens is er geen financiële vergoeding wanneer de aanvraag van een asielzoeker wordt behandeld in het aanmeldcentrum en wanneer een asielzoeker een rechtmatig verblijf heeft (Van der Molen & Wörmann, 2013, p. 13).

In alle soorten opvanglocaties hebben asielzoekers recht op gezondheidszorg. Het COA is hier verantwoordelijk voor. Onder deze gezondheidszorg valt onder andere bezoek aan de huisarts, bezoek aan het ziekenhuis, verloskundige hulp, mondzorg, paramedische zorg en geestelijke gezondheidszorg (Van der Molen & Wörmann, 2013, p. 13). In de Regeling Zorg Asielzoekers wordt een overzicht gegeven van de zorg en diensten waarop asielzoekers recht hebben (Regeling Zorg Asielzoekers, z.j.). Het COA heeft een contract afgesloten met zorgverzekeraar Menzis voor de organisatie van de gezondheidszorg voor asielzoekers (Regeling Zorg Asielzoekers, z.j.).

4.2 Omvang asielzoekerscentra in Nederland

De grote omvang van een asielzoekerscentrum is een veelgehoord argument bij demonstraties van burgers tegen de plannen voor de vestiging van een asielzoekerscentrum. In het bestuursakkoord Verhoogde Asielinstroom wordt 300 asielzoekers als minimale omvang gegeven voor tijdelijke opvangvoorzieningen en zelfstandige reguliere opvangvoorzieningen (Rijksoverheid, 2015, p. 2). In het artikel 'Waarom van die grote opvangcentra?' uit het NRC Handelsblad worden mogelijke verklaringen gegeven voor de voorkeur van overheidsorganisaties voor grote asielzoekerscentra (Versteegh, 2015). In deze paragraaf wordt ingegaan welke overwegingen een rol spelen bij het bepalen van de omvang van een asielzoekerscentrum.

In 2015 was er sprake van een verhoogde asielinstroom (zie hoofdstuk 1). En de prognose voor 2016 is een asielinstroom van 93.600 (Ministerie van Veiligheid en Justitie, 2015, p. 2). Door deze verhoogde asielinstroom en de prognose voor 2016 was er eind 2015 dringend behoefte aan extra opvangvoorzieningen. Het COA had daarbij behoefte aan opvanglocaties met een significante omvang (Gemeente Raalte, 2015, p. 1). Uit beleidsdocumenten blijkt dat gemeentes een serieuze bijdrage willen leveren aan de oplossing van dit maatschappelijk probleem (Gemeente Raalte, 2015, p. 1; Gemeente Oss, 2015-a). Daarom gaan gemeentes akkoord met het verzoek van het COA voor opvanglocaties met een minimale omvang van 300 asielzoekers.

Een andere overweging die bij gemeentes een rol speelt heeft betrekking op het voorzieningenniveau. Het college van B en W van de gemeente Zwolle kiest voor een asielzoekerscentrum met een grote omvang, omdat het aantal asielzoekers op een locatie bepalend is voor de middelen die beschikbaar zijn voor huisvesting, voorzieningen en personele inzet. Voor een asielzoekerscentrum met een kleinere omvang zijn er dus minder middelen beschikbaar voor voorzieningen vanwege de relatief hoge huisvestingskosten (Gemeente Zwolle, z.j.). Dit betekent dat hoe groter de omvang van een asielzoekerscentrum is, des te hoger is het voorzieningenniveau van een asielzoekerscentrum (Vliegenberg & Ligthart, z.j.). Een asielzoekerscentrum met een grotere omvang verschilt op de volgende punten qua voorzieningenniveau ten opzichte van een kleiner centrum (Gemeente Raalte, 2015, p. 2):

- meer variatie in dagbesteding;
- speciale doelgroepen zoals kinderen, alleenstaande vrouwen of mindervaliden krijgen meer aandacht;
- meer gespecialiseerd personeel;
- de jeugd heeft meer speelruimte en deze speelruimte is meer toegespitst op verschillende leeftijden;
- het gezondheidscentrum is vaker open en heeft een betere bezetting.

Het college van B en W van de gemeente Raalte denkt dat een asielzoekerscentrum met een beter voorzieningenniveau zorgt voor minder overlast voor de omgeving en de kans op incidenten in het centrum verkleind, doordat er bijvoorbeeld meer tijd is voor begeleiding en meer diversiteit in dagbesteding (Gemeente Raalte, 2015, p. 2).

Ten slotte kan kostenefficiëntie een overweging zijn bij het bepalen van de omvang van een asielzoekerscentrum. De opvang van asielzoekers wordt gefinancierd met publieke middelen uit de begroting van het ministerie van Veiligheid en Justitie (Rijksoverheid, z.j.-c). Het is qua kosten efficiënter om één asielzoekerscentrum met een grote omvang te

realiseren in plaats van meerdere asielzoekerscentra met een kleine omvang. Op deze manier hoeven kosten op het gebied van infrastructuur, riolering, beveiliging et cetera (BügelHajema, 2016, p. 1). Bij een groter asielzoekerscentrum is de verhouding tussen de investeringen en resultaat beter (Gemeente Raalte, 2015, p. 2). Het is dus logisch dat het COA een voorkeur heeft voor een asielzoekerscentrum met een grote omvang.

4.3 Casebeschrijvingen Gouda, Bernheze en Oss

In deze paragraaf worden de cases Gouda, Bernheze en Oss uitgebreid beschreven. Per case zullen de plannen voor de vestiging van een asielzoekerscentrum worden beschreven en zal er per casus een overzicht worden gegeven van de belangrijkste gebeurtenissen in het proces.

4.3.1 Gouda

De gemeente Gouda en het COA hebben een bestuursovereenkomst getekend voor de vestiging van een asielzoekerscentrum in de Prins Willem-Alexanderkazerne (PWA-kazerne) in Gouda Noord (Gemeente Gouda, z.j.-b). Voor een periode van 10 jaar word de PWA-kazerne ingericht als regulier asielzoekerscentrum met een capaciteit van 500 asielzoekers (Gemeente Gouda, z.j.-b). De PWA-kazerne werd in 1968 gebouwd en was in verschillende functies tot eind 2010 in gebruik van het ministerie van Defensie. In 2010 werd het gebouw overgedragen aan het Rijksvastgoedbedrijf (Van den Belt, 2015).

De herbestemming van de PWA-kazerne stond al langer op de politieke agenda van Gouda. De herbestemming van de kazerne staat voor het eerst op de agenda van de raadsvergadering van 8 oktober 2014. Op dat moment hebben school voor speciaal onderwijs De Ark samen met kinderdagcentrum Gemiva en islamitisch centrum El Wahda zich gemeld bij de gemeente Gouda voor het kazerneterrein (Gemeente Gouda, 2014). Dit leidt in december 2014 tot een intentieovereenkomst voor gezamenlijke huisvesting in de PWA-kazerne tussen deze potentiële kopers (Gemeente Gouda, 2015). Wanneer deze plannen voor onder andere een moskee in de PWA-kazerne bekend worden ontstaat er veel onrust onder buurtbewoners. Er wordt anoniem een dreigbrief gestuurd naar burgemeester Schoenmaker en wethouders Bergman en Tetteroo. Eveneens probeert bewonersvereniging 'Gouda Noord zoals het hoort' met legale middelen de komst van de moskee tegen te houden (Witte, 2014). Als reactie op de weerstand en zorgen van buurtbewoners biedt het islamitisch centrum aan om de moskee te verkleinen tot 900 bezoekers, medegebruik van het complex voor buurtbewoners mogelijk te maken en af te zien van gebedsoproepen. Ondanks dit aanbod en andere aanpassingen blijkt er onvoldoende draagvlak in de

gemeenteraad voor de plannen. In de raadsvergadering van 9 juni 2015 wordt besloten af te zien van de aankoop van de kazerne (Gemeente Gouda, z.j.-c).

Vervolgens kreeg de gemeente Gouda in september 2015 het verzoek van het COA om medewerking te verlenen aan een vestiging van een regulier asielzoekerscentrum in de PWA-kazerne. Het college van Gouda heeft het COA daarop laten weten medewerking te verlenen aan de opvang van 500 asielzoekers. (Gemeente Gouda, 2016-a, p. 1). Er is door het COA gekozen voor de voormalige PWA-kazerne omdat het voldoet aan de door het COA opgestelde criteria en het eigendom is van het Rijksvastgoedbedrijf (Gemeente Gouda, 2016-a, p. 1). Als randvoorwaarde heeft de gemeente Gouda gesteld dat er met het COA afspraken worden gemaakt op het gebied van veiligheid, leefbaarheid, verkeer, onderwijs, werk en zorg. Hiervoor heeft de gemeente adviezen ingewonnen bij de gemeenteraad, de bewoners, het onderwijsveld, het innovatieplatform, lokale vrijwilligersorganisaties en zorgaanbieders. Deze adviezen zijn zoveel mogelijk verwerkt in de bestuursovereenkomst (Gemeente Gouda, 2016-a, p. 1). Deze bestuursovereenkomst is op 25 mei 2016 ondertekend door de gemeente Gouda en het COA. (COA, 2016-a). Echter krijgt de gemeente Gouda op 1 november 2016 van het COA te horen dat er geen asielzoekerscentrum in de PWA-kazerne komt. Het COA krijgt geen toestemming om het asielzoekerscentrum in Gouda door te zetten vanwege de afgenomen toestroom van vluchtelingen naar Nederland (Gemeente Gouda, 2016-b)

Op initiatief van de gemeente Gouda is er een bewonersplatform opgericht, met bewoners van Gouda Noord, om de gemeente te adviseren omtrent het asielzoekerscentrum in de PWA-kazerne (Bewonersplatform, 2016, p. 2). Deze speerpunten zijn als inzet gebruikt voor de onderhandelingen over de bestuursovereenkomst met het COA (Gemeente Gouda, 2016-a, p. 2). Van de zeven speerpunten zijn er vier overgenomen in de bestuursovereenkomst. Allereerst is het speerpunt gefaseerde opbouw overgenomen. In drie fases zal de opvangcapaciteit groeien naar 500 vreemdelingen (COA, 2016-b, p. 4). Tevens is opgenomen in de bestuursovereenkomst dat er tot de beëindiging van de overeenkomst rekening gehouden wordt met de kwaliteit van de dagbesteding, veiligheid, leefbaarheid en openbare orde in het asielzoekerscentrum en in de omgeving van het asielzoekerscentrum (COA, 2016-b, p. 4). Ten slotte zijn de speerpunten met betrekking tot communicatie overgenomen in de bestuursovereenkomst. Er wordt een omwonendenoverleg ingesteld dat als doel heeft een bijdrage te leveren aan het voorkomen en bestrijden van overlast. Dit omwonendenoverleg zal maandelijks plaatsvinden tijdens de instroom van asielzoekers in het asielzoekerscentrum. Tijdens dit omwonendenoverleg worden de bij de politie, de gemeente

en het asielzoekerscentrum binnengekomen meldingen en klachten besproken (COA, 2016-b, p. 7).

Tabel 5 *Overzicht van belangrijke gebeurtenissen Gouda*

Datum	Gebeurtenis
<i>eind 2010</i>	PWA-kazerne wordt door ministerie van Defensie overgedragen aan het Rijksvastgoedbedrijf.
<i>oktober 2014</i>	Twee potentiële kopers melden zich bij gemeente voor PWA-kazerne.
<i>december 2014</i>	Potentiële kopers sluiten intentieovereenkomst over gezamenlijke huisvesting in de PWA-kazerne.
<i>juni 2015</i>	Gemeente Gouda ziet af van aankoop PWA-kazerne
<i>september 2015</i>	Gemeente Gouda verleent medewerking aan verzoek van COA een asielzoekerscentrum in PWA-kazerne te vestigen.
<i>mei 2016</i>	Ondertekening van bestuursovereenkomst door gemeente Gouda en COA.
<i>november 2016</i>	COA laat gemeente Gouda weten dat er geen asielzoekerscentrum in de PWA-kazerne komt.

4.3.2 *Bernheze*

In de inleiding van dit onderzoek werd de onrust in Heesch (gemeente Bernheze) al beschreven. Deze onrust ontstond nadat op 12 januari 2016 het college van B en W van de gemeente Bernheze een raadsvoorstel bekend maakte voor een asielzoekerscentrum met een capaciteit van maximaal 500 inwoners op een perceel aan de Ruitersweg-West in Heesch (Brabants Dagblad, 2016).

Het collegevoorstel is een resultaat van een proces dat begonnen is op 1 oktober 2015 met een unanieme motie van de gemeenteraad van Bernheze. In deze motie nodigde de gemeenteraad het college uit om in contact te treden met het COA om te onderzoeken of er binnen de gemeente Bernheze vastgoed beschikbaar is voor de tijdelijke opvang van asielzoekers (Gemeente Bernheze, 2016-a, p. 1). Op 30 oktober 2015 is er het eerste contact tussen het COA en de gemeente Bernheze. Na een fysieke schouw van de locatie en een gesprek van de burgemeester en gemeentesecretaris met de regiocoördinator van het COA deed het college een principe-uitspraak. Op 12 januari neemt het college een besluit en wordt de principe-uitspraak verder uitgewerkt in een raadsvoorstel (Gemeente Bernheze, 2016-b).

In het raadsvoorstel vraagt het college van B en W de gemeenteraad medewerking te verlenen, onder randvoorwaarden, aan de oprichting van een tijdelijk asielzoekerscentrum aan de Ruitersweg-West met een capaciteit van maximaal 500 asielzoekers voor een periode van 10 jaar. Verder vragen ze in dit voorstel aan de gemeenteraad om in te stemmen met de

opgestelde randvoorwaarden. Met deze randvoorwaarden moeten de mogelijke gevolgen van de vestiging van een asielzoekerscentrum voor de inwoners, maatschappelijke organisaties en bedrijven aanvaardbaar zijn en blijven. Deze randvoorwaarden worden dan gebruikt als basis voor een eventuele bestuursovereenkomst met het COA. (Gemeente Bernheze, 2016-a). Het college vindt dat het de verantwoordelijkheid is van de gemeente Bernheze om een bijdrage te leveren aan de opvang van asielzoekers (Gemeente Bernheze, 2016-a).

Na de bekendmaking van het raadsvoorstel ontstond er veel onrust onder de inwoners van Heesch. Het begon op de dag van de bekendmaking met protest-borden en een dood varken in een boom opgehangen op de beoogde locatie aan de Ruitersweg-West (Van Erp, 2016). Een week later loopt een

demonstratie uit de hand. De **Figuur 3** Protest in Heesch (Rogier, 2016)

ME moest ingrijpen toen een groep mannen het gemeentehuis, waarop dat moment een gemeenteraads-vergadering plaatsvond, probeerde te bestormen (Het Parool, 2016). In dezelfde week zijn er nog een aantal andere gebeurtenissen. Zo wordt er door de gemeente Bernheze en kogelbrief ontvangen en wordt er een baksteen door de ruit van het gemeentehuis gegooid (Klomp, 2016). Daarentegen verliepen de informatiemarkten die door de gemeente werden georganiseerd rustig (Van Gemert & Verwegen, 2016).

Op 18 februari 2016 wordt het raadsvoorstel tijdens de raadsvergadering behandeld. Na een lang debat wordt het duidelijk dat er geen asielzoekerscentrum in Heesch komt (Verwegen & Van de Hurk, 2016). Wel wordt er een motie aangenomen waarin de gemeenteraad het college verzoekt om op korte termijn te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om extra statushouders te huisvesten in de gemeente Bernheze (Gemeente Bernheze, 2016-c).

Tabel 6 *Overzicht van belangrijke gebeurtenissen Heesch*

Datum	Gebeurtenis
1 oktober 2015	Gemeenteraad Bernheze neemt unaniem motie waarin het college wordt gevraagd contact op te nemen met het COA.
12 januari 2016	Het college neemt besluit over asielzoekerscentrum en werkt principe-uitspraak uit in een raadsvoorstel. Direct omwonenden worden geïnformeerd.
13 januari 2016	Er ontstaat onrust onder inwoners van Heesch. Er wordt een dood varken opgehangen op de beoogde locatie aan de Ruitersweg-West.
18 januari 2016	Demonstratie loopt uit de hand. De ME moet ingrijpen wanneer een groep mannen het gemeentehuis probeert te bestormen.
18 februari 2016	Gemeenteraad besluit dat er geen asielzoekerscentrum in Heesch komt. Wel wordt er een motie aangenomen om extra statushouders op te vangen.

4.3.3 Oss

Op 23 februari 2016 worden de eerste asielzoekers opgevangen in de noodopvang in het oude belastingkantoor aan de Lievekamplaan in Oss (Driessen, 2016). Dit pand stond sinds 3 april leeg nadat de Belastingdienst het kantoor verliet (Van Zuijlen, 2015). Aan de komst van de asielzoekers ging een maandenlange voorbereiding vooraf.

Op 8 september 2015 ontvangt de gemeente Oss een brief van het COA. Deze brief bevat een formeel verzoek aan het college van B en W van de gemeente Oss om medewerking te verlenen aan het vestigen van een noodopvang voor 300 asielzoekers in het voormalig belastingkantoor voor de duur van één jaar (COA, 2015). Het college stuurt op 15 september 2015 een brief terug waarin ze toezeggen medewerking te verlenen aan de opvang van asielzoekers in het voormalig belastingkantoor. De gemeente Oss vraagt aan het COA rekening te houden met een aantal wensen. Allereerst wil de gemeente Oss geen slaapvertrekken op de begane grond van het pand vanwege de privacy van de toekomstige bewoners en de gebruiksmogelijkheden van de gebouwen aan de Raadhuislaan. Verder wil de gemeente Oss aan de achterzijde van het gebouw een buitenverblijfsruimte. De laatste wens heeft betrekking op veiligheid van personen in en buiten het gebouw. Deze moet gegarandeerd zijn (Gemeente Oss, 2015). Het besluit van het college wordt niet in de gemeenteraadsvergadering behandeld, omdat dit niet nodig is bij een tijdelijke ontheffing van het bestemmingsplan (Van Gemert, 2015-a). Op 12 oktober wordt er begonnen met de ombouw van het kantoor tot noodopvang. Tijdens deze ombouw worden er extra sanitaire voorzieningen en slaapkamers gecreëerd (Brabants Dagblad, 2015-a). De ombouw loopt vertraging op door de vondst van asbest tijdens de bouwwerkzaamheden. Waardoor de

eerste asielzoekers pas na de jaarwisseling hun intrek kunnen nemen (Brabants Dagblad, 2015-b)

Er is weinig weerstand in de gemeente Oss. Op 11 september 2015 wordt er een infoavond georganiseerd. Deze avond verloopt rustig (Van Gemert, 2015-b). Een maand later ontstaat er meer onrust. Op 10 en 31 oktober 2015 worden er korte demonstraties gehouden bij het voormalig belastingkantoor. Voor beide demonstraties is er weinig belangstelling (Houterman & Verwegen, 2016).

Tabel 7 *Overzicht van belangrijke gebeurtenissen Oss*

Datum	Gebeurtenis
<i>3 april 2015</i>	De Belastingdienst vertrekt uit het kantoor aan de Lievekamplaan.
<i>8 september 2015</i>	De gemeente Oss krijgt een formeel verzoek van het COA om medewerking te verlenen aan de noodopvang van asielzoekers.
<i>15 september 2015</i>	De gemeente Oss zegt medewerking toe aan opvang van asielzoekers in voormalig belastingkantoor.
<i>12 oktober 2015</i>	Er wordt begonnen met de verbouwing van het voormalig belastingkantoor.
<i>31 oktober 2015</i>	Demonstratie bij voormalig belastingkantoor verloopt rustig.
<i>23 februari 2016</i>	Eerste asielzoekers nemen intrek in noodopvang voormalig belastingkantoor.

4.4 Samenvatting

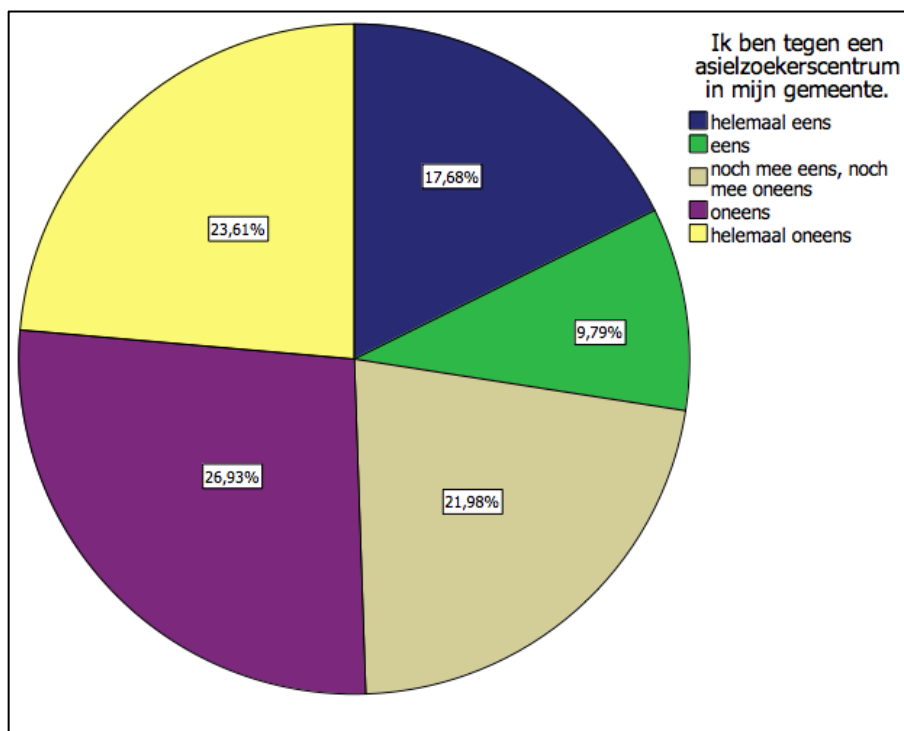
In dit hoofdstuk is allereerst de opvang van asielzoekers in Nederland beschreven. De verschillende soorten opvangcentra zijn beschreven. Vervolgens zijn de materiele opvangvoorzieningen voor asielzoekers, zoals gezondheidszorg, onderwijs en financiële vergoedingen, aan bod gekomen. In de tweede paragraaf zijn er drie overwegingen gegeven die een rol kunnen spelen bij het bepalen van de omvang van een asielzoekerscentrum. Ten eerste is de verhoogde asielinstroom een overweging om te kiezen voor een grotere omvang. De tweede overweging gaat over het voorzieningenniveau van een asielzoekerscentrum. Een beter voorzieningenniveau kan een overweging zijn om te kiezen voor een grotere omvang. Tot slot kan kostenefficiëntie een overweging zijn om te kiezen voor een asielzoekerscentrum met een grotere omvang. In de laatste paragraaf zijn de cases Gouda, Bernheze en Oss beschreven.

5. RESULTATEN

In dit hoofdstuk worden de resultaten van het onderzoek beschreven. Allereerst komt de maatschappelijke acceptatie van omwonenden van asielzoekerscentra aan bod. Vervolgens wordt er antwoord gegeven op de vraag: *Welke factoren verklaren deze maatschappelijke acceptatie, en in hoeverre speelt de omvang en locatie van een asielzoekerscentrum een rol bij de maatschappelijke acceptatie van inwoners?* Het hoofdstuk wordt afgesloten met een samenvatting. Alle statistische toetsing in dit onderzoek is gebaseerd op een betrouwbaarheid van 95%. Eveneens mogen alle variabelen, samengesteld uit stellingen uit de vragenlijst, als intern consistent worden beschouwd. Een uitgebreid statistisch procesverslag van de statistische toetsing is te vinden in bijlage IV.

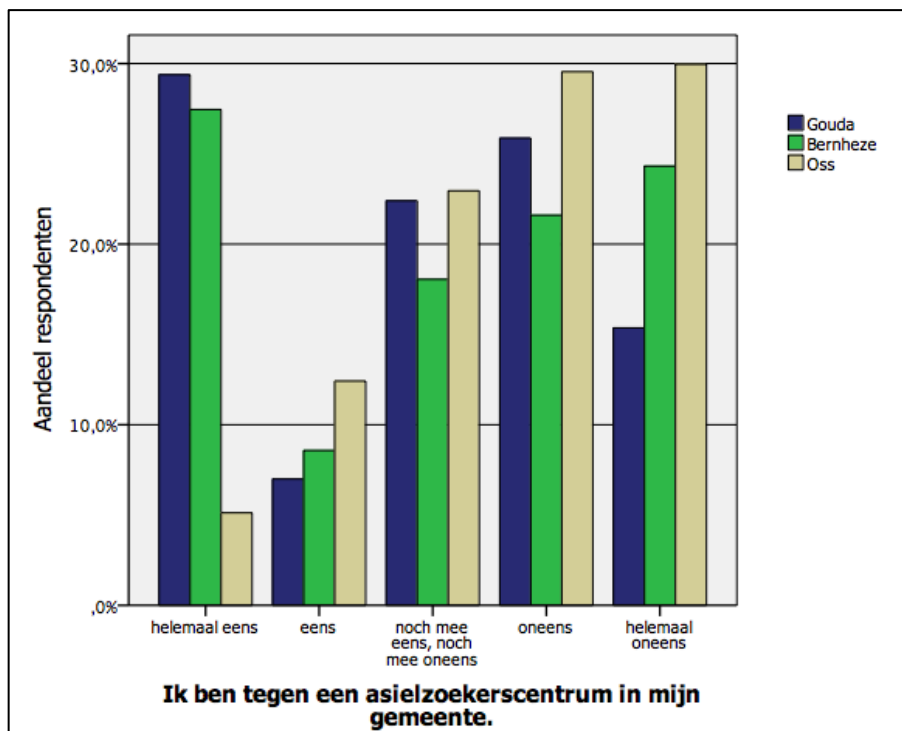
5.1 Maatschappelijke acceptatie van omwonenden

De maatschappelijke acceptatie van asielzoekerscentra is de afhankelijke variabele in dit onderzoek. Daarom wordt eerst de maatschappelijke acceptatie van asielzoekerscentra nader bestudeerd. De respondenten konden in de vragenlijst aangeven in hoeverre ze het eens waren met de stelling: 'Ik ben tegen een asielzoekerscentrum in mijn gemeente'. De meeste respondenten geven aan het 'oneens' te zijn met deze stelling. Ongeveer de helft van de respondenten geeft aan het 'oneens' of 'helemaal oneens' te zijn met deze stelling. En ongeveer een kwart van de respondenten geeft aan het 'eens' of 'helemaal eens' te zijn met de stelling (zie figuur 4).

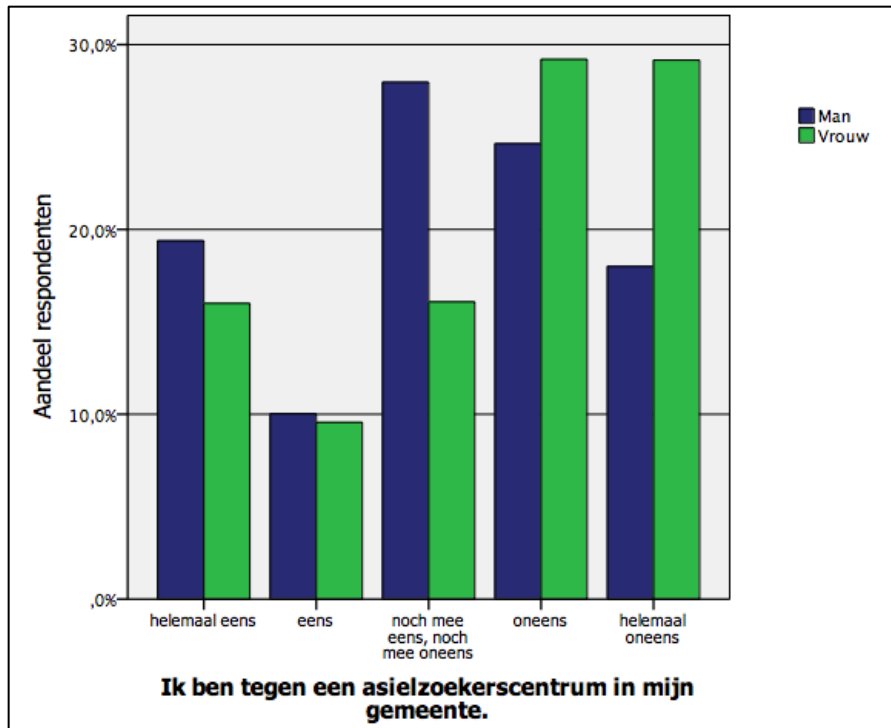
Figuur 4 'Ik ben tegen een asielzoekerscentrum in mijn gemeente'

In figuur 5 is te zien dat er verschillen zijn tussen de gemeentes Gouda, Bernheze en Oss met betrekking tot de verdeling van de maatschappelijke acceptatie. Respondenten uit Gouda en Bernheze kiezen relatief vaker voor de antwoordcategorie 'helemaal eens' dan respondenten uit de gemeente Oss. Om te toetsen of er significante verschillen zijn tussen de gemeentes Gouda, Bernheze en Oss is er een Kruskal-Wallis toets uitgevoerd. Met de Kruskal-Wallis toets wordt getoetst of de verdelingen van de maatschappelijke acceptatie van de gemeentes Gouda, Bernheze en Oss aan elkaar gelijk zijn (De Vocht, 2012, p. 234). De Kruskal-Wallis toets laat zien dat de verdelingen van de maatschappelijke acceptatie van de gemeentes Gouda, Bernheze en Oss niet aan elkaar gelijk zijn.

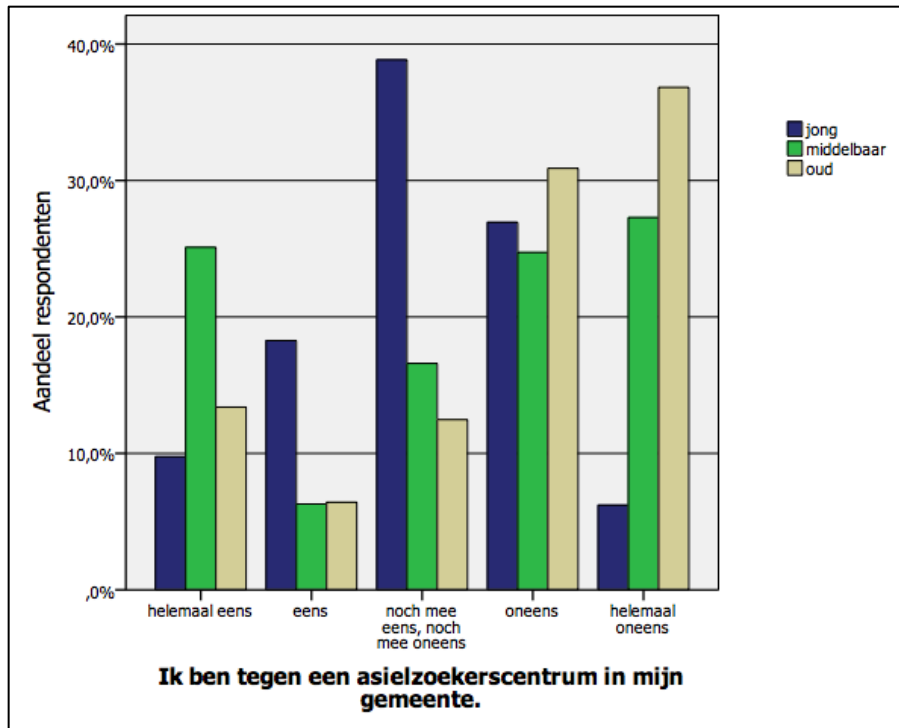
Figuur 5 Relatieve verdeling cijfers maatschappelijke acceptatie in Gouda, Bernheze en Oss

Naast de verschillen tussen de gemeentes, is er gekeken of er qua maatschappelijke acceptatie van asielzoekerscentra eveneens verschillen zijn tussen mannen en vrouwen. In figuur 6 is te zien dat er verschillen zijn tussen mannen en vrouwen met betrekking tot de verdeling van maatschappelijke acceptatie van asielzoekerscentra. Relatief zijn minder mannelijke dan vrouwelijke respondenten het 'oneens' of 'helemaal oneens' met de stelling. Er is een Mann-Whitney toets uitgevoerd om te toetsen of deze verschillen tussen mannen en vrouwen significant zijn. Met de Mann-Whitney toets wordt getoetst of de verdelingen van twee steekproeven aan elkaar gelijk zijn (De Vocht, 2012, p. 232). Uit de Mann-Whitney toets blijkt dat de verdelingen van maatschappelijke acceptatie van mannen en vrouwen niet aan elkaar gelijk zijn.

Figuur 6 Relatieve verdeling cijfers maatschappelijke acceptatie naar geslacht

Ten slotte is er gekeken of er verschillen zijn qua maatschappelijke acceptatie van asielzoekerscentra tussen de verschillende leeftijdsklassen. In figuur 7 is te zien dat er per antwoordcategorie verschillen zijn tussen de verschillende leeftijdsklassen. Het valt op dat relatief meer respondenten uit de leeftijdsklassen jong en middelbaar, ten opzichte van de respondenten uit de leeftijdsklasse oud, het 'eens' of 'helemaal eens' zijn met de stelling. Tevens valt op dat bijna 40% van de respondenten uit de leeftijdsklasse jong kiest voor de antwoordcategorie 'noch mee eens, noch mee oneens'. Een mogelijke verklaring hiervoor is het verschijnsel sociale wenselijkheid, vanwege de gevoeligheid van het onderwerp. Om te toetsen of er significante verschillen zijn tussen verdelingen van de leeftijdsklassen jong, middelbaar en oud is er wederom een Kruskal-Wallis toets uitgevoerd. De Kruskal-Wallis toets laat zien dat de verdelingen van de maatschappelijke acceptatie van de leeftijdsklassen jong, middelbaar en oud niet aan elkaar gelijk zijn.

Figuur 7 Relatieve verdeling cijfers maatschappelijke acceptatie naar geslacht

5.2 Factoren maatschappelijke acceptatie

In hoofdstuk twee zijn verschillende factoren beschreven die mogelijk van invloed zijn op de maatschappelijke acceptatie van asielzoekerscentra. De volgende factoren zijn aan bod gekomen: woonafstand, omvang van het asielzoekerscentrum, angst voor daling van woningwaarde, angst voor afname in kwaliteit van leven, esthetiek, racisme en vertrouwen in de overheid. In deze paragraaf wordt getoetst of deze factoren daadwerkelijk van invloed zijn op de maatschappelijke acceptatie van asielzoekerscentra. Hierbij is er niet gewogen op de variabelen woonplaats en geslacht.

5.2.1 Correlatieanalyse

Bij het uitvoeren van de correlatieanalyse is er gebruik gemaakt van Pearson's correlatiecoëfficiënt en de rangcorrelatiecoëfficiënt van Spearman, omdat de variabele woonafstand een ordinaal meetniveau heeft. Alle variabelen zijn in deze analyse meegenomen. De variabelen woonafstand, omvang, woningwaarde, kwaliteit van leven, esthetiek, racisme, vertrouwen en maatschappelijke acceptatie zijn in deze analyse meegenomen. In tabel 11 worden de Pearson's correlatiecoëfficiënten weergegeven.

Tabel 8. Pearson's correlatiecoëfficiënten

Variabelen	Maat- schappelijke acceptatie	Omvang	Woning- waarde	Kwaliteit van leven	Esthetiek	Racisme	Ver- trouwen1	Ver- trouwen2
<i>Maatschappelijke acceptatie</i>	-	0,578	0,668	0,820	0,762	0,755	-0,51	-0,41
<i>Omvang</i>	0,578	-	0,52	0,623	0,569	0,557	-0,405	-0,405
<i>Woningwaarde</i>	0,668	0,52	-	0,704	0,666	0,616	-0,512	-0,336
<i>Kwaliteit van leven</i>	0,839	0,623	0,704	-	0,822	0,823	-0,553	-0,45
<i>Esthetiek</i>	0,762	0,569	0,666	0,822	-	0,741	-0,536	-0,408
<i>Racisme</i>	0,755	0,557	0,616	0,823	0,741	-	-0,513	-0,37
<i>Vertrouwen1</i>	-0,51	-0,405	-0,512	-0,553	-0,536	-0,513	-	0,386
<i>Vertrouwen2</i>	-0,41	-0,405	-0,336	-0,45	-0,408	-0,37	0,386	-

Alle Pearson's correlatiecoëfficiënten zijn significant (Sig. $\leq 0,05$). Verder valt het op dat de correlatiecoëfficiënten van de variabelen vertrouwen1 en vertrouwen2 negatief zijn. De oorzaak hiervan is de positieve formulering van deze stellingen. Uit tabel 8 blijkt dat er een zeer sterk verband is tussen de variabele kwaliteit van leven en de variabele esthetiek; tussen de variabele kwaliteit van leven en de variabele racisme en tussen de variabele esthetiek en de variabele racisme. Bij een correlatiecoëfficiënt hoger dan 0,7 is er sprake van een zeer sterk verband. Voor de correlatiecoëfficiënten tussen de variabele woonafstand en de andere variabelen is er gebruik gemaakt van de Spearman's rangcorrelatie. Hieruit blijkt dat er alleen tussen de variabele woonafstand en de variabelen vertrouwen1 en vertrouwen2 een significant zwak verband is. Er is dus geen significant verband tussen de variabele maatschappelijke acceptatie en de variabele woonafstand.

5.2.2 *Multipelle regressieanalyse*

De variabelen woonafstand, omvang, woningwaarde, kwaliteit van leven, esthetiek, racisme en vertrouwen zijn meegenomen als onafhankelijke variabelen in de multipelle regressieanalyse. Om de variabele woonafstand in de regressieanalyse mee te nemen zijn er van deze variabele dummies gemaakt. Er wordt voldaan aan de vooronderstellingen voor een multipelle regressieanalyse. Uit de F-toets blijkt dat het regressiemodel met de maatschappelijke acceptatie als afhankelijke variabele en de variabelen woonafstand, omvang, woningwaarde, kwaliteit van leven, esthetiek, racisme en vertrouwen als geheel significant is. Dit leverde een regressiemodel op met drie variabelen die significant bijdragen aan de voorspelling van de maatschappelijke acceptatie. De verklaarde variantie (R^2)

bedraagt 74,2%; de R^2_{adj} 73,1%. Dit betekent dat ruim 74% van de variantie van de variabele maatschappelijke acceptatie wordt verklaard door deze negen onafhankelijke variabelen.

Tabel 11. *Multipole regressieanalyse voor de voorspelling van maatschappelijke acceptatie*

Variabelen	Ongestandaardiseerde coëfficiënten		Gestandaardiseerde coëfficiënten		
	Beta	Std. fout	Beta	t	Sig.
(Constant)	-0,350	0,437		-0,800	0,424
Dummy gemiddelde afstand	0,01	0,121	0,003	0,08	0,936
Dummy verre afstand	-0,135	0,147	-0,040	-0,921	0,358
Omvang	0,045	0,055	0,037	0,811	0,418
Woningwaarde	0,111	0,061	0,092	1,807	0,072
Kwaliteit van leven	0,623	0,098	0,495	6,326	0
Esthetiek	0,188	0,078	0,153	2,416	0,016
Racisme	0,225	0,105	0,134	2,139	0,034
Vertrouwen1	-0,028	0,056	-0,022	-0,506	0,614
Vertrouwen2	-0,039	0,054	-0,028	-0,719	0,473
F	71,418				0
R^2	0,742				
Adjusted R^2	0,731				

In tabel 11 is een significant positief lineair verband te zien tussen de variabelen kwaliteit van leven en maatschappelijke acceptatie in de gemeentes Gouda, Bernheze en Oss. De significantie van dit verband ligt onder het gestelde significantieniveau van 0,05. De variabele kwaliteit van leven heeft een regressiecoëfficiënt van 0,623. Hieruit kan geconcludeerd worden dat inwoners die bang zijn voor een afname in kwaliteit van leven, als gevolg van de vestiging van een asielzoekerscentrum, minder snel een asielzoekerscentrum accepteren dan inwoners die minder bang zijn voor een afname in kwaliteit van leven. Dit bevestigt de verwachting uit het theoretisch kader.

Tevens is er een significant positief lineair verband tussen de variabelen racisme en maatschappelijke acceptatie in de gemeentes Gouda, Bernheze en Oss. De significantie van dit verband ligt onder het gestelde significantieniveau van 0,05. De variabele racisme heeft een regressiecoëfficiënt van 0,225. Hieruit kan worden geconcludeerd dat inwoners met

negatieve vooroordelen over asielzoekers minder snel een asielzoekerscentrum accepteren dan inwoners die geen negatieve vooroordelen hebben over asielzoekers. Deze uitkomst bevestigt de verwachting uit het theoretisch kader dat racisme een rol speelt bij de maatschappelijke acceptatie van asielzoekerscentra.

Ten slotte is er eveneens een significant positief lineair verband tussen de variabelen esthetiek en maatschappelijke acceptatie in de gemeentes Gouda, Bernheze en Oss. De significantie van dit verband ligt onder het gestelde significantieniveau van 0,05. De variabele esthetiek heeft een regressiecoëfficiënt van 0,188. Hieruit kan worden geconcludeerd dat inwoners die de esthetiek van asielzoekerscentrum niet mooi vinden minder snel een asielzoekerscentrum accepteren dan inwoners die geen bezwaar hebben met de esthetiek van een asielzoekerscentrum. Deze uitkomst bevestigt de redenering uit het theoretisch kader dat esthetiek een rol speelt bij de maatschappelijke acceptatie van een asielzoekerscentrum.

5.2.3 *Vergelijkende multiële regressieanalyse per gemeente*

In de vorige deelparagraaf is de multiële regressieanalyse gegeven voor de gehele populatie. Het is eveneens interessant om per gemeente te bekijken welke variabelen van invloed zijn op de maatschappelijke acceptatie. In deze deelparagraaf wordt er een multiële regressieanalyse per gemeente uitgevoerd en worden de resultaten met elkaar vergeleken.

5.2.3.1 Multiële regressieanalyse Gouda

De multiële regressieanalyse voor de gemeente Gouda voldoet aan alle vooronderstellingen. Uit de F-toets blijkt dat het regressiemodel met de maatschappelijke acceptatie als afhankelijke variabele en de variabelen woonafstand, omvang, woningwaarde, kwaliteit van leven, esthetiek, racisme en vertrouwen als geheel significant is. Dit leverde een regressiemodel op met twee variabelen die significant bijdragen aan de voorspelling van de maatschappelijke acceptatie. De verklaarde variantie (R^2) bedraagt 76,7%; de R^2_{adj} 73,8%.

Tabel 12. *Regressieanalyse voor de voorspelling van maatschappelijke acceptatie in Gouda*

Variabelen	Ongestandaardiseerde coëfficiënten		Gestandaardiseerde coëfficiënten		
	Beta	Std. fout	Beta	t	Sig.
(Constant)	0,252	0,741			0,34
Dummy gemiddelde afstand	-0,054	0,192	-0,017	-0,283	0,778

<i>Dummy verre afstand</i>	-0,448	0,374	-0,076	-1,198	0,235
<i>Omvang</i>	0	0,1	0	-0,004	0,997
<i>Woningwaarde</i>	0,226	0,131	0,195	1,727	0,089
<i>Kwaliteit van leven</i>	0,438	0,198	0,361	2,213	0,03
<i>Esthetiek</i>	0,275	0,136	0,234	2,017	0,047
<i>Racisme</i>	0,127	0,180	0,082	0,708	0,481
<i>Vertrouwen1</i>	-0,059	0,106	-0,044	-0,559	0,578
<i>Vertrouwen2</i>	-0,055	0,095	-0,037	-0,580	0,564
<i>F</i>	26,33				0
<i>R²</i>	0,767				
<i>Adjusted R²</i>	0,738				

In tabel 12 is een significant positief lineair verband te zien tussen de variabelen kwaliteit van leven en maatschappelijke acceptatie en tussen de variabelen esthetiek en maatschappelijke acceptatie in de gemeente Gouda. De significantie van deze verbanden ligt onder het gestelde significantieniveau van 0,05. De variabele kwaliteit van leven heeft een regressiecoëfficiënt van 0,438. Dit betekent dat inwoners van Gouda die bang zijn voor een afname in kwaliteit van leven, als gevolg van de vestiging van een asielzoekerscentrum, minder snel een asielzoekerscentrum accepteren dan inwoners van Gouda die minder bang zijn voor een afname in kwaliteit van leven. De variabele esthetiek heeft een regressiecoëfficiënt van 0,275. Dit betekent dat inwoners van Gouda die de esthetiek van asielzoekerscentrum niet mooi vinden minder snel een asielzoekerscentrum accepteren dan inwoners van Gouda die geen bezwaar hebben met de esthetiek van een asielzoekerscentrum.

5.2.3.2 Multipele regressieanalyse Bernheze

De multipele regressieanalyse voor de gemeente Bernheze voldoet aan alle vooronderstellingen. Uit de F-toets blijkt dat het regressiemodel met de maatschappelijke acceptatie als afhankelijke variabele en de variabelen woonafstand, omvang, woningwaarde, kwaliteit van leven, esthetiek, racisme en vertrouwen als geheel significant is. Dit leverde een regressiemodel op met twee variabelen die significant bijdragen aan de voorspelling van de maatschappelijke acceptatie. De verklaarde variantie (R^2) bedraagt 78,1%; de R^2_{adj} 74,7%.

Tabel 13. Regressieanalyse voor de voorspelling van maatschappelijke acceptatie in Bernheze

Variabelen	Ongestandaardiseerde coëfficiënten		Gestandaardiseerde coëfficiënten		
	Beta	Std. fout	Beta	t	Sig.
(Constant)	-2,055	0,853		-2,41	0,019
Dummy gemiddelde afstand	0,131	0,235	0,041	0,558	0,579
Dummy verre afstand	-0,533	0,471	-0,083	-1,131	0,263
Omvang	0,13	0,125	0,094	1,041	0,302
Woningwaarde	0,133	0,122	0,103	1,093	0,279
Kwaliteit van leven	0,554	0,192	0,391	2,884	0,006
Esthetiek	0,146	0,158	0,108	0,921	0,361
Racisme	0,658	0,241	0,33	2,729	0,008
Vertrouwen1	0,097	0,111	0,074	0,879	0,383
Vertrouwen2	-0,056	0,113	-0,038	-0,494	0,623
F	23,015				0
R ²	0,781				
Adjusted R ²	0,747				

In tabel 13 is een significant positief lineair verband te zien tussen de variabelen kwaliteit van leven en maatschappelijke acceptatie en tussen de variabelen racisme en maatschappelijke acceptatie in de gemeente Bernheze. De significantie van deze verbanden ligt onder het gestelde significantieniveau van 0,05. De variabele kwaliteit van leven heeft een regressiecoëfficiënt van 0,554. Dit betekent dat inwoners van Bernheze die bang zijn voor een afname in kwaliteit van leven, als gevolg van de vestiging van een asielzoekerscentrum, minder snel een asielzoekerscentrum accepteren dan inwoners van Bernheze die minder bang zijn voor een afname in kwaliteit van leven. De variabele racisme heeft een regressiecoëfficiënt van 0,658. Dit betekent dat inwoners van Bernheze met negatieve vooroordelen over asielzoekers minder snel een asielzoekerscentrum accepteren dan inwoners van Bernheze die geen negatieve vooroordelen hebben over asielzoekers.

5.2.3.3 Multipole regressieanalyse Oss

De multipole regressieanalyse voor de gemeente Oss voldoet aan alle vooronderstellingen. Uit de F-toets blijkt dat het regressiemodel met de maatschappelijke acceptatie als

afhankelijke variabele en de variabelen woonafstand, omvang, woningwaarde, kwaliteit van leven, esthetiek, racisme en vertrouwen als geheel significant is. Dit leverde een regressiemodel op met één variabele die significant bijdraagt aan de voorspelling van de maatschappelijke acceptatie. De verklaarde variantie (R^2) bedraagt 71,1%; de R^2_{adj} 67,6%.

Tabel 14. Regressieanalyse voor de voorspelling van maatschappelijke acceptatie in Oss

Variabelen	Ongestandaardiseerde coëfficiënten		Gestandaardiseerde coëfficiënten		
	Beta	Std. fout	Beta	t	Sig.
(Constant)	-0,66	0,887			
Dummy gemiddelde afstand	0,037	0,249	0,014	0,148	0,883
Dummy verre afstand	-0,059	0,271	-0,025	-0,219	0,827
Omvang	0,007	0,079	0,007	0,087	0,931
Woningwaarde	0,065	0,097	0,056	0,678	0,5
Kwaliteit van leven	0,88	0,15	0,716	5,884	0
Esthetiek	-0,006	0,128	-0,005	-0,047	0,963
Racisme	0,207	0,167	0,131	1,241	0,218
Vertrouwen1	0,008	0,093	0,007	0,084	0,933
Vertrouwen2	0,042	0,102	0,03	0,416	0,678
F	20,236				0
R^2	0,711				
Adjusted R^2	0,676				

In tabel 14 is een significant positief lineair verband te zien tussen de variabelen kwaliteit van leven en maatschappelijke acceptatie in de gemeente Oss. De significantie van dit verband ligt onder het gestelde significantieniveau van 0,05. De variabele kwaliteit van leven heeft een regressiecoëfficiënt van 0,88. Dit betekent dat inwoners van Oss die bang zijn voor een afname in kwaliteit van leven, als gevolg van de vestiging van een asielzoekerscentrum, minder snel een asielzoekerscentrum accepteren dan inwoners van Oss die minder bang zijn voor een afname in kwaliteit van leven.

5.2.3.4 Vergelijking gemeentes

Er vallen een aantal zaken op wanneer de regressieanalyses van de gemeentes Gouda, Bernheze en Oss met elkaar worden vergeleken. Allereerst valt het verschil op tussen de

regressiecoëfficiënten van de variabele kwaliteit van leven. In de gemeente Oss (0,88) is deze coëfficiënt aanzienlijk hoger dan in de gemeentes Gouda (0,438) en Bernheze (0,554). Dit betekent dat de variabele kwaliteit van leven van grotere invloed is op de maatschappelijke acceptatie in de gemeente Oss dan in de gemeentes Gouda en Bernheze.

Tevens valt op dat de regressiecoëfficiënt van de variabele esthetiek alleen significant is in de gemeente Gouda. Hetzelfde geldt voor de regressiecoëfficiënt van de variabele racisme in de gemeente Bernheze. Er is dus onvoldoende bewijs voor een verband tussen de variabelen esthetiek en maatschappelijke acceptatie in de gemeentes Bernheze en Oss. En er is onvoldoende bewijs voor een verband tussen de variabelen racisme en maatschappelijke acceptatie in de gemeentes Gouda en Oss. Dit betekent dat de variabele esthetiek van grotere invloed is op de maatschappelijke acceptatie in de gemeente Gouda dan in de gemeentes Bernheze en Oss. En de variabele racisme heeft een grotere invloed op de maatschappelijke acceptatie in de gemeente Bernheze dan in de gemeentes Gouda en Oss.

5.2.4 Woonafstand en omvang

In deze deelparagraaf worden alle resultaten beschreven die te maken hebben met de variabelen woonafstand en omvang.

5.2.4.1 Moderator analyse

In het conceptueel model zijn de variabelen woonafstand en omvang als moderatorvariabelen weergegeven. Hieronder wordt beschreven of de samenhang tussen de afhankelijke variabele maatschappelijke acceptatie en de onafhankelijke variabelen kwaliteit van leven, esthetiek en racisme wordt beïnvloed door de moderatorvariabelen woonafstand en omvang. De multiële regressieanalyses met de moderatorvariabelen voldoen aan alle vooronderstellingen van een regressieanalyse.

Tabel 15. Regressieanalyse moderator kwaliteit van leven * woonafstand

Variabelen	Ongestandaardiseerde coëfficiënten		Gestandaardiseerde coëfficiënten		
	Beta	Std. fout	Beta	t	Sig.
(Constant)	3,383	0,1		33,95	0
Kwaliteit van leven	1,19	0,082	0,952	14,449	0
Dummy gemiddelde afstand	0,006	0,122	0,002	0,053	0,958

<i>Dummy verre afstand</i>	-0,2	0,143	-0,059	-1,397	0,164
<i>Kwaliteit van leven * dummy gemiddelde afstand</i>	-0,206	0,102	-0,119	-2,018	0,045
<i>Kwaliteit van leven * dummy verre afstand</i>	-0,157	0,13	-0,054	-1,205	0,229
<i>F</i>	117,008				0
<i>R²</i>	0,712				
<i>Adjusted R²</i>	0,706				

In tabel 15 is te zien dat uit de F-toets blijkt dat het regressiemodel als geheel significant is. De verklaarde variantie (R^2) is 71,2% en de R^2_{adj} is 70,6%. Verder is te zien dat het modererend effect van de variabele woonafstand gedeeltelijk significant is. Dit wordt gemeten met de variabelen 'kwaliteit van leven * dummy gemiddelde afstand' en 'kwaliteit van leven * dummy verre afstand'. De variabele dummy gemiddelde afstand heeft een significant modererend effect van -0,206 op het verband tussen de variabelen kwaliteit van leven en maatschappelijke acceptatie. De referentiecategorie van de dummies bestaat uit inwoners die binnen één kilometer van de (mogelijke) locatie van een asielzoekerscentrum wonen. Hieruit kan de volgende conclusie worden getrokken: Hoe groter de afstand tussen woning en (mogelijke) locatie van een asielzoekerscentrum, hoe lager de samenhang tussen de variabelen kwaliteit van leven en maatschappelijke acceptatie. Dit betekent dat bij inwoners die binnen één kilometer van de (mogelijke) locatie van een asielzoekerscentrum wonen de variabele kwaliteit van leven een grotere invloed heeft op de maatschappelijke acceptatie dan bij inwoners die tussen de één en vijf kilometer van een asielzoekerscentrum wonen. Dit resultaat bevestigt gedeeltelijk de verwachting uit het conceptueel model.

Tabel 16. Regressieanalyse moderator kwaliteit van leven * omvang

Variabelen	Ongestandaardiseerde coëfficiënten		Gestandaardiseerde coëfficiënten		
	Beta	Std. fout	Beta	t	Sig.
<i>(Constant)</i>	3,38	0,062		-54,391	0
<i>Kwaliteit van leven</i>	0,963	0,06	0,765	15,975	0
<i>Omvang</i>	0,135	0,059	0,111	2,299	0,022

<i>Kwaliteit van leven * omvang</i>	-0,059	0,042	-0,053	-1,38	0,169
<i>F</i>	193,950				0
<i>R²</i>	0,717				
<i>Adjusted R²</i>	0,713				

In tabel 16 is te zien dat uit de F-toets blijkt dat het regressiemodel als geheel significant is. De verklaarde variantie (R^2) is 71,7% en de R^2_{adj} is 71,3%. Verder is te zien dat het modererend effect van de variabele omvang niet significant is. Dit wordt gemeten met de variabele 'kwaliteit van leven * omvang'. Hieruit kan geconcludeerd worden dat de variabele omvang geen significant effect heeft op het verband tussen de variabelen kwaliteit van leven en maatschappelijke acceptatie.

Tabel 17. Regressieanalyse moderator esthetiek * woonafstand

Variabelen	Ongestandaardiseerde coëfficiënten		Gestandaardiseerde coëfficiënten		
	Beta	Std. fout	Beta	t	Sig.
<i>(Constant)</i>	3,348	0,119		28,092	0
<i>Esthetiek</i>	1,025	0,092	0,827	11,132	0
<i>Dummy gemiddelde afstand</i>	0,03	0,146	0,01	0,204	0,838
<i>Dummy verre afstand</i>	-0,09	0,172	-0,027	-0,525	0,6
<i>Esthetiek * dummy gemiddelde afstand</i>	-0,08	0,117	-0,046	-0,684	0,495
<i>Esthetiek * dummy verre afstand</i>	-0,237	0,158	-0,078	-1,501	0,135
<i>F</i>	66,866				0
<i>R²</i>	0,586				
<i>Adjusted R²</i>	0,577				

In tabel 17 is te zien dat uit de F-toets blijkt dat het regressiemodel als geheel significant is. De verklaarde variantie (R^2) is 58,6% en de R^2_{adj} is 57,7%. Verder is te zien dat het modererend effect van de variabele woonafstand niet significant is. Dit wordt gemeten met de variabelen 'esthetiek * dummy gemiddelde afstand' en 'esthetiek * dummy verre afstand'. Hieruit kan geconcludeerd worden dat de variabele woonafstand geen significant effect heeft op het verband tussen de variabelen esthetiek en maatschappelijke acceptatie. Dit komt niet overeen met de verwachting uit het conceptueel model.

Tabel 18. Regressieanalyse moderator esthetiek * omvang

Variabelen	Ongestandaardiseerde coëfficiënten		Gestandaardiseerde coëfficiënten		
	Beta	Std. fout	Beta	t	Sig.
(Constant)	3,435	0,068		50,556	0
Esthetiek	0,755	0,062	0,612	12,113	0
Omvang	0,298	0,062	0,245	4,831	0
Esthetiek * omvang	-0,117	0,045	-0,11	-2,616	0,009
F	128,542				0
R ²	0,626				
Adjusted R ²	0,622				

In tabel 18 is te zien dat uit de F-toets blijkt dat het regressiemodel als geheel significant is. De verklaarde variantie (R^2) is 62,6% en de R^2_{adj} is 62,2%. Verder blijkt dat het modererend effect van de variabele omvang significant te zijn. Dit wordt gemeten met de variabele 'esthetiek * omvang'. De regressiecoëfficiënt is -0,117. Dit betekent dat bij inwoners die een asielzoekerscentrum voor 300 asielzoekers veel te groot vinden de variabele esthetiek een grotere invloed heeft op de maatschappelijke acceptatie dan bij inwoners die een asielzoekerscentrum voor 300 asielzoekers niet te groot vinden. Dit resultaat bevestigt de verwachting uit het conceptueel model.

Tabel 19. Regressieanalyse moderator racisme * woonafstand

Variabelen	Ongestandaardiseerde coëfficiënten		Gestandaardiseerde coëfficiënten		
	Beta	Std. fout	Beta	t	Sig.
(Constant)	3,192	0,119		26,874	0
Esthetiek	1,533	0,132	0,907	11,628	0
Dummy gemiddelde afstand	1,309	0,512	0,454	2,556	0,011
Dummy verre afstand	1,224	0,651	0,361	1,881	0,061
Racisme * dummy gemiddelde afstand	-0,366	0,165	-0,412	-2,223	0,027

<i>Racisme *</i>	-0,366	0,211	-0,334	-1,731	0,085
<i>dummy verre afstand</i>					

<i>F</i>	65,545	0
<i>R²</i>	0,583	
<i>Adjusted R²</i>	0,575	

In tabel 19 is te zien dat uit de F-toets blijkt dat het regressiemodel als geheel significant is. De verklaarde variantie (R^2) is 58,3% en de R^2_{adj} is 57,5%. Verder is te zien dat het modererend effect van de variabele woonafstand gedeeltelijk significant is. De variabele dummy gemiddelde afstand heeft een significant modererend effect op het verband tussen de variabelen racisme en maatschappelijke acceptatie. De regressiecoëfficiënt is -0,366. De referentiecategorie van de dummies bestaat uit inwoners die binnen één kilometer van de (mogelijke) locatie van een asielzoekerscentrum wonen. Uit deze regressieanalyse kan de volgende conclusie worden getrokken: Hoe groter de afstand tussen de woning en (mogelijke) locatie van een asielzoekerscentrum, hoe lager de samenhang tussen de variabelen racisme en maatschappelijke acceptatie. Dit betekent dat bij inwoners die binnen één kilometer van de (mogelijke) locatie van een asielzoekerscentrum wonen de variabele racisme een grotere invloed heeft op de maatschappelijke acceptatie dan bij inwoners die tussen de één en vijf kilometer van een asielzoekerscentrum wonen. Dit resultaat bevestigt gedeeltelijk de verwachting uit het conceptueel model.

Tabel 20. Regressieanalyse moderator racisme * omvang

Variabelen	Ongestandaardiseerde coëfficiënten		Gestandaardiseerde coëfficiënten		
	Beta	Std. fout	Beta	t	Sig.
<i>(Constant)</i>	3,406	0,067		50,828	0
<i>Racisme</i>	1,021	0,085	0,608	12,014	0
<i>Omvang</i>	0,656	0,197	0,540	3,333	0,001
<i>Racisme * omvang</i>	-0,115	0,056	-0,313	-2,034	0,043
<i>F</i>	122,766				0
<i>R²</i>	0,616				
<i>Adjusted R²</i>	0,611				

In tabel 20 is te zien dat uit de F-toets blijkt dat het regressiemodel als geheel significant is. De verklaarde variantie (R^2) is 61,6% en de R^2_{adj} is 61,1%. Verder blijkt dat het modererend effect van de variabele omvang significant te zijn met een regressiecoëfficiënt

van -0,115. Dit wordt gemeten met de variabele 'racisme * omvang'. Dit betekent dat bij inwoners die een asielzoekerscentrum voor 300 asielzoekers veel te groot vinden de variabele racisme een grotere invloed heeft op de maatschappelijke acceptatie dan bij inwoners die een asielzoekerscentrum voor 300 asielzoekers niet te groot vinden. Dit resultaat bevestigt de verwachting uit het conceptueel model.

5.2.4.2 Acceptabele woonafstand en omvang

De vragenlijst bestond onder andere uit de vraag: Welke afstand tussen een asielzoekerscentrum en uw woning is voor u acceptabel? De resultaten van de antwoorden op deze vraag zijn in tabel 21 gegeven. Een aantal zaken valt op. Allereerst valt op dat 23,9% van de respondenten aangeeft geen mening te hebben. Dit kan te maken hebben met de gevoeligheid van het onderwerp. Verder valt op dat 23,9% van de respondenten aangeeft het acceptabel te vinden wanneer de locatie van een asielzoekerscentrum op één kilometer afstand van de woning van de respondent ligt. Bij deze respondenten lijkt het fenomeen NIMBY geen rol te spelen. Verder valt op dat 15,8% van de respondenten het acceptabel vindt wanneer de locatie van het asielzoekerscentrum op meer dan vijf kilometer van de woning van de respondent ligt. En 14,5% van de respondenten vindt een asielzoekerscentrum niet acceptabel ongeacht de afstand tussen de locatie van het asielzoekerscentrum en de woning van de respondent.

Tabel 21. Welke afstand tussen een asielzoekerscentrum en uw woning is voor u acceptabel?

Antwoord	Percentage
<i>Minder dan 1 kilometer</i>	23,9%
<i>1 tot 2 kilometer</i>	10,3%
<i>2 tot 3 kilometer</i>	3,8%
<i>3 tot 4 kilometer</i>	5,6%
<i>4 tot 5 kilometer</i>	2,1%
<i>Meer dan 5 kilometer</i>	15,8%
<i>Geen afstand is acceptabel</i>	14,5%
<i>Geen mening</i>	23,9%

Tevens werd er in de vragenlijst de vraag gesteld: Welke omvang van een asielzoekerscentrum is voor u acceptabel? In tabel 22 zijn de resultaten van deze vraag weergegeven. Hieruit blijkt dat bijna de helft van de respondenten kleinschalige opvang van asielzoekers acceptabel vindt. Daarentegen vindt ongeveer 30% van de respondenten een grotere omvang van een asielzoekerscentrum (meer dan 400 asielzoekers) acceptabel.

Verder laten de resultaten zien dat 23,9% van de respondenten een asielzoekerscentrum niet acceptabel vindt ongeacht de omvang van het asielzoekerscentrum.

Tabel 22. Welke omvang van een asielzoekerscentrum is voor u acceptabel?

Antwoord	Percentage
<i>Minder dan 50 asielzoekers</i>	20,5%
<i>50 tot 100 asielzoekers</i>	28,6%
<i>100 tot 200 asielzoekers</i>	3,8%
<i>200 tot 300 asielzoekers</i>	5,6%
<i>300 tot 400 asielzoekers</i>	2,1%
<i>400 tot 500 asielzoekers</i>	15,8%
<i>Meer dan 500 asielzoekers</i>	14,5%
<i>Geen enkele omvang is acceptabel</i>	23,9%
<i>Geen mening</i>	13,7%

5.3 Samenvatting

Uit hetgeen wat in dit hoofdstuk aan bod is gekomen, blijkt dat ongeveer 50% van de respondenten een asielzoekerscentrum in de eigen gemeente accepteren. Ongeveer 25% van de respondenten accepteert een asielzoekerscentrum in de eigen gemeente niet. Verder zijn er verschillen in maatschappelijke acceptatie tussen respondenten uit de gemeentes Gouda, Bernheze en Oss; mannen en vrouwen en leeftijdsklassen.

Terugkomend op de vraag: Welke factoren verklaren deze maatschappelijke acceptatie, en in hoeverre speelt de omvang en locatie van een asielzoekerscentrum een rol bij de maatschappelijke acceptatie van inwoners?, kan heel specifiek beantwoord worden met de uitgevoerde regressieanalyses. Op basis hiervan kan er geconcludeerd worden dat er drie factoren de maatschappelijke acceptatie verklaren. Uit de multiële regressieanalyse blijkt dat er tussen de drie onafhankelijke variabelen kwaliteit van leven, racisme en esthetiek en de afhankelijke variabele maatschappelijke acceptatie een significant positief verband. Tevens kan er geconcludeerd worden dat de omvang en locatie een rol spelen bij de maatschappelijke acceptatie. In dit hoofdstuk is beschreven dat de variabele woonafstand het effect verandert dat de variabelen kwaliteit van leven en racisme hebben op de variabele maatschappelijke acceptatie. Verder verandert de variabele omvang het effect van de variabelen esthetiek en racisme op de variabele maatschappelijke acceptatie.

6. CONCLUSIE

In dit hoofdstuk wordt, op basis van de resultaten, de hoofdvraag van dit onderzoek beantwoord. Allereerst worden in paragraaf 6.1 de deelvragen en hoofdvraag beantwoord. In paragraaf 6.2 wordt er inhoudelijk en theoretisch gereflecteerd op het onderzoek en worden er aanbevelingen voor vervolgonderzoek gedaan.

6.1 Beantwoording deelvragen

Om de hoofdvraag te beantwoorden zijn er zes deelvragen opgesteld. In deze paragraaf worden achtereenvolgens de deelvragen beantwoord. De laatste deelvraag wordt direct beantwoord bij het behandelen van de hoofdvraag.

1. Welke factoren zijn, volgens de literatuur, van invloed op de maatschappelijke acceptatie van asielzoekerscentra?

Het fenomeen NIMBY wordt vaak gebruikt als verklaring voor de weerstand van burgers tegen een ongewenste voorziening. Volgens Hermansson (2007, p. 23) komt het fenomeen NIMBY voor wanneer een stad of dorp is gekozen als vestigingsplaats voor een ongewenste voorziening en de inwoners de negatieve gevolgen denken te ondervinden. In de wetenschap is er discussie of NIMBY de verklaring is voor de weerstand van burgers en het ontbreken van maatschappelijke acceptatie (Wolsink, 1994; Friedl & Reichl, 2016).

Uit de literatuur blijkt dat er verschillende factoren zijn van invloed zijn op de maatschappelijke acceptatie. De eerste factor is de angst voor een daling in waarde van de eigen woning (Shichor, 1992; Cook, 1997). Een andere factor is de angst voor een afname kwaliteit van leven door de (mogelijke) vestiging van een asielzoekerscentrum (Johnson & Scicchitano, 2012; Eser & Luloff, 2003). Verder blijkt de mening van burgers over de esthetiek van een asielzoekerscentrum van invloed te zijn op de maatschappelijke acceptatie (Good, 2006 ; Warren & Birnie, 2009). Tevens is in eerder onderzoek aangetoond dat racisme een rol speelt bij weerstand tegen ongewenste voorzieningen (Wilton, 2002; Hubbard, 2005). Ten slotte is uit onderzoek gebleken dat het vertrouwen van burgers in de verantwoordelijke actoren en de rechtvaardigheid van de besluitvormingsprocedure van invloed zijn op de acceptatie van besluitvorming (Midden & Huijts, 2009; Ibitayo & Pijawka, 1999; Lind & Tyler, geciteerd in Gross, 2007).

In dit onderzoek wordt verondersteld dat twee factoren een modererend effect hebben op het verband tussen de eerder beschreven factoren en de maatschappelijke acceptatie. Dit zijn de afstand tussen de woning van de burger en de locatie van het

asielzoekerscentrum en de omvang van het asielzoekerscentrum. Uit onderzoek blijkt dat burgers de aanleg van nieuwe voorzieningen accepteren naarmate de afstand tot de voorziening toeneemt (Kontogianni et al., 2014; Jones & Eiser, 2010). En de effecten van het asielzoekerscentrum voor de lokale economie, omgeving en publieke opinie worden beïnvloed door de omvang van het asielzoekerscentrum (Devinw-Wright, 2008, p. 3).

2. Hoe worden asielzoekers in Nederland opgevangen, en welke overwegingen spelen een rol bij het bepalen van de omvang?

In Nederland zijn er verschillende soorten opvangcentra. Het type opvang en het regime zijn afhankelijk van de procedure die de asielzoeker doorloopt (Van der Molen & Wörmann, 2013, p. 9). Naast de centrale ontvangstlocaties, procesopvanglocaties en reguliere asielzoekerscentra zijn er typen opvangcentra voor bepaalde groepen asielzoekers. Zo worden in kleine woonvoorzieningen amv opgevangen. En worden asielzoekers die problemen veroorzaken opgevangen in de intensief begeleidende opvang. In gezinslocaties worden uitgeprocedeerde gezinnen met minderjarige kinderen en gezinnen met minderjarige kinderen die rechtmatig in Nederland verblijven opgevangen. Ten slotte worden er in de vrijheidsbeperkende locatie uitgeprocedeerde asielzoekers opgevangen (Van der Molen & Wörmann, p. 9; COA-c, z.j.).

Uit de documentenanalyse blijkt dat er drie overwegingen een rol spelen bij het bepalen van de omvang van een asielzoekerscentrum. Allereerst was er vanwege de verhoogde asielinstroom dringend behoefte aan opvanglocaties met een significante omvang (Gemeente Raalte, 2015, p. 1). Een andere overweging is het voorzieningenniveau van een asielzoekerscentrum. Een groter asielzoekerscentrum heeft een beter voorzieningenniveau dan een kleiner asielzoekerscentrum (Vliegenberg & Ligthart, z.j.). De laatste overweging heeft te maken met kostenefficiëntie. Bij een groter asielzoekerscentrum is de verhouding tussen de benodigde investeringen en resultaat beter (Gemeente Raalte, 2015, p. 2).

3. Hoe kan het proces rond de vestiging van een asielzoekerscentrum in de gemeentes Gouda, Bernheze en Oss worden beschreven?

Aan de bestuursovereenkomst tussen het COA en de gemeente Gouda voor een asielzoekerscentrum in de PWA-kazerne ging een lang proces vooraf. In december 2014 ontstond er veel onrust onder buurtbewoners nadat er plannen bekend werden voor een moskee in de PWA-kazerne (Witte, 2014). Vervolgens kreeg de gemeente Gouda in september 2015 het verzoek van het COA om medewerking te verlenen aan een vestiging

van een regulier asielzoekerscentrum voor 500 asielzoekers in de PWA-kazerne. De gemeente besluit hier aan mee te werken. (Gemeente Gouda, 2016, p.1). De gemeente besluit een bewonersplatform op te richten om de gemeente te adviseren omtrent het asielzoekerscentrum in de PWA-kazerne (Bewonersplatform, 2016, p. 2). Vier van de zeven speerpunten afkomstig uit dit bewonersplatform worden overgenomen in de bestuursovereenkomst tussen het COA en de gemeente Gouda.

Op 1 oktober 2015 wordt er een motie aangenomen door de gemeenteraad van de gemeente Bernheze waarin het college toestemming krijgt om te onderzoeken of er vastgoed beschikbaar is voor de tijdelijke opvang van asielzoekers. Dit leidt uiteindelijk tot een raadsvoorstel voor een tijdelijk asielzoekerscentrum voor maximaal 500 asielzoekers aan de Ruitersweg-West in Heesch (Gemeente Bernheze-a, 2016). Er ontstond veel onrust onder inwoners nadat de gemeente dit raadsvoorstel bekend maakte (Brabants Dagblad, 2016). Deze onrust leidt tot een demonstratie waarbij de ME in moest grijpen toen een groep mannen het gemeentehuis probeerde te bestormen (Het Parool, 2016). Vanwege de onrust onder de inwoners besluit de gemeenteraad in een raadsvergadering dat er geen asielzoekerscentrum in Heesch komt (Verwegen & Van de Hurk, 2016).

De gemeente Oss kreeg op 23 februari 2016 een formeel verzoek van het COA om medewerking te verlenen aan het vestigen van een noodopvang voor 300 asielzoekers in het voormalig belastingkantoor (COA, 2015). Het college van B en W besluit medewerking te verlenen zonder toestemming aan de gemeenteraad te vragen. Dit is niet nodig voor een tijdelijke ontheffing van het bestemmingsplan (Van Gemert-a, 2015). Er is weinig weerstand vanuit inwoners tegen het asielzoekerscentrum. De informatieavond verloopt rustig en voor de georganiseerde demonstraties is er weinig belangstelling (Van Gemert-b, 2015; Houterman & Verwegen, 2016).

4. Wat is de maatschappelijke acceptatie van omwonenden van asielzoekerscentra?

Uit de vragenlijst blijkt dat ongeveer 50% van de respondenten een asielzoekerscentrum in de eigen gemeente accepteren. En verder blijkt uit de vragenlijst dat ongeveer 25% van de respondenten een asielzoekerscentrum in de eigen gemeente niet accepteren. De verdelingen van de maatschappelijke acceptatie in de gemeentes Gouda, Bernheze en Oss verschillen significant van elkaar. Er zijn dus verschillen tussen de gemeentes qua maatschappelijke acceptatie van een asielzoekerscentrum. Uit de vergelijking tussen de gemeentes blijkt dat de groep tegenstanders van een asielzoekerscentrum in de gemeentes Gouda en Bernheze relatief groter is dan de groep tegenstanders in de gemeente Oss. Ruim

30% van respondenten uit de gemeentes Gouda en Bernheze is tegen een asielzoekerscentrum in de eigen gemeente. In de gemeente Oss is ruim 15% van de respondenten tegen een asielzoekerscentrum. Tevens zijn er significante verschillen qua maatschappelijke acceptatie tussen de verschillende leeftijdsklassen en tussen mannen en vrouwen.

5. Welke factoren verklaren deze maatschappelijke acceptatie, en in hoeverre speelt de omvang en locatie van een asielzoekerscentrum een rol bij de maatschappelijke acceptatie van inwoners?

Uit de multiële regressieanalyse blijkt dat alle onafhankelijke variabelen uit dit onderzoek 74,2% van de variantie van de maatschappelijke acceptatie verklaren. Verder blijkt uit de multiële regressieanalyse dat er drie factoren een significante invloed hebben op de maatschappelijke acceptatie van asielzoekerscentra. Hieruit blijkt dat de angst van een inwoner voor een afname in kwaliteit van leven als gevolg van een (mogelijke) vestiging van een asielzoekerscentrum invloed is op de maatschappelijke acceptatie van asielzoekerscentra. De regressiecoëfficiënt was 0,623. Daarnaast blijkt racisme, in de vorm van negatieve vooroordelen over asielzoekers, van invloed te zijn op de maatschappelijke acceptatie van asielzoekerscentra. De variabele racisme heeft een regressiecoëfficiënt van 0,225. De regressieanalyses van de gemeentes Gouda, Bernheze en Oss zijn met elkaar vergeleken. Uit deze vergelijking blijkt dat in de gemeente Bernheze racisme een veel grotere invloed heeft op de maatschappelijke acceptatie dan in de gemeentes Gouda en Oss. Ten slotte is de esthetiek van een asielzoekerscentrum, met een regressiecoëfficiënt van 0,188, van significante invloed op de maatschappelijke acceptatie van asielzoekerscentra. Hierbij gaat het over het uiterlijk van het gebouw, de plek in het landschap en angst voor geluidsoverlast.

Uit de moderator analyse blijkt dat de omvang van een asielzoekerscentrum een rol speelt bij de maatschappelijke acceptatie van asielzoekerscentra. De omvang van een asielzoekerscentrum heeft een modererend effect van -0,117 op de relatie tussen esthetiek en de maatschappelijke acceptatie. Tevens heeft de omvang een modererend effect van -0,115 op de relatie tussen racisme en de maatschappelijke acceptatie. Verder blijkt het modererend effect van de omvang van een asielzoekerscentrum op de relatie tussen kwaliteit van leven en de maatschappelijke acceptatie niet significant. Deze resultaten bevestigen gedeeltelijk de verwachtingen uit het conceptueel model.

De invloed van de locatie van een asielzoekerscentrum op de maatschappelijke acceptatie is eveneens onderzocht in de moderator analyse. Dit is onderzocht door middel

van de afstand tussen de woning van de inwoner en de (mogelijke) locatie van het asielzoekerscentrum. Hieruit blijkt dat de locatie van een asielzoekerscentrum een modererend effect van -0,206 heeft op de relatie tussen kwaliteit van leven en de maatschappelijke acceptatie. Tevens heeft de locatie van een asielzoekerscentrum een modererend effect van -0,366 op de relatie tussen racisme en de maatschappelijke acceptatie. Het modererend effect van de locatie van een asielzoekerscentrum op de relatie tussen esthetiek en de maatschappelijke acceptatie is niet significant. Deze resultaten bevestigen de discussie in de wetenschap of NIMBY wel de verklaring is voor de weerstand van burgers en het ontbreken van maatschappelijke acceptatie (Wolsink, 1994; Friedl & Reichl, 2016). Andere factoren verklaren de maatschappelijke acceptatie van asielzoekerscentra, maar de locatie van een asielzoekerscentrum speelt wel een rol.

6.2 Beantwoording hoofdvraag

In deze paragraaf wordt de hoofdvraag beantwoord. Dit wordt gedaan door middel van aanbevelingen om de maatschappelijke acceptatie van asielzoekerscentra te vergroten.

Op welke wijze kan de gemeente een asielzoekerscentrum het beste inpassen in de wijk zonder weerstand bij de inwoners op te roepen?

Het uiteindelijke doel van deze scriptie is het doen van aanbevelingen om de maatschappelijke acceptatie van asielzoekerscentra te vergroten. Deze aanbevelingen kunnen lokale bestuurders gebruiken bij de behandeling van soortgelijke toekomstige problematiek. Dat wil niet zeggen dat deze aanbevelingen enkel alleen op de maatschappelijke acceptatie van asielzoekerscentra van toepassing kunnen zijn. Op basis van de uitkomsten en resultaten van dit onderzoek worden de volgende aanbevelingen gedaan.

Omvang asielzoekerscentrum

Uit de resultaten van dit onderzoek blijkt dat de omvang van een asielzoekerscentrum een klein modererend effect heeft. Het is onduidelijk of het effect van een klein asielzoekerscentrum op de maatschappelijke acceptatie opweegt tegen de voordelen van een asielzoekerscentrum met een grotere omvang. Dit kun je vanuit verschillende perspectieven bekijken. Op basis van dit onderzoek kan er wel aanbevolen worden om te kiezen voor kleine asielzoekerscentra met een omvang van minder dan 100 asielzoekers, of voor grote asielzoekerscentra met een omvang van meer dan 400 asielzoekers. De resultaten van de

vragenlijst laten zien dat weinig inwoners een omvang tussen de 100 en 400 asielzoekers ideaal vinden.

Veiligheidsmaatregelen

Er zijn verschillende factoren van invloed op het begrip kwaliteit van leven. In dit onderzoek bestaat kwaliteit van leven uit de dimensies veiligheid en gezondheid. Dus de aanbeveling is: het nemen van veiligheidsmaatregelen die zichtbaar zijn voor de inwoners. Op deze manier laat je als gemeente zien dat je de zorgen van inwoners met betrekking tot de veiligheid serieus neemt. In dit onderzoek is de perceptie van de burger gemeten. Daarom is het belangrijk dat deze veiligheidsmaatregelen gericht zijn op de subjectieve veiligheid. Het is belangrijk dat de inwoner zich veilig voelt.

Maatregelen esthetiek

Uit de resultaten van de vragenlijst blijkt dat esthetiek van invloed is op de maatschappelijke acceptatie van asielzoekerscentra. In dit onderzoek bestaat esthetiek uit de dimensies audio, visueel en plek in het landschap. De aanbeveling is dus: hou bij de vestiging van een asielzoekerscentrum rekening met de esthetiek van het asielzoekerscentrum. Het is belangrijk dat er rekening wordt gehouden met het uiterlijk van het asielzoekerscentrum, de plek in het landschap van het asielzoekerscentrum en mogelijke geluidsoverlast van het asielzoekerscentrum.

Negatieve vooroordelen over asielzoekers

De resultaten van de vragenlijst laten zien dat racisme een rol speelt bij de maatschappelijke acceptatie van asielzoekerscentra. De invloed van racisme op de maatschappelijke acceptatie is gemeten door middel van negatieve vooroordelen over asielzoekers. Een aanbeveling voor het vergroten van de maatschappelijke acceptatie van asielzoekerscentra is dus het ontkrachten van de negatieve vooroordelen over asielzoekers. Wees er als gemeente bewust van dat er negatieve vooroordelen bestaan over asielzoekers. Hou rekening met deze negatieve vooroordelen bij het vestigen van een asielzoekerscentrum.

6.3 Reflectie

Dit onderzoek heeft een duidelijke toegevoegde waarde voor het inzicht in de maatschappelijke acceptatie van asielzoekerscentra. In de wetenschap is er weinig onderzoek gedaan naar de maatschappelijke acceptatie van asielzoekerscentra. Dit onderzoek verschaft aanknopingspunten voor verder onderzoek. In deze paragraaf wordt er

kritisch gereflecteerd op het onderzoek en worden de beperkingen van dit onderzoek besproken. Op basis van deze reflectie worden er aanbevelingen gedaan voor vervolgonderzoek.

6.3.1 *Methodische reflectie*

Dit onderzoek kent zijn beperkingen met betrekking tot de generaliseerbaarheid van de resultaten, omdat er maar drie gemeentes zijn onderzocht. Tussen gemeentes kunnen er verschillen zijn in welke factoren van invloed zijn op de maatschappelijke acceptatie van asielzoekerscentra. Om een completer beeld te krijgen van de invloed van de onderzochte factoren op de maatschappelijke acceptatie van asielzoekerscentra is meer onderzoek noodzakelijk waarbij er andere gemeentes worden onderzocht. Conclusies die nu getrokken zijn, gaan over slecht drie gemeentes. Vanwege de tijdsduur en de beschikbare middelen voor dit onderzoek was het niet haalbaar om een groter onderzoek uit te voeren. Het is dus onduidelijk in hoeverre de resultaten van dit onderzoek gelden voor andere gemeentes in Nederland.

Een andere beperking van dit onderzoek is de steekproefomvang. Het valt op dat de steekproefomvang aan de lage kant is ($n=248$). Het betreft slechts een fractie van alle inwoners van de gemeentes Gouda, Bernheze en Oss ($n=126.638$). Voor meer generaliserende uitspraken over de maatschappelijke acceptatie van asielzoekerscentra in deze gemeentes en de factoren die hierop van invloed zijn is het aan te bevelen in vervolgonderzoek meer respondenten op te nemen in de dataset. Dat neemt overigens niet weg dat door middel van de data te wegen er getracht is een representatieve weergave van de populatie te geven in dit onderzoek.

Tevens is het geringe aantal stellingen per variabele een beperking van dit onderzoek. In dit onderzoek bestaan sommige variabelen uit één stelling. Bij vervolgonderzoek is het aan te raden elke onafhankelijke variabele met meerdere stellingen te meten. Hierdoor hebben toevalsfactoren minder invloed en worden de resultaten betrouwbaarder.

Ten slotte heeft de vragenlijst een beperking. De vragenlijst is geformuleerd met behulp van de operationalisatie van de variabelen. Er zijn een aantal maatregelen genomen om de validiteit en betrouwbaarheid van de vragenlijst te vergroten, maar toch is het onduidelijk in hoeverre de vragenlijst valide en betrouwbaar is. Mogelijk hadden andere stellingen en vragen in het onderzoek geleid tot andere resultaten. Zo is de afstand tussen de woning van de respondent en de (mogelijke) locatie van het asielzoekerscentrum gemeten met een geclassificeerde variabele en dus een ordinaal meetniveau. Hierdoor is er

tijdens de statistische analyse gewerkt met dummyvariabelen. Mogelijk waren de resultaten anders geweest wanneer het meetniveau van deze variabele ratio was geweest.

6.3.2 *Theoretische reflectie*

Binnen dit onderzoek is er een theoretisch raamwerk geconstrueerd op basis van wetenschappelijke literatuur. Met behulp van dit raamwerk is de empirie onderzocht. Nu het onderzoek afgerond is, kan gesteld worden dat de gebruikte wetenschappelijke literatuur een prima kader boden om meer grip te krijgen op de verschillende factoren die van invloed zijn op de maatschappelijke acceptatie van asielzoekerscentra. Echter was het modererend effect van de omvang van een asielzoekerscentrum niet bekend in de wetenschappelijk literatuur. Een theoretische aanbeveling is dan ook, om in vervolgonderzoek verder te onderzoeken of omvang van een asielzoekerscentrum een modererend effect heeft op de relatie tussen de verschillende factoren en de maatschappelijke acceptatie.

Er is nog een kritische kanttekening te plaatsen bij de factoren die in dit onderzoek zijn onderzocht. Er is grotendeels gekozen voor factoren die in de wetenschappelijke literatuur bekend zijn als factoren die van invloed zijn op de maatschappelijke acceptatie van windmolenparken. De multiële regressieanalyse met deze factoren heeft een verklaringskracht van ruim 74%. Desondanks blijkt uit dit onderzoek dat niet alle factoren een significante invloed hebben op de maatschappelijke acceptatie van asielzoekerscentra. Een theoretische aanbeveling is dan ook, om in vervolgonderzoek te onderzoeken of er nog andere factoren van invloed zijn op de maatschappelijke acceptatie van asielzoekerscentra. Wellicht zijn er nog andere factoren van invloed op de maatschappelijke acceptatie van asielzoekerscentra die in dit onderzoek niet aan bod zijn gekomen.

LITERATUUR

Belt, P. van den. (2015, 9 september). 500 asielzoekers in Goudse Willem Alexander-kazerne. AD/Groene Hart. Geraadpleegd op 15 juni 2016, van <http://www.ad.nl/groene-hart/500-asielzoekers-in-goudse-willem-alexander-kazerne~aaab8a4f/>.

Bewonersplatform. (2016). Advies bewonersplatform vestiging asielzoekerscentrum in de voormalige Prins Willem Alexander Kazerne. Gouda: Bewonersplatform.

Blankesteyn, M., Munnichs, G., & Van Drooge, L. (2014). Wetenschap als strijdtoneel: Publieke controversen rond wetenschap en beleid. Den Haag: Rathenau Instituut.

Brabants Dagblad-a. (2015, 13 oktober). Ombouw tot noodopvang in Oss van start. Brabants Dagblad.

Brabants Dagblad-b. (2015, 11 november). Vluchtelingen pas na de jaarwisseling naar Oss. Brabants Dagblad.

Brabants Dagblad. (2016, 13 januari). Protest tegen azc Heesch neemt extreme vormen aan; dode big opgehangen aan boom. Brabants Dagblad. Geraadpleegd op 15 september 2016, van <http://www.bd.nl/regio/oss-uden-veghel-e-o/bernheze/protest-tegen-azc-heesch-neemt-extreme-vormen-aan-dode-big-opgehangen-aan-boom-1.5623709>.

BügelHajema. (2016). Memo tweede AZC-locatie gemeente Oldambt. Assen: BügelHajema.

Centraal Bureau voor de Statistiek. (2015-a). Aantal asielzoekers fors toegenomen. Geraadpleegd op 13 april 2016, van <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2015/05/aantal-asielzoekers-fors-toegenomen>.

Centraal Bureau voor de Statistiek (2015-b). *Kwaliteit van leven in Nederland*. Den Haag: Centraal Bureau voor de Statistiek.

Centraal Bureau voor de Statistiek. (2016-a). Veronderstellingen over asielmigratie voor de bevolkingsprognoses 2015-2060. Geraadpleegd op 14 maart 2016, van <http://www.cbs.nl/nl-NL/menu/themas/bevolking/cijfers/incidenteel/maatwerk/veronderstellingen-asielmigratie-voor-prognose-2016.htm>.

Centraal Bureau voor de Statistiek. (2016-b). Demografische kerncijfers per gemeente 2015. Den Haag: Centraal Bureau voor de Statistiek.

COA. (z.j.-a). Soorten opvang. Geraadpleegd op 21 april 2016, van <https://www.coa.nl/nl/over-coa/opvanglocaties/soorten-opvanglocaties>.

COA. (z.j.-b). Organisatie. Geraadpleegd op 15 juni 2016, van <https://www.coa.nl/nl/over-coa/organisatie>.

COA. (z.j.-c). Opvanglocaties. Geraadpleegd op 14 maart 2016, van <https://www.coa.nl/nl/opvanglocaties>.

COA. (z.j.-d). Kinderen in de opvang. Geraadpleegd op 24 juli 2016, van <https://www.coa.nl/nl/asielopvang/wonen-op-een-asielzoekerscentrum/kinderen-in-de-opvang>.

COA. (2015). Officieel verzoek COA aan gemeente Oss. Rijswijk: COA.

COA. (2016-a). Ondertekening bestuursovereenkomst azc Gouda. Geraadpleegd op 15 juni 2016, van <https://www.coa.nl/nl/actueel/nieuws/ondertekening-bestuursovereenkomst-azc-gouda>.

COA. (2016-b). Bestuursovereenkomst inzake de vestiging van een opvangcentrum. Rijswijk: COA.

Cook, J. R. (1997). Neighbors' Perceptions of Group Homes. *Community Mental Health Journal* 33 (4): 287-299.

Devine-Wright, P. (2008). Reconsidering public acceptance of renewable energy technologies: a critical review. In T. Jamasb, M. Grubb, & M. Pollitt (Eds.), *Delivering a Low Carbon Electricity System: Technologies, Economics and Policy*. Cambridge: Cambridge University Press.

Driessen, P. (2016, 24 februari). Asielzoekers stappen uit in regenachtig Oss. *Brabants Dagblad*, p. 3.

Erp, P. van (2016, 14 januari). Luguber protest tegen azc Heesch; buurt distantieert zich. Brabants Dagblad, p. 2.

Eser, S. G., & Luloff, A. E. (2003). Community Controversy Over a Proposed Limestone Quarry. *Society & Natural Resources* 16 (9): 793-806.

Friedl, C., & Reichl, J. (2016). Realizing energy infrastructure projects – A qualitative empirical analysis of local practices to address social acceptance. *Energy Policy* 89: 184-193.

Gemert, R. van. (2015, 16 september-a). Burger buitenspel bij opvang vluchtelingen. Brabants Dagblad.

Gemert, R. van. (2015, 12 september-b). Handige zet: groepjes praten over vluchtelingen. Brabants Dagblad.

Gemert, R. van, & Verwegen, E. (2016, 20 januari). Informatieavond verloopt rustig. Brabants Dagblad, p. 4.

Good, J. (2006). The Aesthetics of Wind Energy. *Human Ecology Review* 13 (1): 76-89.

Gross, C. (2007). Community perspectives of wind energy in Australia: The application of a justice and community fairness framework to increase social acceptance. *Energy Policy* 35: 2727-2736.

Gemeente Bernheze. (2016-a). Raadsvoorstel vestiging asielzoekerscentrum aan de Ruitersweg-West te Heesch. Heesch: Gemeente Bernheze.

Gemeente Bernheze. (2016-b). Chronologisch overzicht periode okt-dec. Heesch: Gemeente Bernheze.

Gemeente Bernheze. (2016-c). Motie vestiging asielzoekerscentrum aan de Ruitersweg-West te Heesch. Heesch: Gemeente Bernheze.

Gemeente Gouda. (z.j.-a). Gouda in cijfers. Geraadpleegd op 15 september 2016, van <https://gouda.incijfers.nl/>.

Gemeente Gouda. (z.j.-b) Asielzoekerscentrum PWA-kazerne. Geraadpleegd op 25 juli 2016, van
http://gouda.nl/Inwoners/Zorg_welzijn/Voorbereidingen_asielzoekerscentrum_PWA_kazerne.

Gemeente Gouda. (z.j.-c). Verkenning PWA-kazerne. Geraadpleegd op 25 juli 2016, van
https://www.gouda.nl/Inwoners/Wonen_en_verbouwen/Projecten/Nieuw_bouw_restauratie/Verkenning_PWA_kazerne.

Gemeente Gouda. (2014). Agenda raadsvergadering 8 oktober 2014. Gouda: Gemeente Gouda.

Gemeente Gouda. (2015). Gezamenlijke huisvesting PWA stap dichterbij. Geraadpleegd op 25 juli 2016, van
http://gouda.nl/Bestuur_en_organisatie/Publicaties_en_besluiten/Nieuwsberichten/Archief_2015/Persbericht_Gezamenlijke_huisvesting_PWA_stap_dichterbij_05_02_2015.

Gemeente Gouda. (2016-a). Collegevoorstel conceptbestuursovereenkomst AZC in PWA-kazerne. Gouda: Gemeente Gouda.

Gemeente Gouda. (2016-b). Nieuws: Geen azc in de PWA-kazerne in Gouda. Geraadpleegd op 30 november 2016, van
https://www.gouda.nl/Inwoners/Zorg_welzijn/Voorbereidingen_asielzoekerscentrum_PWA_kazerne.

Gemeente Oss. (z.j.). Gemeente Oss in cijfers. Geraadpleegd op 15 september 2016, van
<https://oss.incijfers.nl/jive/jivereportcontents.ashx?report=home>.

Gemeente Oss. (2015). Principebesluit B en W opvang vluchtelingen in Oss. Oss: Gemeente Oss.

Gemeente Raalte. (2015). Memo aan de raad over opvangcapaciteit. Raalte: Gemeente Raalte.

Gemeente Zwolle. (z.j.). Waarom kiest het college voor een grotere azc en niet voor kleinere opvangplekken verdeeld over de stad?. Geraadpleegd op 12 september 2016, van <https://www.zwolle.nl/veelgestelde-vragen-azc/waarom-kiest-het-college-voor-een-grotere-azc-en-niet-voor-kleinere>.

Hamming, J., & Buijs, M. (2016, 22 februari). Laat vluchteling direct meedoen. De Volkskrant. Geraadpleegd op 15 maart 2016, van <http://www.volkskrant.nl/4249087>.

Hermansson, H. (2007). The Ethics of NIMBY Conflicts. *Ethical Theory and Moral Practice* 10: 23-34.

Het Parool. (2016, 19 januari). Radicale relschoppers zetten Heesch op zijn kop om azc. Het Parool, p. 7.

Houterman, K., & Verwegen, E. (2015, 2 november). Even scanderen en weg. *Brabants Dagblad*.

Hubbard, P. (2005). Accomodating Otherness: anti-asylum centre protest and the maintenance of white privilege. *Transactions of the Institute of British Geographers* 30: 52-65.

Hunter, S., & Leyden, K. M. (1995). Beyond NIMBY: Explaining Opposition to Hazardous Waste Facilities. *Policy Studies Journal* 23 (4): 601-619.

Ibitayo, O. O., & Pijawka, K. D. (1999). Reversing NIMBY: an assessment of state strategies for siting hazardous-waste facilities. *Environment and Planning C: Government and Policy* 17: 379-389.

Immigratie- en Naturalisatiedienst. (z.j.). Wat is asiel?. Geraadpleegd op 13 april 2016, van <https://ind.nl/organisatie/informatie-jongeren/wat-is-asiel>.

Inspectie Veiligheid en Justitie. (2015). De tijdelijke (opvang) voorzieningen voor asielzoekers onder de loep. Den Haag: Inspectie Veiligheid en Justitie.

Johnson, R. J., & Scicchitano, M. J. (2012). Don't Call Me NIMBY: Public Attitudes Toward Solid Waste Facilities. *Environment and Behavior* 44 (3): 410-426.

Jones, C. R., & Eiser, J. R. (2010). Understanding 'local' opposition to wind development in the UK: How big is a backyard?. *Energy Policy* 38 (6): 3106-3117.

Kontogianni, A., Tourkolias, C., Skourtos, M., & Damigos, D. (2014). *Renewable Energy* 66: 170-177.

Klomp, C. (2016, 21 januari). Tegenstanders azc Heesch sturen gemeente kogelbrief. AD. Geraadpleegd op 15 september 2016, van <http://www.ad.nl/binnenland/tegenstanders-azc-heesch-sturen-gemeente-kogelbrief~a1a528b7/>.

Maguire, L. A., & Lind, E. A. (2003). Public participation in environmental decisions: stakeholders, authorities and procedural justice. *International Journal of Global Environmental Issues* 3 (2): 133-148.

Midden, C. J. H., & Huijts, N. M. A. (2009). The Role of Trust in the Affective Evaluation of Novel Risks: The Case of CO2 Storage. *Risk Analysis* 29 (5): 743-751.

Ministerie van Veiligheid en Justitie. (2015). *Nota Asielprognose 2016*. Den Haag: Ministerie van Veiligheid en Justitie.

Molen, M. van der., & Wörmann, H. (2013). *De opvang van asielzoekers in Nederland*. Rijswijk: EMN.

NOS. (2016, 28 juli). COA sluit noodopvanglocaties voor asielzoekers. Geraadpleegd op 5 september 2016, van <http://nos.nl/artikel/2121283-coa-sluit-noodopvanglocaties-voor-asielzoekers.html>.

NOS. (2015). Wat krijgt een vluchteling in Nederland eigenlijk?. Geraadpleegd op 24 juli 2016, van <http://nos.nl/op3/artikel/2071050-wat-krijgt-een-vluchteling-in-nederland-eigenlijk.html>.

Petrova, M. A. (2016). From NIMBY to acceptance: Toward a novel framework – VESPA – For organizing and interpreting community concerns. *Renewable Energy* 86: 1280-1294.

Puts, J. H. L. (1995). *Asielzoekers tussen Rijk en gemeenten: Onderhandeling over de huisvesting van migranten*. Den Haag: VNG-uitgeverij.

Regeling Zorg Asielzoekers. (z.j.). Wie zijn wij en wat doen wij?. Geraadpleegd op 26 juli 2016, van <https://www.rzasielzoekers.nl/over-mca.html>.

Rijksoverheid. (z.j.-a). Mogen asielzoekers werken?. Geraadpleegd op 24 juli 2016, van <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/vluchtelingen-werk-en-integratie/vraag-en-antwoord/mogen-asielzoekers-werken>.

Rijksoverheid. (z.j.-b). Gaan kinderen van asielzoekers naar school?. Geraadpleegd op 24 juli 2016, van <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/asielbeleid/vraag-en-antwoord/onderwijs-asielzoekerskinderen>.

Rijksoverheid. (z.j.-c). Waar komt het geld voor de opvang van asielzoekers vandaan?. Geraadpleegd op 12 september 2016, van <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/asielbeleid/vraag-en-antwoord/geld-voor-asielzoekersopvang>.

Rijksoverheid. (2015). Bestuursakkoord Verhoogde Asielinstroom. Geraadpleegd op 15 maart 2016, van <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2015/11/27/bestuursakkoord-verhoogde-asielinstroom>.

Rogier, R. (2016, 14 januari). Radicale tegenstanders van een azc in Heesch hingen woensdagavond een dood varken op. [Foto]. Geraadpleegd op 18 september 2016, van <http://www.bd.nl/regio/oss-uden-veghel-e-o/bernheze/politie-extra-alert-na-incidenten-heesch-1.5626320>.

Rosie Tighe, J. (2010). Public Opinion and Affordable Housing: A Review of the Literature. *Journal of Planning Literature* 25 (1): 3-17.

Sandman, P. M. (1986). Getting to maybe: Some communications aspects of siting hazardous waste facilities. *Seton Hall Legislative Journal* 9 (2): 442-465.

Schively, C. (2007). Understanding the NIMBY and LULU Phenomena: Reassessing Our Knowledge Base and Informing Future Research. *Journal of Planning Literature* 21 (3): 255-266.

Sechrest, D. K. (1992). Locating Prisons: Open Versus Closed Approaches to Siting. *Crime & Delinquency* 38 (1): 88-104.

Shichor, D. (1992). Myths and Realities in Prison Siting. *Crime & Delinquency* 38 (1): 70-87.

Sneijder, R. (2016, 12 mei). Voor gemeenteraad zijn asielzoekers welkom. AD/Groene Hart, p 1.

Stichting Gave. (z.j.). Verlengde asielprocedure. Harderwijk: Stichting Gave.

Suppers, R., & Driessen, P. (2015, 26 september). Osse opvang opent in oktober. *Brabants Dagblad*.

Thiel, S. van. (2010). Bestuurskundig onderzoek: een methodologische inleiding (2e ed.). Bussum: Coutinho.

Thiel, S. van., Soetekouw, S., Dresmé, M., & Goch, P. van. (2015). ZBO-evaluaties: verplicht, verzuimd, en veronachtzaamd?. *Bestuurskunde* 24 (2): 63-73.

Vennix, J.A.M. (2011). *Theorie en praktijk van empirisch onderzoek*. Harlow: Pearson Education Limited.

Versteegh, K. (2015, 18 december). Waarom van die grote opvangcentra?. Geraadpleegd op 5 september 2016, van <https://www.nrc.nl/nieuws/2015/12/18/waarom-van-die-grote-opvangcentra-1571221-a3927>.

Verwegen, E. (2016, 4 februari). Politiek zwicht voor druk Heesch. *Brabants Dagblad*, p. 1.

Verwegen, E., & Hurk, M. van den. (2016, 19 februari). Geen azc Heesch: protest blijft uit en de buurt is blij. *Brabants Dagblad*, p. 2.

Verwegen, E., & Lee, R. van der. (2016, 18 februari). Zo ging het, in 'tokkiedorp' Heesch. *Brabants Dagblad*, pp. 2-3.

Vliegenberg, I., & Ligthart, R. (z.j.). Toelichting aantal opvangplaatsen in relatie tot voorzieningen op azc. Rijswijk: COA.

Vluchtelingenwerk. (z.j.). Werken tijdens de asielprocedure: de voorwaarden. Geraadpleegd op 24 juli 2016, van <http://www.vluchtelingenwerk.nl/feiten-cijfers/procedures-wetten-beleid/werk-inkomen/werken-tijdens-de-asielprocedure-de-voorwaarden>.

Vocht, A. de. (2011). Basishandboek SPSS 19. Utrecht: Bijleveld Press.

Warren, C. R., & Birnie, R.V. (2009). Re-powering Scotland: Wind Farms and the 'Energy or Environment?' Debate. *Scottish Geographical Journal* 125 (2): 97-126.

Wilton, R. D. (2002). Colouring special needs: locating whiteness in NIMBY conflicts. *Social & Cultural Geography* 3 (3): 303-321.

Witte, R. (2014, 1 december). Burgemeester Gouda 'bedreigd om megamoskee'. AD. Geraadpleegd op 25 juli 2016, van <http://www.ad.nl/binnenland/burgemeester-gouda-bedreigd-om-megamoskee~a1c09720/>.

Wolsink, M. (1994). Entanglement of Interests and Motives: Assumptions behind the NIMBY-theory on Facility Siting. *Urban Studies* 31 (6): 851-866.

Wüstenhagen, R., Wolsink, M., & Bürer, M. J. (2007). Social acceptance of renewable energy innovation: An introduction to the concept. *Energy Policy* 35: 2683-2691.

Zuijlen, J. van. (2015, 28 maart). Het einde van een tijdperk. *Brabants Dagblad*.

BIJLAGE I - Vragenlijst

Vragenlijst

Onderzoek naar de factoren die van invloed zijn op de maatschappelijke acceptatie van asielzoekerscentra

Nummer:.....

Radboud Universiteit

Vragenlijst

Maatschappelijke acceptatie van asielzoekerscentrum

Beste heer/mevrouw,

Afgelopen tijd zijn er in veel Nederlandse gemeentes asielzoekerscentra geopend of plannen geweest voor een asielzoekerscentrum. Aanleiding hiervoor is de verhoogde asielinstroom. Vaak ontstond er na de bekendmaking van de plannen onrust onder de inwoners.

Dit onderzoek brengt met behulp van deze vragenlijst in beeld welke factoren van invloed zijn op de maatschappelijke acceptatie van asielzoekerscentra. Het onderzoek voer ik uit in het kader van mijn masterscriptie. Hiermee voltooi ik mijn master Bestuurskunde aan de Radboud Universiteit in Nijmegen.

Het invullen van de vragenlijst vraagt ongeveer 5-10 minuten van uw tijd. De vragenlijst is anoniem en de gegevens uit de vragenlijst worden anoniem verwerkt. Informatie uit de vragenlijst is daarom nergens te herleiden tot personen.

Alvast hartelijk dank!

Jannes Ploegmakers

Persoonskenmerken

1. In welke gemeente woont u?
 - ☐ Gouda
 - ☐ Bernheze
 - ☐ Oss

2. Wat is uw geslacht?
 - ☐ Man
 - ☐ Vrouw

3. Wat is uw leeftijd?
 - ☐ jonger dan 25 jaar
 - ☐ 25-35 jaar
 - ☐ 36-45 jaar
 - ☐ 46-55 jaar
 - ☐ 56-65 jaar
 - ☐ ouder dan 65 jaar

4. Wat is uw hoogst voltooide opleiding?
- ☐ Geen opleiding
 - ☐ Lagere school / basisonderwijs
 - ☐ LBO, VBO, LTS, LHNO, VMBO
 - ☐ MAVO, VMBO-t, MBO-kort
 - ☐ MBO, MTS, MEAO
 - ☐ HAVO, VWO, Gymnasium
 - ☐ HBO, HEAO, PABO, HTS
 - ☐ Universiteit
 - ☐ Anders, namelijk
5. Hoe ver woont u ongeveer van de (mogelijke) locatie van het asielzoekerscentrum in uw gemeente?
- ☐ minder dan 1 kilometer
 - ☐ 1-5 kilometer
 - ☐ meer dan 5 kilometer

Maatschappelijke acceptatie

6. Ik ben tegen een asielzoekerscentrum in mijn gemeente.
- ☐ helemaal eens
 - ☐ eens
 - ☐ noch mee eens, noch mee oneens
 - ☐ oneens
 - ☐ helemaal oneens

Woningwaarde

6. De (mogelijke) vestiging van een asielzoekerscentrum op de beoogde locatie leidt tot een daling in waarde van mijn eigen woning.
- ☐ helemaal eens
 - ☐ eens
 - ☐ noch mee eens, noch mee oneens
 - ☐ oneens
 - ☐ helemaal oneens
8. Door de (mogelijke) vestiging van een asielzoekerscentrum op de beoogde locatie wordt mijn huis onverkoopbaar.
- ☐ helemaal eens
 - ☐ eens
 - ☐ noch mee eens, noch mee oneens
 - ☐ oneens
 - ☐ helemaal oneens

Kwaliteit van leven

9. De (mogelijke) vestiging van een asielzoekerscentrum op de beoogde locatie gaat ten koste van de veiligheid.
- ☐ helemaal eens
 - ☐ eens
 - ☐ noch mee eens, noch mee oneens
 - ☐ oneens
 - ☐ helemaal oneens
10. Door de (mogelijke) vestiging van een asielzoekerscentrum in mijn gemeente voel ik me onveiliger.
- ☐ helemaal eens
 - ☐ eens
 - ☐ noch mee eens, noch mee oneens
 - ☐ oneens
 - ☐ helemaal oneens
11. Door de komst van asielzoekers naar mijn gemeente loop ik meer gezondheidsrisico's.
- ☐ helemaal eens
 - ☐ eens
 - ☐ noch mee eens, noch mee oneens
 - ☐ oneens
 - ☐ helemaal oneens

Esthetiek

13. De vestiging van een asielzoekerscentrum verpest het landschap / past niet in de omgeving.
- ☐ helemaal eens
 - ☐ eens
 - ☐ noch mee eens, noch mee oneens
 - ☐ oneens
 - ☐ helemaal oneens
14. Een asielzoekerscentrum veroorzaakt geluidsoverlast.
- ☐ helemaal eens
 - ☐ eens
 - ☐ noch mee eens, noch mee oneens
 - ☐ oneens
 - ☐ helemaal oneens

Racisme

16. Asielzoekers zijn vriendelijke en hardwerkende mensen.
- ☐ helemaal eens
 - ☐ eens
 - ☐ noch mee eens, noch mee oneens
 - ☐ oneens
 - ☐ helemaal oneens
17. Onder de asielzoekers bevinden zich terroristen.
- ☐ helemaal eens
 - ☐ eens
 - ☐ noch mee eens, noch mee oneens
 - ☐ oneens
 - ☐ helemaal oneens
18. Asielzoekers vormen een bedreiging voor een veilige en leefbare leefomgeving.
- ☐ helemaal eens
 - ☐ eens
 - ☐ noch mee eens, noch mee oneens
 - ☐ oneens
 - ☐ helemaal oneens

Vertrouwen

19. Ik heb vertrouwen in de overheid.
- ☐ helemaal eens
 - ☐ eens
 - ☐ noch mee eens, noch mee oneens
 - ☐ oneens
 - ☐ helemaal oneens
20. Het besluitvormingsproces omtrent de vestiging van een asielzoekerscentrum in mijn gemeente is rechtvaardig verlopen.
- ☐ helemaal eens
 - ☐ eens
 - ☐ noch mee eens, noch mee oneens
 - ☐ oneens
 - ☐ helemaal oneens

21. Kunt u dit toelichten?

Woonafstand

21. De afstand tussen mijn woning en de (voorgestelde) locatie van het asielzoekerscentrum is te klein.

- ☐ helemaal eens
- ☐ eens
- ☐ noch mee eens, noch mee oneens
- ☐ oneens
- ☐ helemaal oneens

22. Welke afstand tussen een asielzoekerscentrum en uw woning is voor u acceptabel?

- ☐ minder dan 1 kilometer
- ☐ 1 tot 2 kilometer
- ☐ 2 tot 3 kilometer
- ☐ 3 tot 4 kilometer
- ☐ 4 tot 5 kilometer
- ☐ meer dan 5 kilometer
- ☐ geen mening

Omvang

23. Een asielzoekerscentrum met een capaciteit van 300 asielzoekers is veel te groot.

- ☐ helemaal eens
- ☐ eens
- ☐ noch mee eens, noch mee oneens
- ☐ oneens
- ☐ helemaal oneens

24. Wat is, volgens u, een acceptabele omvang van een asielzoekerscentrum?

- ☐ minder dan 100 asielzoekers
- ☐ 100 tot 200 asielzoekers
- ☐ 200 tot 300 asielzoekers
- ☐ 300 tot 400 asielzoekers
- ☐ 400 tot 500 asielzoekers
- ☐ meer dan 500 asielzoekers
- ☐ geen mening

25. Heeft u nog op- of aanmerkingen?

Hartelijk dank voor het invullen van de vragenlijst!!

BIJLAGE II - Procesverslag representativiteitsanalyse

In deze bijlage wordt het procesverslag van de representativiteitsanalyse gegeven. Hierin is getoetst of de steekproefgegevens representatief zijn voor de hele populatie, en de uitspraken dus mogen gelden voor de hele populatie.

Representativiteit woonplaats

1. Vooronderstellingen

Meetschaal: Categorische variabele – woonplaats

Hypothesen: H0: Er is geen verschil tussen de verdelingen van de steekproef en de populatie.

HA: Er is wel een verschil tussen de verdelingen van de steekproef en de populatie.

2. Steekproefverdeling

Normaal verdeeld, $N > 30$. Voldaan aan regel van Cochran, alle verwachte celfrequenties zijn groter dan 1 en 0% van de verwachte celfrequenties ligt tussen 0 en 5.

3. Significantieniveau

De hypothese wordt verworpen bij een significantie van $\leq 0,05$.

Descriptive Statistics

	N	Mean	Std. Deviation	Minimum	Maximum
Q2 - In welke gemeente woont u?	248	2,01	,846	1	3

Q2 - In welke gemeente woont u?

	Observed N	Expected N	Residual
Gouda	87	92,5	-5,5
Bernheze	71	38,7	32,3
Oss	90	116,8	-26,8
Total	248		

Test Statistics

	Q2 - In welke gemeente woont u?
Chi-Square	33,467 ^a
df	2
Asymp. Sig.	,000

a. 0 cells (0,0%) have expected frequencies less than 5. The minimum expected cell frequency is 38,7.

4. Conclusie

De Chi-kwadraat goodness-of-fit toets geeft een significantie van 0,000 aan. De H0 wordt met dit significantieniveau verworpen. Er is een significant verschil tussen de verdelingen van de steekproef en de populatie. De variabele woonplaats is dus niet representatief voor de hele populatie.

Representativiteit geslacht**1. Vooronderstellingen**

Meetschaal: Dichotome variabele – geslacht

Hypothesen: H0: Er is geen verschil tussen de verdelingen van de steekproef en de populatie.

HA: Er is wel een verschil tussen de verdelingen van de steekproef en de populatie.

2. Steekproefverdeling

Normaal verdeeld, $N > 30$. Voldaan aan regel van Cochran, alle verwachte celfrequenties zijn groter dan 1 en 0% van de verwachte celfrequenties ligt tussen de 1 en 5.

3. Significantieniveau

De hypothese wordt verworpen bij een significantie van $\leq 0,05$.

Descriptive Statistics

	N	Mean	Std. Deviation	Minimum	Maximum
Q3 - Wat is uw geslacht?	248	1,73	,445	1	2

Q3 - Wat is uw geslacht?

	Observed N	Expected N	Residual
Man	67	123,3	-56,3
Vrouw	181	124,7	56,3
Total	248		

Test Statistics

	Q3 - Wat is uw geslacht?
Chi-Square	51,046 ^a
df	1
Asymp. Sig.	,000

a. 0 cells (0,0%) have expected frequencies less than 5. The minimum expected cell frequency is 123,3.

4. Conclusie

De Chi-kwadraat goodness-of-fit toets voor de variabele geslacht geeft een significantie van 0,000 aan. De H0 wordt met dit significantieniveau verworpen. Er is een significant verschil tussen de verdelingen van de steekproef en de populatie. De variabele geslacht is dus niet representatief voor de hele populatie.

Representativiteit leeftijd Gouda

1. Vooronderstellingen

Meetschaal: Categorische variabele – leeftijd

Hypothesen: H0: Er is geen verschil tussen de verdelingen van de steekproef en de populatie.

HA: Er is wel een verschil tussen de verdelingen van de steekproef en de populatie.

2. Steekproefverdeling

Normaal verdeeld, $N > 30$. Voldaan aan regel van Cochran, alle verwachte celfrequenties zijn groter dan 1 en 0% van de verwachte celfrequenties ligt tussen de 1 en 5.

3. Significantieniveau

De hypothese wordt verworpen bij een significantie van $\leq 0,05$.

Descriptive Statistics

	N	Mean	Std. Deviation	Minimum	Maximum
Leeftijd	87	1,8966	,69941	1,00	3,00

Leeftijd

	Observed N	Expected N	Residual
jong	26	25,7	,3
middelbaar	44	34,5	9,5
oud	17	26,9	-9,9
Total	87		

Test Statistics

	Leeftijd
Chi-Square	6,284 ^a
df	2
Asymp. Sig.	,043

a. 0 cells (0,0%) have expected frequencies less than 5. The minimum expected cell frequency is 25,7.

4. Conclusie

De Chi-kwadraat goodness-of-fit toets voor de variabele leeftijd geeft een significantie van 0,043 aan. De H0 wordt met dit significantieniveau verworpen. Er is een significant verschil tussen de verdelingen van de steekproef en de inwoners van Gouda. De variabele leeftijd voor inwoners uit Gouda in de steekproef is dus niet representatief voor alle inwoners van Gouda.

Representativiteit leeftijd Oss

1. Vooronderstellingen

Meetschaal: Categorische variabele – leeftijd

Hypothesen: H0: Er is geen verschil tussen de verdelingen van de steekproef en de populatie.

HA: Er is wel een verschil tussen de verdelingen van de steekproef en de populatie.

2. Steekproefverdeling

Niet normaal verdeeld, $N < 30$. Voldaan aan regel van Cochran, alle verwachte celfrequenties zijn groter dan 1 en 0% van de verwachte celfrequenties ligt tussen de 1 en 5.

3. Significantieniveau

De hypothese wordt verworpen bij een significantie van $\leq 0,05$.

Descriptive Statistics

	N	Mean	Std. Deviation	Minimum	Maximum
Leeftijd	90	2,0778	,75294	1,00	3,00

Leeftijd

	Observed N	Expected N	Residual
jong	22	25,1	-3,1
middelbaar	39	35,7	3,3
oud	29	29,2	-,2
Total	90		

Test Statistics

	Leeftijd
Chi-Square	,685 ^a
df	2
Asymp. Sig.	,710

a. 0 cells (0,0%) have expected frequencies less than 5. The minimum expected cell frequency is 25,1.

4. Conclusie

De Chi-kwadraat goodness-of-fit toets voor de variabele leeftijd geeft een significantie van 0,710 aan. De H0 wordt met dit significantieniveau niet verworpen. Er is geen verschil tussen de verdelingen van de steekproef en de inwoners van Oss. De variabele leeftijd voor inwoners uit Oss in de steekproef is dus representatief voor alle inwoners van Oss.

BIJLAGE III - Procesverslag consistentie likertschalen

Woningwaarde – Alvorens de score voor de variabele Woningwaarde gebruikt kan worden, moet gecontroleerd worden of de stellingen samen intern consistent zijn. Dit wordt gedaan met behulp van de Cronbach's Alpha. Deze waarde laat zien in hoeverre de schaal intern consistent is. Hiermee wordt gekeken of twee items uit de vragenlijst samen één schaal mogen vormen. Waarden van 0,7 worden goedgekeurd. De waarde van 0,881 voor de variabele Woningwaarde is dus goed. Dit betekent dat deze items uit de vragenlijst nagenoeg hetzelfde concept meten. Tevens is aan de correlatiematrix te zien dat de items niet hetzelfde meten.

Case Processing Summary

	N	%
Valid	243,20	97,9
Cases Excluded ^a	5,26	2,1
Total	248,46	100,0

Weighted by the variable wegen

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
,881	2

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
Q8 - De (mogelijke) vestiging van een asielzoekerscentrum op de beoogde locatie...	3,73	1,194	,806	.
Q10 - Door de (mogelijke) vestiging van een asielzoekerscentrum op de beoogde loc...	3,26	1,834	,806	.

Inter-Item Correlation Matrix

	Q8 - De (mogelijke) vestiging van een asielzoekerscentrum op de beoogde locatie...	Q10 - Door de (mogelijke) vestiging van een asielzoekerscentrum op de beoogde loc...
Q8 - De (mogelijke) vestiging van een asielzoekerscentrum op de beoogde locatie...	1,000	,806
Q10 - Door de (mogelijke) vestiging van een asielzoekerscentrum op de beoogde loc...	,806	1,000

Kwaliteit van leven – De score van de Cronbach's Alpha waarde van de variabele scoort eveneens hoog met 0,896. De waarde wordt hoger wanneer de stelling over gezondheid verwijderd wordt. Vanwege theoretische redenen is deze stelling toch in de variabele gelaten. Gezondheid is een belangrijk aspect van kwaliteit van leven. In de correlatiematrix is te zien dat de stellingen niet twee keer hetzelfde meten.

Case Processing Summary

	N	%
Valid	242,10	97,4
Cases Excluded ^a	6,36	2,6
Total	248,46	100,0

Weighted by the variable wegen

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
,896	,896	3

Inter-Item Correlation Matrix

	Q11 - De (mogelijke) vestiging van een asielzoekerscentrum op de beoogde locatie...	Q12 - Door de (mogelijke) vestiging van een asielzoekerscentrum in mijn gemeente...	Q13 - Door de komst van asielzoekers naar mijn gemeente loop ik meer gezondheidsr...
Q11 - De (mogelijke) vestiging van een asielzoekerscentrum op de beoogde locatie...	1,000	,858	,685
Q12 - Door de (mogelijke) vestiging van een asielzoekerscentrum in mijn gemeente...	,858	1,000	,684
Q13 - Door de komst van asielzoekers naar mijn gemeente loop ik meer gezondheidsr...	,685	,684	1,000

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
Q11 - De (mogelijke) vestiging van een asielzoekerscentrum op de beoogde locatie...	7,17	5,155	,849	,803
Q12 - Door de (mogelijke) vestiging van een asielzoekerscentrum in mijn gemeente...	7,05	5,038	,848	,805
Q13 - Door de komst van asielzoekers naar mijn gemeente loop ik meer gezondheidsr...	6,27	6,741	,710	,923

Esthetiek – Een Cronbach's Alpha waarde van 0,808 laat zien dat de variabele Esthetiek samengesteld kan worden met deze twee stellingen. Uit de correlatiematrix blijkt ook dat de stellingen niet hetzelfde meten.

Case Processing Summary

	N	%
Valid	242,10	97,4
Cases Excluded ^a	6,36	2,6
Total	248,46	100,0

Weighted by the variable wegen

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
,808	,813	2

Inter-Item Correlation Matrix

	Q15 - De vestiging van een asielzoekerscentrum verpest het landschap / past niet...	Q16 - Een asielzoekerscentrum veroorzaakt geluidsoverlast.
Q15 - De vestiging van een asielzoekerscentrum verpest het landschap / past niet...	1,000	,685
Q16 - Een asielzoekerscentrum veroorzaakt geluidsoverlast.	,685	1,000

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
Q15 - De vestiging van een asielzoekerscentrum verpest het landschap / past niet...	3,28	1,340	,685	.
Q16 - Een asielzoekerscentrum veroorzaakt geluidsoverlast.	3,55	1,780	,685	.

Racisme – Bij de variabele Racisme heeft de Cronbach's Alpha een waarde van 0,802. De verwijdering van de eerste stelling zou leiden tot een verhoging van de Cronbach's Alpha, blijkt uit de Item-Total Statistics. Dit is niet gedaan, omdat deze stelling goed laat zien of inwoners negatieve vooroordelen ten opzichte van asielzoekers hebben. Daarnaast zou door verwijdering van deze stelling de Cronbach's Alpha minimaal toenemen. Dit betekent dat

deze drie stellingen samengesteld kunnen worden tot de variabele Racisme. Tevens blijkt uit de correlatiematrix dat de stellingen niet hetzelfde meten.

Case Processing Summary

	N	%
Valid	241,10	97,0
Cases Excluded ^a	7,36	3,0
Total	248,46	100,0

Weighted by the variable wegen

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
,802	,804	3

Inter-Item Correlation Matrix

	Q19 - Onder de asielzoekers bevinden zich terroristen.	Q20 - Asielzoekers vormen een bedreiging voor een veilige en leefbare leefomgevin...	Q18 - Asielzoekers zijn vriendelijke en hardwerkende mensen
Q19 - Onder de asielzoekers bevinden zich terroristen.	1,000	,563	,468
Q20 - Asielzoekers vormen een bedreiging voor een veilige en leefbare leefomgevin...	,563	1,000	,702
Q18 - Asielzoekers zijn vriendelijke en hardwerkende mensen	,468	,702	1,000

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
Q19 - Onder de asielzoekers bevinden zich terroristen.	6,0019	3,881	,564	,814
Q20 - Asielzoekers vormen een bedreiging voor een veilige en leefbare leefomgevin...	5,6187	2,512	,741	,637
Q18 - Asielzoekers zijn vriendelijke en hardwerkende mensen	5,8781	3,391	,678	,703

Vertrouwen – Deze twee stellingen voor de variabele Vertrouwen worden niet als intern consistent beschouwd met een Cronbach's Alpha waarde van 0,556. Verwijdering van een stelling heeft geen effect omdat er maar twee stellingen zijn. Er is gekozen om beide stellingen niet samen te voegen, maar afzonderlijk in de analyse mee te nemen.

Case Processing Summary

	N	%
Valid	240,10	96,6
Cases Excluded ^a	8,36	3,4
Total	248,46	100,0

Weighted by the variable wegen

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
,556	,559	2

Inter-Item Correlation Matrix

	Q21 - Ik heb vertrouwen in de overheid.	Q22 - Het besluitvormingsproces rond de vestiging van een asielzoekerscentrum in...
Q21 - Ik heb vertrouwen in de overheid.	1,000	,388
Q22 - Het besluitvormingsproces rond de vestiging van een asielzoekerscentrum in...	,388	1,000

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
Q21 - Ik heb vertrouwen in de overheid.	3,11	1,050	,388	.
Q22 - Het besluitvormingsproces rond de vestiging van een asielzoekerscentrum in...	3,25	1,332	,388	.

BIJLAGE IV - Procesverslag statistische toetsing

Kruskal-Wallis toets woonplaats

H0: De verdelingen van de maatschappelijke acceptatie van de gemeentes Gouda, Bernheze en Oss zijn gelijk aan elkaar.

HA: De verdelingen van de maatschappelijke acceptatie van de gemeentes Gouda, Bernheze en Oss zijn niet gelijk aan elkaar.

1. Vooronderstellingen

Meetschaal: afhankelijke variabele: maatschappelijke acceptatie - interval
 onafhankelijke variabele: woonplaats - nominaal

Steekproef: De steekproef is onafhankelijk en aselekt.

2. Significantieniveau

De hypothese wordt verworpen bij een significantie van $\leq 0,05$.

Ranks

	Q2 - In welke gemeente woont u?	N	Mean Rank
Q7 - Ik ben tegen een asielzoekerscentrum in mijn gemeente.	Gouda	115	114,34
	Bernheze	16	118,56
	Oss	127	144,60
	Total	258	

Test Statistics^{a,b}

	Q7 - Ik ben tegen een asielzoekerscentrum in mijn gemeente.
Chi-Square	10,851
df	2
Asymp. Sig.	,004

a. Kruskal Wallis Test

b. Grouping Variable: Q2 - In welke gemeente woont u?

3. Conclusie

De nulhypothese wordt verworpen (Sig. $\leq 0,05$). Dit betekent dat de verdelingen van de maatschappelijke acceptatie van de gemeentes Gouda, Bernheze en Oss niet aan elkaar gelijk zijn.

Mann-Whitney toets geslacht

H0: De verdelingen van de maatschappelijke acceptatie van mannen en vrouwen zijn gelijk aan elkaar.

HA: De verdelingen van de maatschappelijke acceptatie van mannen en vrouwen zijn niet gelijk aan elkaar.

1. Vooronderstellingen

Meetschaal: afhankelijke variabele: maatschappelijke acceptatie - interval
 onafhankelijke variabele: geslacht - nominaal

Steekproef: De steekproef is onafhankelijk en aselekt.

2. Significantieniveau

De hypothese wordt verworpen bij een significantie van $\leq 0,05$.

Ranks

	Q3 - Wat is uw geslacht?	N	Mean Rank	Sum of Ranks
Q7 - Ik ben tegen Man		132	120,61	15921,00
een asielzoekers- Vrouw		126	138,81	17490,00
centrum in mijn gemeente. Total		258		

Test Statistics^a

	Q7 - Ik ben tegen een asielzoekerscentrum in mijn gemeente.
Mann-Whitney U	7143,000
Wilcoxon W	15921,000
Z	-2,010
Asymp. Sig. (2-tailed)	,044

a. Grouping Variable: Q3 - Wat is uw geslacht?

3. Conclusie

De nulhypothese wordt verworpen (Sig. $\leq 0,05$). Dit betekent dat de verdelingen van de maatschappelijke acceptatie van mannen en vrouwen niet aan elkaar gelijk zijn.

Kruskal-Wallis toets leeftijd

H0: De verdelingen van de maatschappelijke acceptatie van de leeftijdsklassen jong, middelbaar en oud zijn gelijk aan elkaar.

HA: De verdelingen van de maatschappelijke acceptatie van de leeftijdsklassen jong, middelbaar en oud zijn niet gelijk aan elkaar.

1. Vooronderstellingen

Meetschaal: afhankelijke variabele: maatschappelijke acceptatie - interval
onafhankelijke variabele: leeftijdsklassen - ordinaal

Steekproef: De steekproef is onafhankelijk en aselekt.

2. Significantieniveau

De hypothese wordt verworpen bij een significantie van $\leq 0,05$.

Ranks

	leeftijdklassen	N	Mean Rank
Q7 - Ik ben tegen een asielzoekerscentrum in mijn gemeente.	jong	78	110,47
	middelbaar	116	130,70
	oud	64	150,52
	Total	258	

Test Statistics^{a,b}

	Q7 - Ik ben tegen een asielzoekersce ntrum in mijn gemeente.
Chi-Square	10,739
df	2
Asymp. Sig.	,005

a. Kruskal Wallis Test

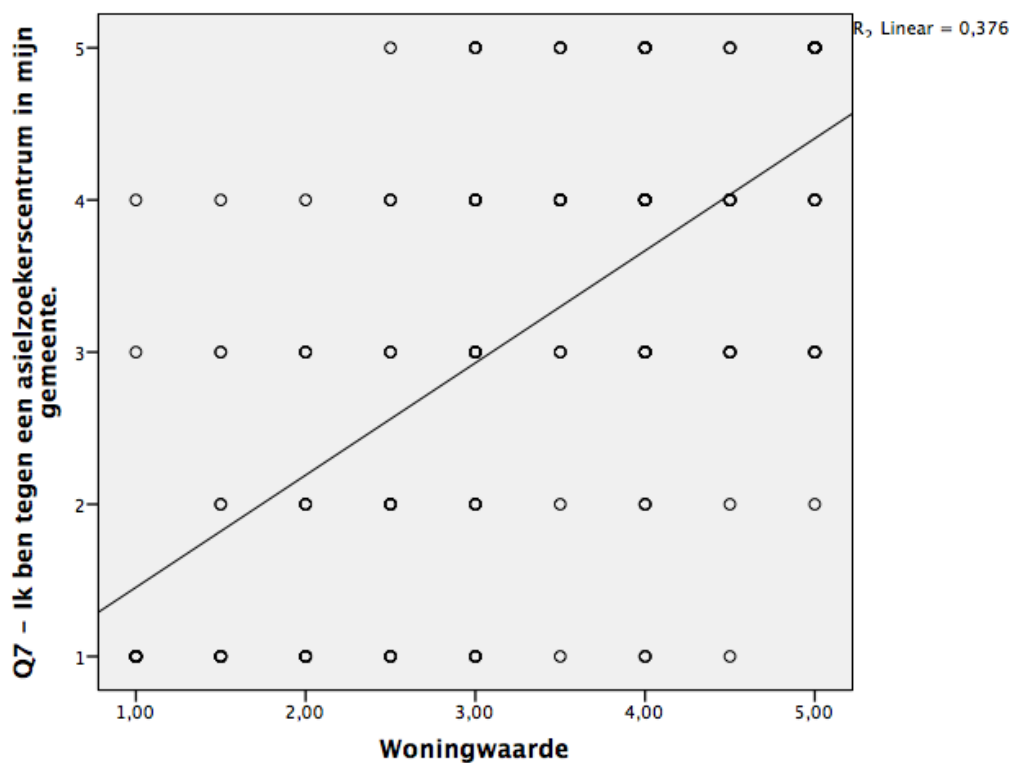
b. Grouping Variable:
leeftijdklassen

3. Conclusie

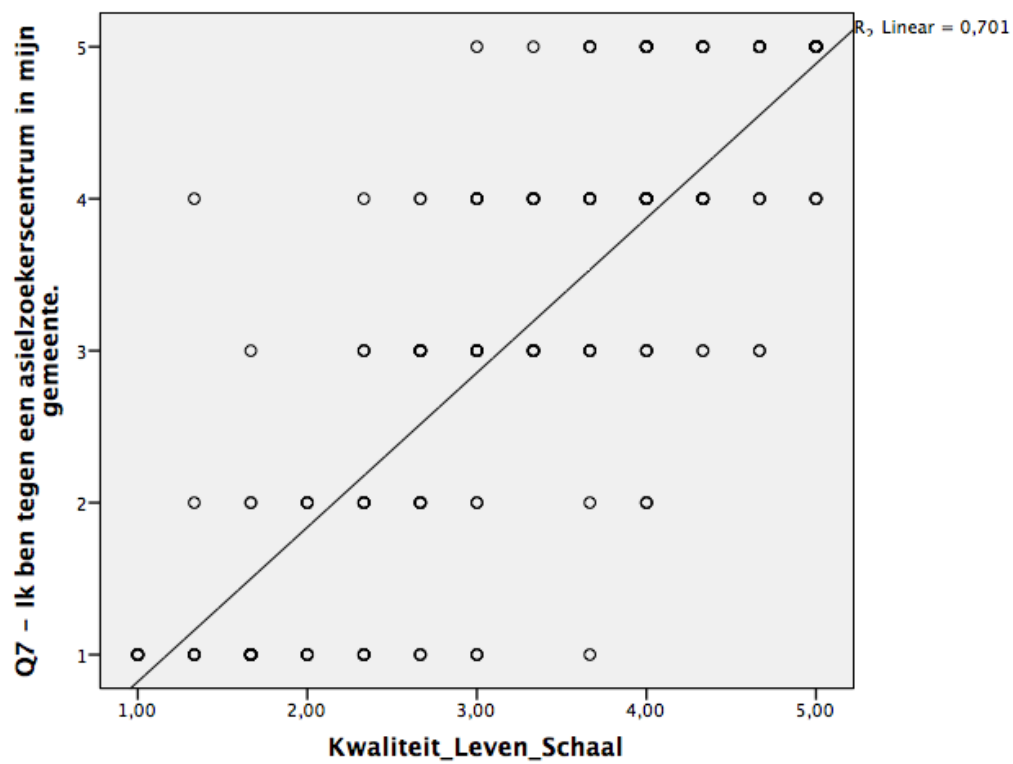
De nulhypothese wordt verworpen (Sig. $\leq 0,05$). Dit betekent dat de verdelingen van de maatschappelijke acceptatie van de leeftijdsklassen jong, middelbaar en oud niet aan elkaar gelijk zijn.

Controle lineair verband

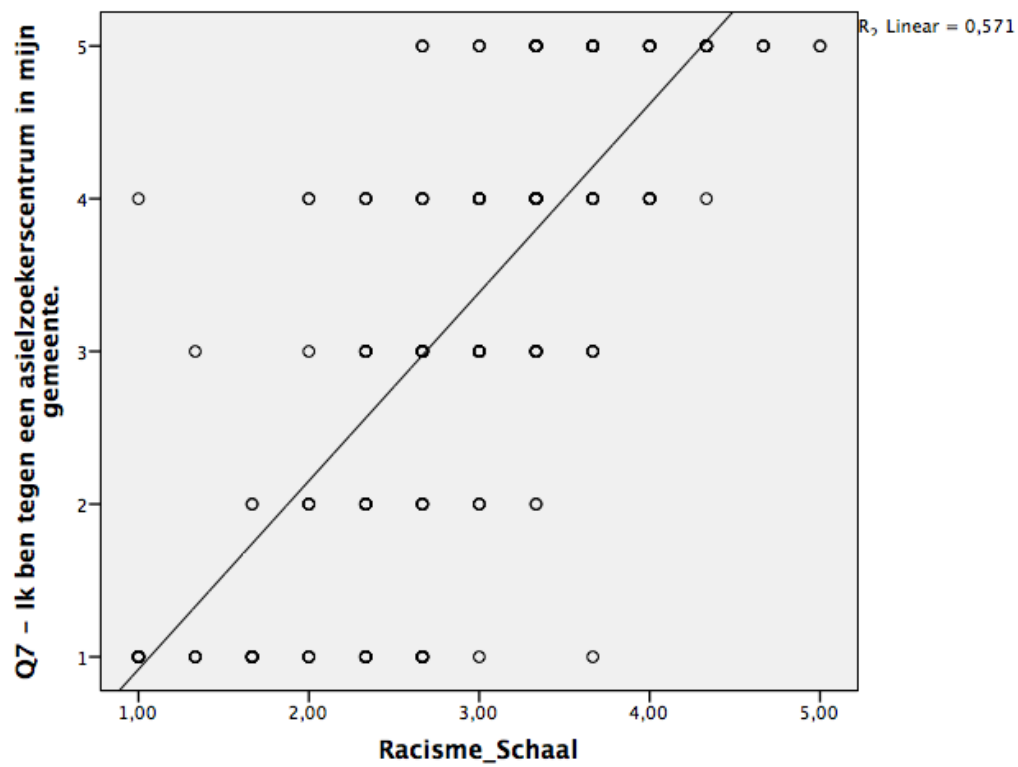
Om te beoordelen of er sprake is van lineariteit tussen de verschillende variabelen zijn er grafieken gemaakt waar de variabelen woningwaarde, kwaliteit van leven, esthetiek, racisme en vertrouwen zijn uitgezet tegen de maatschappelijke acceptatie. Er wordt aangenomen dat deze variabelen het meetniveau interval hebben. In onderstaande figuren is te zien dat de punten in de spreidingsdiagrammen evenwichtig zijn verdeeld en er is geen duidelijk afwijkend patroon in te zien. Het verband tussen de variabelen mag daarom als lineair worden beschouwd.

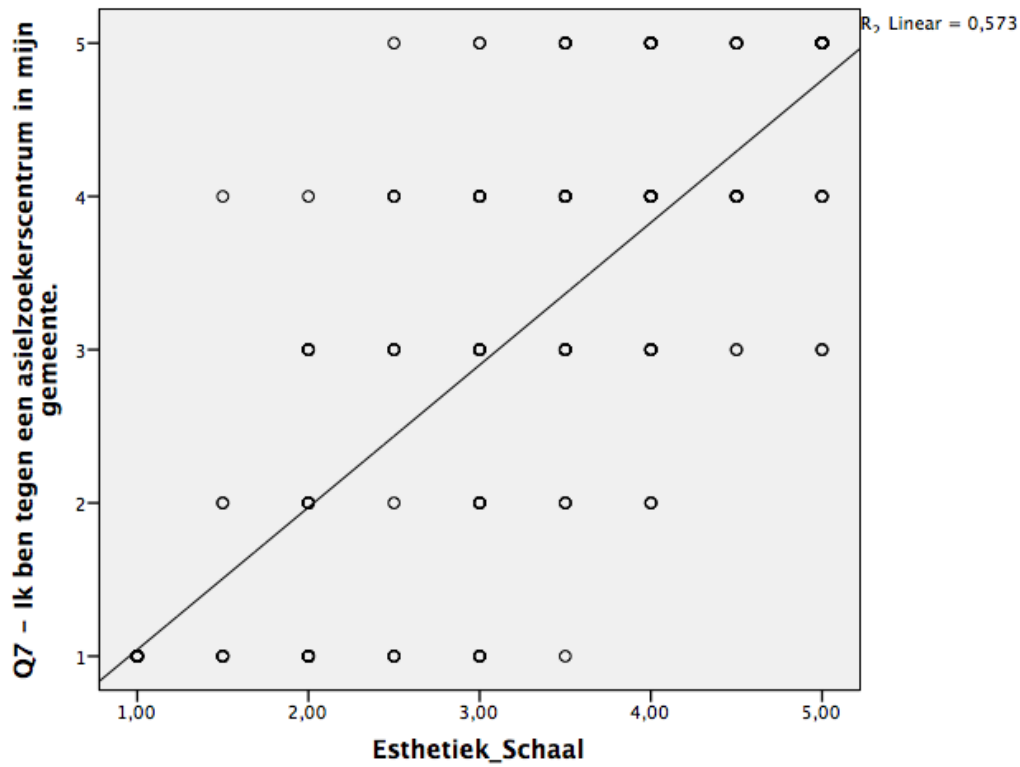
Figuur 1 Lineariteit maatschappelijke acceptatie * woningwaarde

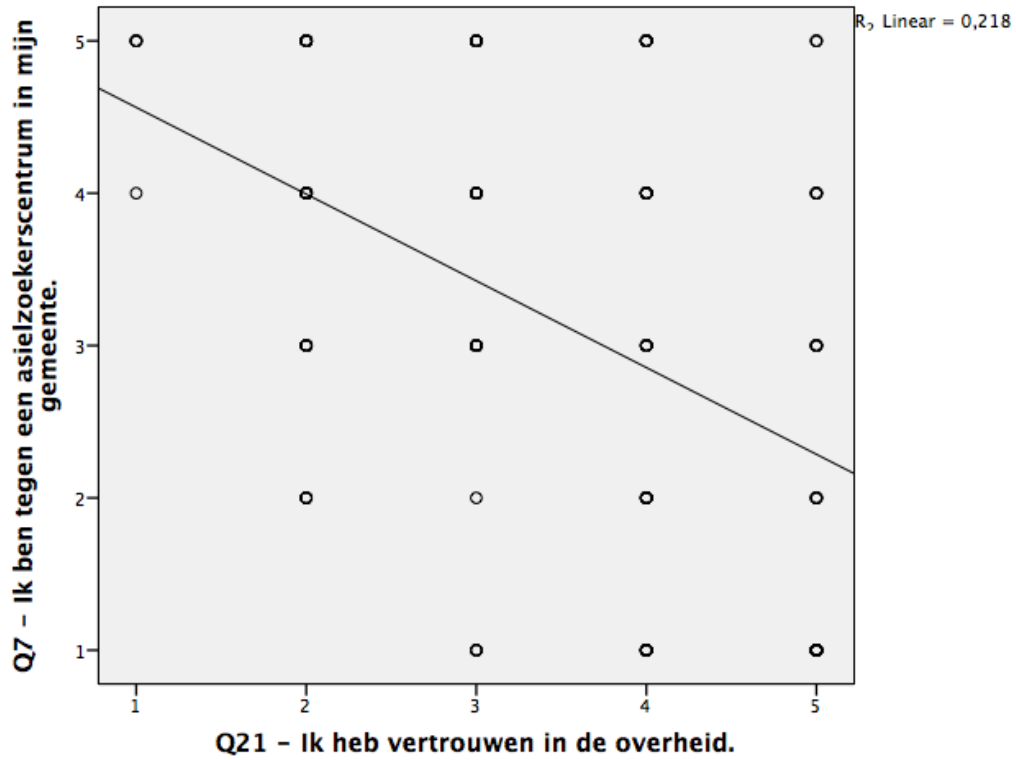
Figuur 2 Lineariteit maatschappelijke acceptatie * kwaliteit van leven

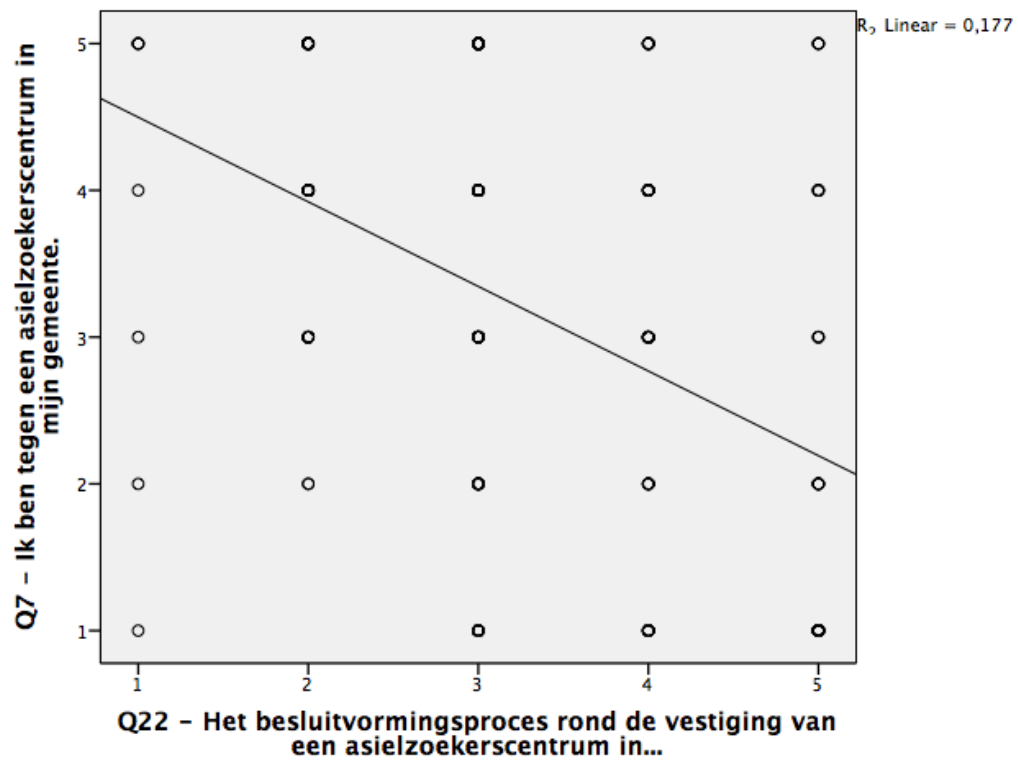
Figuur 3 Lineariteit maatschappelijke acceptatie * racisme

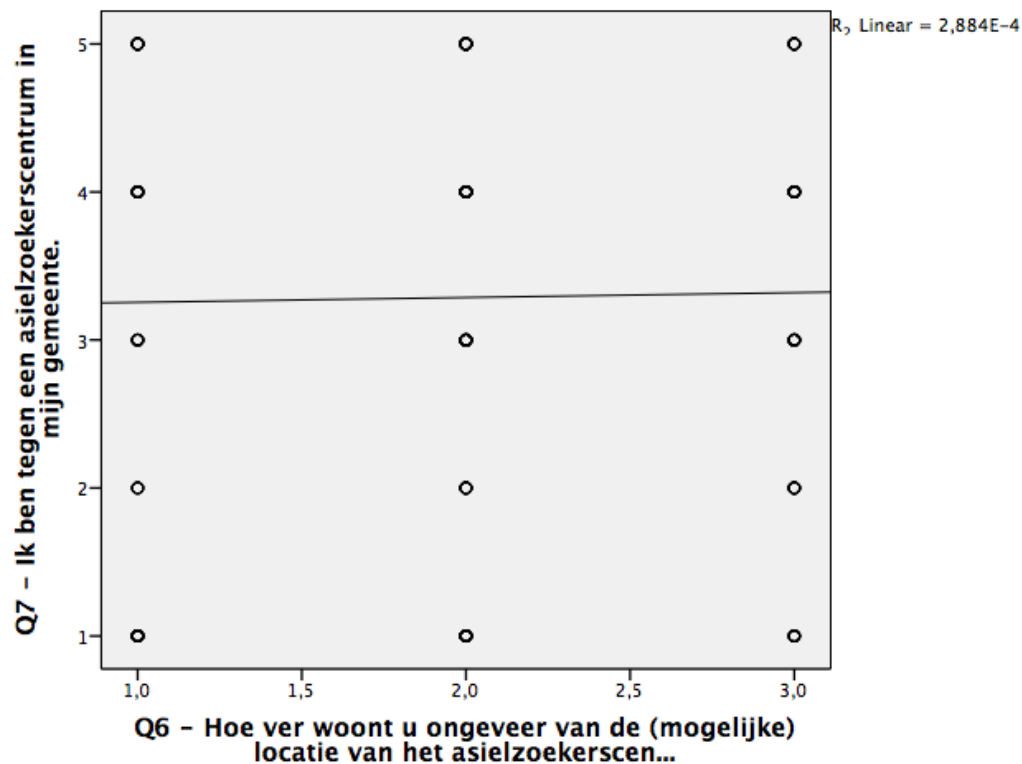
Figuur 4 Lineariteit maatschappelijke acceptatie * esthetiek

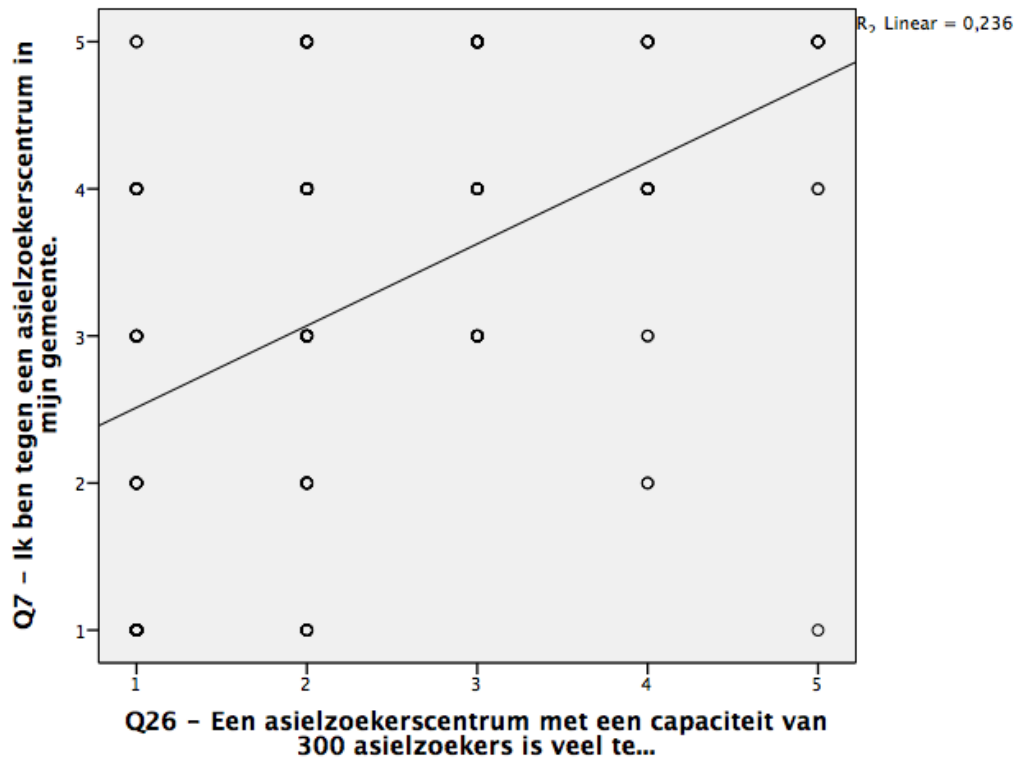
Figuur 5 Lineariteit maatschappelijke acceptatie * vertrouwen1

Figuur 6 Lineariteit maatschappelijke acceptatie * vertrouwen2

Figuur 7 Lineariteit maatschappelijke acceptatie * woonafstand

Figuur 8 Lineariteit maatschappelijke acceptatie * omvang

Pearson's correlatiecoëfficiënt /Spearman's rangcorrelatie

1. Vooronderstellingen

Meetschaal:

afhankelijke variabelen: maatschappelijke acceptatie – interval

onafhankelijke variabelen: woonafstand – ordinaal

omvang – interval

woningwaarde – interval

kwaliteit van leven – interval

esthetiek – interval

racisme – interval

vertrouwen1 – interval

vertrouwen2 – interval

2. Steekproefverdeling

De steekproef is normaal verdeeld, $N > 30$. Uit de spreidingsdiagrammen (figuren 1 t/m 8) blijkt dat het verband tussen de onafhankelijke variabelen en afhankelijke variabele lineair is.